

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2000

Utgiven i Helsingfors den 28 januari 2000

Nr 44—55

INNEHÅLL

Nr	Sidan
44 Lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar	138
45 Lag om finansiering av renhushållning och naturnäringsar	147
45 Lag om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (Översättning till samiska)	168
46 Lag om ändring av 2 och 3 § lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond	187
46 Lag om ändring av 2 och 3 § lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (Översättning till samiska)	188
47 Lag om ändring av 1 § lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder	189
47 Lag om ändring av 1 § lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (Översättning till samiska)	190
48 Lag om ändring av 1 § lagen om förvaltningen av landsbygdsnäringsar i kommunerna	191
48 Lag om ändring av 1 § lagen om förvaltningen av landsbygdsnäringsar i kommunerna (Översättning till samiska)	192
49 Lag om ändring av 2 § lagen om företagsstöd	193
49 Lag om ändring av 2 § lagen om företagsstöd (Översättning till samiska)	194
50 Lag om ändring av 1 § aravalagen	195
50 Lag om ändring av 1 § aravalagen (Översättning till samiska)	196
51 Lag om ändring av 1 § lagen om räntestöd för ägarbostadslån	197
51 Lag om ändring av 1 § lagen om räntestöd för ägarbostadslån (Översättning till samiska)	198
52 Lag om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt	199
52 Lag om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt (Översättning till samiska)	200
53 Lag om ändring av 7 § lagen om inlösen till staten av fastigheter, som skola säljas på exekutiv auktion	201
53 Lag om ändring av 7 § lagen om inlösen till staten av fastigheter, som skola säljas på exekutiv auktion (Översättning till samiska)	202
54 Lag om ändring av 34 § renskötsellagen	203
54 Lag om ändring av 34 § renskötsellagen (Översättning till samiska)	204
55 Lag om ändring av 8 och 13 § skoltlagen	205
55 Lag om ändring av 8 och 13 § skoltlagen (Översättning till samiska)	206

Nr 44

Lag

om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 12 mars 1999 om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) 12 §, rubriken för kapitlet före 13 §, 17 § 1 mom. 2 punkten samt 18—20 § och numreringen av rubrikerna före 23, 36, 41 och 67 § samt 59 §,

ändras 1 § 2 mom. 5 punkten, 2 §, 3 § 1 mom. 1, 3, 4, 9 och 10 punkten, 5 § 2 och 4 mom., 8—11 och 13—16 §, rubriken för kapitlet före 16 §, 23 § 2 mom., 25 § 2 mom., 29 § 2 mom., 32 § 1 mom., 33 §, 36 § 4 mom., 41 §, 42 § 2 mom., 44 § 2 och 3 mom., 46 § 3 mom. 5 punkten, 55 § 3 och 5 mom., 64 § 2 och 3 mom., 65 § 1 mom. 4 och 5 punkten, 67 § 1 mom., 69 § 1 mom. och 70 § samt

fogas till 3 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till 5 § ett nytt 7 mom. och till lagen en ny 8 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

I samband med åtgärder enligt denna lag skall särskild vikt fästas vid

5) de ekonomiska, sociala och kulturella verkningarna av de åtgärder som vidtas samt åtgärdernas verkningar i fråga om jämlikhet och inverkan på sysselsättningen, samt

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på åtgärder som avses i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garan-

tifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, nedan EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Dessutom tillämpas lagen på av EU delfinansierade stöd som betalas med stöd av Europeiska gemenskapens (EG) förordningar om organisationen av marknaden och på nationella kompletterande åtgärder för utveckling av landsbygden. För att de mål som nämns i denna lag skall uppnås är det möjligt att använda såväl nationella stödssystem som sådana stödssystem som helt eller delvis finansieras med medel från Europeiska gemenskapens strukturfonder eller med andra medel från Europeiska unionen (EU).

I fråga om stöd för förtidspensionering från jordbruk gäller vad som bestäms i lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

För åkerbeskogningsåtgärder som delvis

finansieras av Europeiska unionen samt för andra skogsbruksåtgärder som avses i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) gäller vad som i nämnda lag och i lagen om fastighetssamägares deltagande i åtgärder enligt lagstiftningen om skogsbruksfinansiering (1349/1996) bestäms om understöd och bidrag, om inte något annat följer av 7 § 1 och 2 mom., 8 eller 9 §, 24 § 2 mom., 51 § eller 58 § 2 mom. i denna lag. Dessutom iakttas bestämmelserna i 4 och 8 a §, 11 § 1 och 4 mom., 13 §, 23 § 1 mom., 41, 44, 45 och 47 §, 55 § 1 och 3 mom., 57 §, 64 § 1 och 3 mom., 66 §, 69 § 1, 2 och 4 mom. samt 70, 74 och 75 § i denna lag.

Dessutom gäller vad som bestäms i lagen om stöd för nyskiften (24/1981), lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980) och lagen om stödjande av grundtorrläggning (947/1997).

Beträffande finansieringen av renhushållningen och naturnäringarna gäller vad som bestäms i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000). Kompensationsbidrag och miljöstöd som avses i 11 § i denna lag, stöd för andra åtgärder för främjande av anpassning och utveckling av landsbygden som avses i 10 § 1 mom. 5 punkten samt stöd för allmänna utvecklingsprojekt enligt 13 § kan dock beviljas också för finansieringen av renhushållningen och naturnäringarna.

Bestämmelserna i 1—4, 6—10, 23, 41, 44—46, 49—56, 58, 63, 64, 67, 69, 74 och 76 § i denna lag tillämpas även på sådant stöd enligt EG:s förordning om utveckling av landsbygden som beviljats inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde för förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter.

Denna lag tillämpas inte på stöd för åtgärder som omfattas av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik eller på sådana andra åtgärder som finansieras genom Fonden för fiskets utveckling.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *landsbygdsföretag* ett företag som idkar gårdsbruk eller bedriver annan företagsverksamhet i anslutning till gårdsbruket,

3) *jordbruk* åkerbruk, boskapsskötsel och annan djurhållning, växthusproduktion, trädgårds- och plantskoleodling, pälsdjursuppfödning, hästhushållning, renhushållning, biodling, yrkesmässig jakt, bär- och svamplockning samt annan produktion av sådana produkter som avses i bilaga I till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

4) *annan företagsverksamhet* sådan företagsverksamhet som inte avses i 2 punkten och som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga samt annan företagsverksamhet som bedrivs i samband med primärproduktionen och som, primärproduktionen inbegripet, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser,

9) *samlade programdokument* programdokument som avses i artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, nedan den allmänna förordningen för strukturfonderna, med *program för gemenskapsinitiativ* ett programdokument som avses i artikel 21 i den allmänna förordningen för strukturfonderna samt med *landsbygdsprogram* ett i artikel 44 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden avsett, av kommissionen godkänt programdokument som gäller utvecklande av landsbygden,

10) *lokal aktionsgrupp* en registrerad förening, ett andelslag eller någon annan privaträttslig sammanslutning vars huvudsakliga syfte är att genomföra ett program för gemenskapsinitiativ eller ett motsvarande av EU delfinansierat eller nationellt program för utveckling av landsbygden.

Med ett i 1 mom. 1 punkten avsett landsbygdsföretag kan jämställas ett sådant företag som är en del av en förädlings-, distributions- eller försäljningskedja för tjänster eller produkter enligt vad som bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet.

5 §

Allmänna förutsättningar för erhållande av stöd

Stöd kan beviljas ett sådant landsbygdsföretag som kan visas vara ekonomiskt livs-

kraftigt, främjar landsbygdsnäringsnärings verksamhetsbetingelser och som med beaktande av syftena med denna lag kan anses vara sådant att det är ändamålsenligt att stöda det. Vid bedömningen av ändamålsenligheten med stöd skall beträffande stöden enligt 10 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 3 kap. samt kompensationsbidraget enligt 11 § förutsättas att stödtagaren är bosatt på den ort där landsbygdsföretaget är beläget eller på ett sådant avstånd därifrån att företaget blir skött på lämpligt sätt med beaktande bland annat av bestämmelserna i djurskyddslagen (247/1996).

 Inkomster som en landsbygdsföretagare har av annat yrke än av i denna lag avsedd näringsverksamhet får inte överstiga ett belopp som fastställs genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Stöd enligt denna lag kan utan hinder av övriga bestämmelser i lagen beviljas en landsbygdsföretagare som är försäkrad på det sätt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) och som vid sidan av gårdsbruk idkar insjöfiske som bisyssla.

8 §

Finansiering från Europeiska gemenskapen

Jord- och skogsbruksministeriet är det ministerium som i fråga om garantisektionen vid EUGFJ svarar för medlen och som i fråga om medel som beviljas från utvecklingssektionen vid EUGFJ är utbetalande myndighet enligt rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna, samt ställer medel till förfogande även för andra ministeriers förvaltningsområden för genomförande av program som fonden finansierar, oberoende av om medlen från ovan nämnda fond beviljas staten direkt eller staten för att förmedlas vidare. I syfte att genomföra samlade programdokument eller ett program för gemenskapsinitiativ kan jord- och skogsbruksministeriet också från en i ovan nämnda förordning avsedd behörig utbetalande myndighet ta emot medel från EG:s övriga strukturfonder för att användas för syften enligt denna lag. Jord- och skogsbruksministeriet sköter också ansökan om den delfinansiering

som gemenskapen står för, intäktsföringar av medlen och redovisningen av medlen till kommissionen samt den övriga bokföringen av medlen. Jord- och skogsbruksministeriet skall likaså ge nödvändiga utredningar samt vara företrädare i Europeiska gemenskapens institutioner då ärenden som avses i denna lag behandlas.

Medel från EU intäktsförs via statsbudgeten i statsverket. EU:s medfinansiering av delfinansierbart stöd som beviljats från gårdsbrukets utvecklingsfond anvisas i statsbudgeten till fonden.

Vid förvaltningen av medel från garantisektionen vid EUGFJ iakttas vad som i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken och i gemenskapens rättsakter och bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs om utbetalningsenheter och förvaltningen av medel. Vad som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) och med stöd av den iakttas i tillämpliga delar när stödsystem som avses i denna lag genomförs.

8 a §

Programplanering

Vid programplaneringen för målprogrammen 1 och 2 iakttas det som bestäms särskilt om den nationella förvaltningen av strukturfonderna. Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan likväl föreskrivas närmare om uppgifterna för landsbygdssektionen vid landskapets samarbetsgrupp vid genomförandet av åtgärder enligt denna lag.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för utarbetandet av planerna för utveckling av landsbygden samt för genomförandet och uppföljningen av dem. Planen för utvecklandet av stödet för förädlingen och marknadsföringen utarbetas i samarbete med handels- och industriministeriet. Landsbygdsplanerna skall utarbetas i samarbete med övriga regionförvaltningsmyndigheter samt med de instanser som deltar i genomförandet av programmet och är verksamma inom regionen. De regionala utvecklingsplaner för landsbygden som ligger utanför mål 1 skall samordnas i landskapets samarbetsgrupp. Vid ändring av landsbygdsprogram iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms om utarbetande av dem.

En plan som gäller program för gemenskapsinitiativ för landsbygden utarbetas enligt de riktlinjer som kommissionen gett beträffande gemenskapsinitiativet. Jord- och skogsbruksministeriet svarar för utarbetandet av planen. Planen utarbetas på basis av de lokala aktionsgruppernas utvecklingsplaner.

2 kap.

Av EU delfinansierade stöd

9 §

Allmänt

Vid beviljande av stöd för sådana åtgärder för utveckling av landsbygden som Europeiska unionen delfinansierar, nedan av EU delfinansierat stöd, iaktas bestämmelserna i denna lag till den del saken inte regleras i Europeiska gemenskapens förordningar eller i beslut eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem. Lagen tillämpas såväl på gemenskapens medfinansiering som på den nationella medfinansieringen. Den nationella medfinansieringen kan vara både av staten och av något annat offentligt samfund beviljat stöd. Programmen och planerna kan innehålla också sådana åtgärder som helt finansieras med nationella medel.

Stöd enligt detta kapitel kan beviljas, om den utvecklingsåtgärd som skall stödas ingår i ett program som finansieras med Europeiska gemenskapens medel och åtgärden uppfyller de villkor som uppställts för den i programmet eller i en plan för utveckling av landsbygden. Med stöd av EG:s förordningar om organisationen av marknaden kan av EU delfinansierade stöd beviljas också utanför programmen.

10 §

Stöd för gårdsbruk och företagsverksamhet på landsbygden

Av de stöd som avses i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kan

1) på det sätt som avses i artiklarna 4—7, 30, 33 och 45 beviljas stöd för landsbygdsföretags produktiva investeringar och för sådana investeringar i miljövard och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter samt för planeringskostnaderna för investeringsprojekt,

2) på det sätt som avses i artikel 8 beviljas startstöd för unga jordbrukare,

3) på det sätt som avses i artiklarna 9, 33 och 45 beviljas stöd för yrkesinriktad påbyggnads- och kompletteringsutbildning,

4) på det sätt som avses i artiklarna 25—28 och 30 beviljas stöd för förbättring av villkoren för förädling och saluföring av jord- och skogsbruksprodukter,

5) på det sätt som avses i artiklarna 29, 32, 33 och 45 beviljas stöd för andra åtgärder för främjande av anpassning och utveckling av landsbygden än de som avses i 1—4 punkten.

Utöver stöd enligt 1 mom. kan av EU delfinansierat stöd beviljas för att stöda producentorganisationers och producentgruppers verksamhet.

Utöver det som föreskrivs ovan i denna paragraf, kan av EU delfinansierat stöd beviljas för finansiering av företagsprojekt enligt program för gemenskapsinitiativ.

Sådant stöd enligt 1 mom. 2 punkten som gäller förvärv av en fastighet eller en del av en sådan beviljas i övriga avseenden än i fråga om stödets maximibelopp på samma villkor som lån, vilket enligt denna lag beviljas för anskaffning av fastighet eller en del av en sådan. På stöd enligt detta moment tillämpas vad som i 14 § lagen om överlättelseskatt (931/1996) föreskrivs om lån som beviljas för förvärv av en fastighet eller en del av en sådan.

11 §

Kompensationsbidrag, miljöstöd och stöd för åkerbeskogning

Gårdsbruksidkare och andra som är berättigade till stöd kan beviljas i EG:s förordning om utveckling av landsbygden avsett stöd eller bidrag enligt följande:

1) i artikel 14 avsett kompensationsbidrag samt i artikel 16 avsett bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner,

2) i artikel 22 avsett miljöstöd för jordbruket, samt

3) i artiklarna 30 och 31 avsett stöd för åkerbeskogning.

Bestämmelser om stödberättigade i fråga om den egentliga besogningsåtgärden som har samband med åkerbeskogning finns i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för genomförandet av systemet för kompensa-

tionsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om maximibeloppen och övriga allmänna villkor beträffande kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner. Innan förordningen utfärdas skall miljöministeriet höras. Genom förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas närmare bestämmelser om genomförandet av systemet för kompensationsbidrag och bidrag för områden med miljöbetingade restriktioner.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för genomförandet av systemet för jordbrukets miljöstöd. Jord- och skogsbruksministeriet bereder systemet för jordbrukets miljöstöd och genomförandet av systemet i samarbete med miljöministeriet. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om de allmänna villkoren för och maximibeloppen av miljöstöd för jordbruket. Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar närmare bestämmelser om genomförandet av systemet för jordbrukets miljöstöd efter att ha hört miljöministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för genomförandet av systemet för åkerbeskogning. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om de förutsättningar under vilka en åker godkänns för beskogning samt om maximibeloppen av arvudet för vård av beskogad åker och kompensationsen för inkomstbortfall i samband med åkerbeskogning och de allmänna villkoren. Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar vid behov genom förordning närmare bestämmelser om genomförandet av stödsystemet efter att ha hört miljöministeriet.

13 §

Allmänna utvecklingsprojekt

För annan utveckling av landsbygdsföretag än sådan som avses i 10 § 1 mom. kan med stöd av artiklarna 29, 32, 33 och 45 i EG:s förordning om utveckling av landsbygden beviljas stöd enligt vad som bestäms genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Stöd enligt 1 mom. samt enligt 10 § 1 mom. 5 punkten kan anvisas även för sådana statliga, kommunala eller samkommunala projekt där föremålet för projektet förblir i det offentliga samfundets ägo och det inte är ändamålsenligt att ta ut kostnaderna

hos de övriga nyttohavarna på grund av projektets natur, kostnadernas storlek eller svårigheterna att rikta nyttan och kostnaderna. I sådana projekt kan stödet också täcka kostnaderna i sin helhet.

14 §

Lokala aktionsgrupper

En lokal aktionsgrupp deltar i utarbetandet av ett program för gemenskapsinitiativ och dess uppgift är att utvärdera de projekt på basis av vilka gemenskapsprogrammet genomförs. Den lokala aktionsgruppen ger arbetskrafts- och näringscentralen sitt utlåtande om de projekt som skall understödjas. Arbetskrafts- och näringscentralen fattar på basis av aktionsgruppens utlåtande beslut om beviljande av stöd. Arbetskrafts- och näringscentralen kan avvika från den lokala aktionsgruppens utlåtande endast av synnerligen motiverad orsak.

Angående jäv för medlemmar av styrelsen för en lokal aktionsgrupp gäller bestämmelserna i 19 § lagen om förvaltningsförfarande (598/1982).

Statsrådet utfärdar närmare bestämmelser om de i 1 mom. nämnda uppgifterna och om de lokala aktionsgruppernas övriga uppgifter samt om aktionsgruppernas sammansättning och godkännande av dem.

15 §

Vattentillgångsprojekt

Utöver vad som bestäms i lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder kan vatten- och avloppsåtgärder stödjas också så att projektet genomförs helt eller delvis som statens arbete. Vattendragsåtgärder kan stödjas så att projektet genomförs som statens arbete eller så att understöd beviljas för projektet. Det kan avtalas att statens färdigställda arbete överläts till kommunen eller en annan samarbetspart. Härvid skall också avtalas om de villkor som mottagaren skall iaktta efter överlåtelsen.

Vattentillgångsprojekt kan stödjas inom ramen för anslag i statsbudgeten. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs närmare om förutsättningarna för stöd och om stödets maximibelopp.

3 kap.

Nationellt finansierade stöd

16 §

Allmänt

Stöd som avses i 2 kap. kan vid behov även beviljas helt av nationella medel. I syfte att nå de mål som anges i 1 § kan stöd också beviljas för nationella program, utvecklingsåtgärder och projekt.

4 kap.

Finansieringssystem

23 §

Finansiering av verksamheten och stödformer

Finansieringsstöd enligt denna lag kan beviljas som bidrag, ränteförmån för statligt lån, räntefrihet för statligt lån, friår i fråga om amorteringar på statliga lån, räntestöd för lån som beviljats av kreditinstituts medel, som befrielse enligt 24 § från skyldigheten att ställa säkerhet för lån och som stöd enligt 32 § i anslutning till statsborgen samt som stöd enligt 5 kap. i anslutning till skuldsanering. Stöd enligt 15 § kan även beviljas så att kostnaderna för ett projekt som staten först betalat helt eller delvis lämnas oindrivna hos övriga delägare i projektet eller av nyttohavarna.

25 §

Ränta på statliga lån

Totalräntan på statliga lån utgörs av summan av referensräntan ökad med ett fast antal procentenheter. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en årlig ränta på två procent. När ränteförmånen har upphört skall låntagaren på lånet betala en ränta som motsvarar totalräntan. Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om referensräntor, det fasta antal procentenheter som referensräntan ökas med,

beräkning av stöd som ingår i ränteförmån och i räntefrihet, det maximala antalet friår, den maximala räntefriheten samt vid behov om maximibeloppet av stöd som ansluter sig till lån.

29 §

Ränta på räntestödslån

Det räntestöd som betalas på lånet är fyra procentenheter. Låntagaren skall dock på lån betala en årlig ränta som är minst två procent. När räntestödet har upphört skall låntagaren på lånet betala en ränta som motsvarar totalräntan. Räntestöd betalas även under den tid en ansökan om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner är anhängig. Räntestöd betalas inte för sådana merkostnader för kredit i utländsk valuta som beror på förändringar i valutakurserna.

32 §

Statsborgen

Jord- och skogsbruksministeriet eller en arbetskrafts- och näringscentral med fullmakt av jord- och skogsbruksministeriet kan på statens vägnar ställa borgen som säkerhet för kapital och ränta på lån med normala villkor och räntestödslån som beviljats landsbygdsföretag och andra stödberättigade sammanslutningar för anläggningstillgångar och driftskapital samt för andra betalningar enligt kreditvillkoren. Kapital på borgenskrediter får samtidigt vara obetalda till ett belopp av högst 500 miljoner mark. Bestämmelser om när borgen innehåller stöd och hur dess belopp skall räknas utfärdas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Låntagaren skall för statsborgen betala en borgensavgift som intäktsförs i gårdsbrukets utvecklingsfond. Kreditinstitutet ser till att avgiften redovisas till staten. Om avgiftens belopp och uppbärandet av den bestäms genom förordning som utfärdas av statsrådet. Jord- och skogsbruksministeriet kan genom förordning meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid uppbärande av borgensavgift.

33 §

Borgensvillkor

På statsborgen skall utöver vad som bestäms i denna lag tillämpas vad som i lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999) bestäms om borgen.

På borgen som ställts med stöd av denna lag tillämpas inte vad som i förordningen om preskription i fordringsmål och om ofentlig stämning på borgenärer (32/1868) föreskrivs om preskription av borgen.

5 kap.

Skuldsanering

36 §

Frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och för statens försäljningsprisfordringar förlängas, räntan sänkas samt befrielse från eller uppskov med betalning av amorteringar och ränta beviljas enligt vad som bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet. Av synnerligen vägande skäl kan lånetiden förlängas över den lånetid som nämns i 30 § 1 mom.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

41 §

Övervakning

Jord- och skogsbruksministeriet skall ordna övervakningen av användningen av medel så att det med hjälp av uppgifter om användningen av medlen och kontrolluppgifter konstateras om de nödvändiga förutsättningarna för beviljande och betalning av stöd har funnits samt om villkoren för beviljande och utbetalning av stöd har iakttagits. Handels- och industriministeriet bär dock det primära ansvaret för övervakningen och inspektionen av användningen av stödet för förädling och marknadsföring.

Jord- och skogsbruksministeriet kan genom förordning bestämma att arbetskrafts- och näringscentralerna eller myndigheter inom något annat förvaltningsområde anlitas som hjälp vid övervakningen, förutsatt att överenskommelse om uppgifterna och uppgifternas omfattning ingås särskilt mellan jord- och skogsbruksministeriet och vederbörande ministerium. Jord- och skogsbruksministeriet kan genom förordning ge sakkunniguppdrag i anslutning till övervakningen också till andra organ.

Vid administrationen och övervakningen av stöd enligt 11 § 1, 3 och 4 mom. skall i tillämpliga delar iaktas rådets förordning (EEG) nr 3508/92 om ett integrerat system för administration och kontroll av vissa stödssystem inom gemenskapen och kommissionens förordning (EEG) nr 3887/92, som utfärdats med stöd av den, samt lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Det som sagts ovan tillämpas dock inte på stöd som beviljas för egentliga besöksningsåtgärder som hänför sig till åkerbesökning och för andra skogsbruksåtgärder som avses i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Statsrådet utfärdar genom förordning närmare bestämmelser om övervakningen av influtet statligt stöd som beviljats andra företag än gårdsbruksenheter som idkar egentligt gårdsbruk.

42 §

Övervakning av byggnadsverksamhet

Inspektionerna utförs på byggherrens bekostnad så som bestäms om inspektioner i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. För övervakning enligt denna lag kan inspektioner utföras även av någon annan behörig person som godkänts av arbetskrafts- och näringscentralen.

44 §

Inspektionsrätt

Stödtagaren är skyldig att utan ersättning för dem som utför inspektioner framlägga alla behövliga räkenskaps- och andra hand-

lingar, varmed även avses motsvarande material som framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat motsvarande sätt, samt att även i övrigt bistå vid inspektionen. De ovan nämnda personerna har rätt att i den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter inspektera stödtagarens husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager, försäljnings- och marknadsföringsutrymmen samt övriga omständigheter som är en förutsättning för att stöd skall beviljas och betalas ut. Inspektionen kan gälla såväl den egentliga stödtagaren som den som förmedlar stödet. Inspektion får dock inte utföras i lokaliteter som omfattas av hemfriden.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan vid behov meddelas närmare bestämmelser om det tekniska utförandet av inspektionerna.

46 §

Återkrav av stöd och statligt lån hos stödtagaren

Utöver vad som bestäms i 1 mom. kan betalningen av ett stöd eller ett statligt lån inställas eller krav ställas på en omedelbar återbetalning av dem helt eller delvis, om

5) ägarförhållandena i ett öppet bolag, kommanditbolag, ett andelslag eller ett aktiebolag som fått stöd och som bedriver gårdsbruk eller företagsverksamhet genom något annat än ett arvsrättsligt fång förändras så att företaget inte längre kan anses vara stödberättigat enligt denna lag,

55 §

Myndigheter

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan föreskrivas att länsstyrelserna, de regionala miljöcentralerna, skogscentralerna och andra kommunala myndigheter än jordbruksmyndigheterna samt även Finnvera Abp och rådgivningsorganisationer i branschen skall bistå vid skötseln av uppgifter enligt denna lag. I fråga om ärenden som hör till handels- och industriministeriets för-

valtningsområde skall beslut fattas på framställning av ministeriet.

Genomförandet av ett program eller ett projekt som avses i 2 kap. kan ges i uppdrag åt en kommun eller samkommun eller något annat regionalt organ med rättshandlingsförmåga så som bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet. Det regionala organet svarar inför staten för genomförandet av programmet eller projektet samt för användningen av de medel som beviljats för ändamålet.

64 §

Närmare bestämmelser

Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar förordningar som är noggrannare än lagen och statsrådets förordning om de godtagbara kostnaderna för åtgärder som stöds, de maximala totalinvesteringar som stöds, om tiden för genomförande av projekt och åtgärder, överföring av stöd samt om hur behövliga likviditets- och lönsamhetskalkyler samt andra kalkyler, utvecklingsplaner för landsbygdsföretag och avtal om skuldsanering skall göras upp. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer likaså köpe- och skuldebrevsformulären, ansöknings-, avtals- och beslutsformulären samt bestämmer den sökandes självkostnadsandel i skuldsaneringsplanen och meddelar genom förordning närmare föreskrifter om förfarandet vid ersättning av kostnader.

Jord- och skogsbruksministeriet kan genom förordning också meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan, beviljande och betalning av stöd och lån samt om tekniska detaljer i lagrings-, uppföljnings- och övervakningssystem som ansluter sig till skötseln av lån och stöd. Även handels- och industriministeriet kan genom förordning meddela närmare föreskrifter om dessa omständigheter till den del det är fråga om stöd för marknadsföring och förädling inom dess förvaltningsområde.

65 §

Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får,

utöver vad som ovan bestäms om användningen av dem, användas för

4) bidrag och statliga lån enligt 10 § 1 och 2 mom. i denna lag och motsvarande bidrag och statliga lån som avses i 16 §,

5) bidrag och statliga lån delfinansierade av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket när särskilda skäl föreligger enligt 10 § 1 mom. 5 punkten för stöd enligt 13 § samt för bidrag och statliga lån enligt 16, 17, 21 och 22 §,

7 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

67 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Om Europeiska gemenskapens organs beslut om programmen och statens stöd meddelas vid olika tidpunkter, kan lagen till motsvarande delar genom förordning bestämmas träda i kraft vid olika tidpunkter.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

69 §

Tillämpning av tidigare lagstiftning

Ärenden som när denna lag träder i kraft är väckta enligt landsbygdsnäringslagen eller lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket kan, enligt vad närmare föreskrivs genom förordning som utfärdas av statsrådet, slutbehandlas enligt nämnda lagar och finansieras med nationella medel.

70 §

Programbaserade stöd enligt tidigare lagstiftning

I fråga om betalning och övervakning av samt övriga förfaringssätt som gäller sådana av EU delfinansierade programbaserade bidrag som avses i 4, 7 och 8 kap. lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket iakttas till programperiodens slut de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens bestämmelser.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 45

L a g**om finansiering av renhushållning och naturnärningar**

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syften

Syftet med denna lag är att främja renhushållningens och naturnärningarnas näringsverksamhet samt göra den mångsidigare, förbättra näringarnas struktur och verksamhetsbetingelser, främja ett hållbart nyttjande av förnybara naturtillgångar, utveckla renskötsel- och naturnäringsområdet samt stödja utvecklingen av glesbygdsområden och samhällen inom renskötselområdet och området för idkande av naturnärningar. Syftena eftersträvas som ett led i utvecklingen av verksamhetsbetingelserna för renhushållningen och naturnärningarna. I samband med åtgärder enligt denna lag skall de mål som uppställts för Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik samt för regional- och strukturpolitiken dessutom beaktas.

I samband med åtgärder enligt lagen skall

särskild vikt fästas vid samernas möjligheter att inom samernas hembygdsområde bevara och utveckla näringar som hör till samekulturen.

I samband med åtgärder enligt denna lag skall särskild vikt dessutom fästas vid

1) ökning av produktiviteten och konkurrenskraften, ökning av mångsidigheten i verksamheten för dem som idkar renhushållning och naturnärningar och utveckling av dessa som ekonomiska helheter samt främjande av samverkan,

2) inledande av företagsverksamhet,

3) förbättring av produktkvaliteten och omläggning av produktionen så att den motsvarar marknadsbehoven,

4) produktion enligt principen om hållbar utveckling, miljöaspekter, principerna om hållbart utnyttjande av vattentillgångarna och förbättring av arbetsmiljön,

5) de ekonomiska, sociala och kulturella verkningarna av de åtgärder som vidtas samt åtgärdernas verkningar i fråga om jämlikhet och inverkan på sysselsättningen, samt

6) utveckling av bostadsförhållandena och förbättring av boendemiljön.

2 §

Tillämpningsområde och territoriell tillämplighet

Denna lag tillämpas på åtgärder som avses i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, nedan EG:s förordning om utveckling av landsbygden. Lagen tillämpas dessutom på av EU delfinansierade stöd som betalas enligt EG:s förordningar om organisationen av marknaden och på kompletterande nationella åtgärder för utveckling av landsbygden. För att målen enligt denna lag skall nås kan användas såväl nationella stödssystem som sådana stödssystem som helt eller delvis finansieras med medel från Europeiska gemenskapens (EG) strukturfonder eller med andra medel från Europeiska unionen (EU). Denna lag tillämpas inte på stödjande av åtgärder som hör till området för Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik.

Denna lag tillämpas på idkande av renhushållning inom det renskötseområdet som anges i renskötselagen (848/1990). I fråga om naturnäringslagarna tillämpas bestämmelserna i denna lag i Enontekis, Enare, Utsjoki och Savukoski kommuner samt i de delar av Muonio, Kittilä, Sodankylä och Salla kommuner som ligger norr om den gränslinje som bildas av Kajanki, Tepasto, Pomovaara, Peurasuvanto, Savukoski, Seitajärvi, Ruotsukainen, Pulkkaviita och Ylirovanvaara, husgrupperna på gränslinjen dock inräknade i sin helhet.

3 §

Definitioner

Med *renhushållningslägenhet och naturnäringslägenhet* avses i denna lag en helhet som består av en eller flera lägenheter eller lägenhetsdelar och som tillhör samma ägare eller en person som på någon annan grund besitter den. Med lägenhetsdel avses en kvotdel eller ett outbrutet område av en lägenhet. Även en fastighet som kan bebyggas kan betraktas som en renhushållningslägenhet eller en naturnäringslägenhet. Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan

närmare bestämmelser meddelas om vad den helhet som lämpar sig för idkande av renhushållning eller naturnäringslagarna omfattar.

Med *renhushållning* avses renskötelse enligt renskötselagen.

Med *naturnäringslagarna* avses renskötelse, fiske, jakt samt bärplockning, svamplockning och annat sådant utnyttjande av naturresurser som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga samt även fiskodling och såsom handarbete eller annan hemslöjd utförd iståndsättning och vidareförädling av produkter som erhållits av en naturnäringslag, tillverkning och iståndsättning av redskap som behövs i naturnäringslag, tillverkning av souvenirer samt inkvartering och guidning av turister samt annan serviceverksamhet, då dessa former av näringsverksamhet bedrivs vid sidan av en naturnäringslag. Med naturnäringslag avses också gårdsbruk i liten skala som idkas vid sidan av en naturnäringslag.

Med *annan företagsverksamhet* avses företagsverksamhet som baserar sig på naturens fortlöpande produktionsförmåga samt annan företagsverksamhet som bedrivs i samband med primärproduktion och som, primärproduktionen inbegripet, utöver företagaren jämte familjemedlemmar sysselsätter andra personer motsvarande högst tre årsarbetsplatser. Ett led i förädlings-, distributions- eller försäljningskedjan för tjänster eller produkter kan jämföras med annan företagsverksamhet så som bestäms genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Med *förädling och marknadsföring av renhushållnings- och naturnäringsprodukter* avses bearbetning eller saluföring av sådana produkter som avses i bilaga I till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Med *kreditinstitut* avses andelsbanker, sparbanker och affärsbanker samt sammanslutningar som hör till nämnda bankers koncerner, och Finlands Hypoteksförening och andra av jord- och skogsbruksministeriet genom förordning närmare bestämda sammanslutningar, vilkas verksamhet kan jämföras med nämnda kreditinstitut.

Med *centralt finansiellt institut eller finansiellt serviceföretag* avses ett av jord- och skogsbruksministeriet genom förordning närmare fastställt kreditinstitut eller annan sammanslutning, vars verksamhet kan jämföras med ett kreditinstitut.

Med *renhushållnings- och naturnäringsföretag* avses en näringsidkare som idkar ren-

hushållning eller naturnäring eller annan företagsverksamhet som bedrivs i anslutning till dem.

4 §

Annat offentligt stöd

Vid beräkningen av stöd enligt denna lag skall såsom ett avdrag beaktas annat offentligt finansieringsstöd som beviljats för projektet.

Stödet får inte överskrida det maximala stöd som bestäms i Europeiska gemenskapens förordningar eller kommissionens beslut.

Denna lag tillämpas inte på projekt eller åtgärder som fått stöd enligt skoltlagen (253/1995).

Om det gårdsbruk i liten skala som idkas på en renhushållnings- eller naturnäringslägenhet i genomsnitt kräver en större arbetsinsats än 1 000 arbetstimmar per år, får gårdsbruksåtgärder enligt denna lag inte vidtas till förmån för lägenhetens ägare eller innehavare.

5 §

Allmänna förutsättningar för erhållande av stöd

Stöd enligt denna lag kan beviljas en eller flera fysiska personer, privaträttsliga eller offentligrättsliga sammanslutningar samt stiftelser, om inte något annat bestäms nedan. Stöd kan också beviljas de ovan nämnda gemensamt. För att en sammanslutning eller stiftelse skall beviljas stöd förutsätts att en person som kan få stöd eller flera personer som kan få stöd gemensamt har bestämmande inflytande i sammanslutningen eller stiftelsen.

Stöd kan beviljas sådana näringsidkare som får den huvudsakliga delen av sin utkomst från renhushållning eller naturnäringar, vars ekonomiska livskraftighet kan påvisas och som främjar näringarnas verksamhetsbetingelser och som med beaktande av syftena med denna lag kan anses vara sådana att det är ändamålsenligt att stöda dem. Vid bedömningen av ändamålsenligheten skall i fråga om stöd enligt denna lag förutsättas att stödtagaren är bosatt inom det renskötselområde som anges i renskötsellagen

eller det område för idkande av naturnäringar som anges i 2 §.

Stöd beviljas inte den som är under 18 år eller den som fyllt 65 år.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan det föreskrivas att en näringsidkares inkomster från något annat än i denna lag avsedd näringsverksamhet inte får överstiga ett belopp som fastställs genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet föreskrivs om de grunder enligt vilka undantag kan göras från de i 3 mom. avsedda åldersrelaterade förutsättningarna i fråga om stödtagaren.

6 §

Närmare grunder för beviljande av stöd

Enligt de anslag som anvisats i statsbudgeten och de medel som anvisats i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond bestäms genom förordning som utfärdas av statsrådet om ibruktagandet av de stödssystem som avses i denna lag och vid behov om tillämpningstiden.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan föreskrivas närmare om stödformer, grunderna för beviljande av stöd, stödets maximibelopp och de allmänna villkoren för stöd som grundar sig på avtal. Stödet kan differentieras regionalt.

7 §

Styrning av medlen

Jord- och skogsbruksministeriet handhar styrningen av de medel som står till förfogande för ändamål enligt denna lag genom att meddela närmare föreskrifter om användningen av medlen än Europeiska gemenskapens bestämmelser, lagbestämmelser, förordningar som utfärdas av statsrådet och dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond.

Jord- och skogsbruksministeriet kan meddela föreskrifter om styrningen av medlen med hänsyn till belopp, region, bransch och målgrupp. Genom förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet meddelas närmare bestämmelser än i denna lag och i förordning som statsrådet med stöd av denna

lag utfärdar också om byggande som skall stödjas enligt denna lag samt fastställs till behövliga delar de kostnader som härvid skall godkännas.

8 §

Finansiering från Europeiska gemenskapen

Jord- och skogsbruksministeriet är det ministerium som svarar för medel från garanti-sektionen vid EUGFJ och i fråga om medel från utvecklingssektionen vid EUGFJ är ministeriet den utbetalande myndighet som avses i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 om allmänna bestämmelser för strukturfonderna samt ger medel även till andra ministeriers förvaltningsområden för genomförande av program som finansieras av fonden, oavsett om medel från fonden beviljas staten eller för att förmedlas vidare av staten. I syfte att genomföra samlade programdokument eller ett program för gemenskapsinitiativ kan jord- och skogsbruksministeriet också ta emot medel från EG:s andra strukturfonder av vederbörande utbetalande myndighet enligt nämnda förordning för att användas för ändamål enligt denna lag. Jord- och skogsbruksministeriet sköter också ansökan om den medfinansiering som gemenskapen står för, intäktsföringar av medlen samt den övriga bokföringen av medlen och redovisningen av medlen till kommissionen. Jord- och skogsbruksministeriet skall likaså ge nödvändiga utredningar samt vara företrädare i Europeiska gemenskapens institutioner då ärenden som avses i denna lag behandlas.

Medel från EU intäktsförs via statsbudgeten i statsverket. EU:s medfinansiering av delfinansierbart stöd som beviljats från gårdsbrukets utvecklingsfond överförs i budgeten till fonden.

Vid förvaltningen av medel från garanti-sektionen vid EUGFJ iakttas vad som i rådets förordning (EG) nr 1258/1999 om finansiering av den gemensamma jordbrukspolitiken och i gemenskapens rättsakter och bestämmelser som utfärdats med stöd av dem föreskrivs om utbetalningsenheter och förvaltningen av medel. Vad som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) och med stöd av den iakttas i tillämpliga delar när stödssystem som avses i denna lag genomförs.

9 §

Programplanering

Vid programplaneringen iakttas det som bestäms särskilt om den nationella förvaltningen av strukturfonderna. Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan likväl föreskrivas närmare om uppgifterna för landsbygdssektionen vid landskapets samarbetsgrupp vid genomförandet av åtgärder enligt denna lag.

2 kap.

Nationellt finansieringsstöd

10 §

Allmänt

Stöd som avses i 4 kap. kan vid behov också beviljas helt och hållet av nationella medel. Stöd kan härvid beviljas i syfte att uppnå de mål som nämns i 1 § även för nationella program, utvecklingsåtgärder och projekt.

11 §

Stöd för investeringar

Enligt denna lag kan investeringar stödjas genom finansieringsstöd för

1) byggande, utvidgning och grundlig renoivering av för näringsidkandet behövliga ekonomi-, produktions- och inkvarteringsbyggnader jämte anordningar liksom fiskodlingsdammar samt för förbättrande av boendemiljön (*byggnadsstöd*),

2) torrläggning och täckdikning av åkrar (*grundförbättringsstöd*),

3) byggande av en enskild väg för vars byggande inte kan beviljas bidrag enligt lagen om enskilda vägar (358/1962) samt av en sådan väg som endast den som äger eller besitter en fastighet har rätt att använda (*vägstöd*),

4) byggande av vattenanskaffnings- och avloppsanläggningar (*stöd för vatten och avlopp*),

5) anskaffning av lösöre som behövs i näringen (*lösöresstöd*),

6) betalning av andels- och anslutningsavgifter som berättigar till elström samt för

byggande av nödvändiga anordningar för anskaffning och distribution av elström (*elektrifieringsstöd*), samt

7) av synnerligen vägande skäl, nöutfodring av renar föranledd av naturkatastrofer enligt vad som bestäms särskilt genom förordning som utfärdas av statsrådet.

12 §

Markköpsfinansiering

Enligt denna lag kan förvärv av mark stödjas genom beviljande av finansieringsstöd för

1) förvärv av en lägenhet, en kvotdel eller ett tillskottsområde (*markköpsstöd*),

2) förvärv av en eller flera kvotdelar av en lägenhet i vilken sökanden har andel (*syskonandelsstöd*),

3) betalning av utjämning och inlösningsstöd (*utjämnings- och inlösningsstöd*), samt för

4) utfyllnad av laglott (*laglotsstöd*).

13 §

Bostadsfinansiering

Enligt denna lag kan finansieringsstöd beviljas för byggande, utvidgning och grundlig renovering av bostadshus samt för förbättring av boendemiljön, om för nämnda ändamål inte beviljas något annat stöd av offentliga medel (*bostadsstöd*).

En förutsättning för att stöd skall beviljas är att den bostad som är föremål för stödet används som stadigvarande bostad av stödtagaren eller av hans eller hennes familjemedlemmar.

14 §

Projekt för främjande av renhushållning och naturnäringsringar

Enligt denna lag kan stöd beviljas för kostnader för sådana projekt som avser

1) att främja idkandet av renhushållning och naturnäringsringar samt utveckla produktionsmetoder, marknadsföring och vidareförädling i fråga om renhushållningsprodukter och naturnäringsprodukter,

2) att utveckla näringsidkandet och förbättringen av miljön, eller

3) utbildning som näringsidkarna behöver

eller utredande av verksamhetsbetingelserna för ny företagsverksamhet.

3 kap.

Särskilda nationella finansieringsstöd för renbeteslagen

15 §

Stöd för renbeteslagens investeringar

Ett renbeteslag enligt renskötsellagen kan beviljas finansieringsstöd för kostnader som orsakas av byggande och ombyggnad av för renskötseln nödvändiga permanenta ren-, märknings-, renskiljnings-, utfodrings-, betes- och skyddsstängsel samt slakterier och arbetsplatsbostäder, om byggandet och ombyggnaden utförs av renbeteslaget.

Ett renbeteslag kan beviljas stöd även för

1) kostnader som orsakas av byggande och grundlig reparation av vägar som leder till renskiljningsstängsel och slakterier (*vägstöd*),

2) kostnader som orsakas av förvärv av vattenanskaffnings- och avloppsanläggningar som behövs i slakterier (*stöd för vatten och avlopp*), samt för

3) betalning av andels- och anslutningsavgifter som berättigar till elström samt för byggande av behövliga anordningar för anskaffning och distribution av elström (*elektrifieringsstöd*).

Denna lag gäller inte renstängsel som byggs vid riksgränsen eller underhåll av sådana.

16 §

Lösöresstöd

Ett renbeteslag kan beviljas lösöresstöd för kostnader som orsakas av anskaffning av flyttbara för renskötseln nödvändiga stängsel, elenheter samt enheter för vatten och avlopp, slakterienheter och arbetsplatsbostäder samt avelsrenar och annat för renskötseln nödvändigt lösöre som anses behövt enligt förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet.

Statsrådet kan av synnerligen vägande skäl genom förordning föreskriva att finansieringsstöd skall beviljas för nöutfodring av renar.

4 kap.

Av EU delfinansierade åtgärder för utveckling av landsbygden

17 §

Allmänt

Vid beviljande av stöd för åtgärder för utveckling av landsbygden vilka delfinansieras av Europeiska unionen, nedan av EU delfinansierat stöd, iakttas bestämmelserna i denna lag till den del saken inte regleras i Europeiska gemenskapens förordningar eller i beslut eller bestämmelser vilka utfärdats med stöd av dem. Lagen tillämpas såväl på gemenskapens medfinansiering som på den nationella medfinansieringen. Den nationella medfinansieringen kan vara både av staten och av något annat offentligt samfund beviljat stöd. I programmen och planerna kan också ingå åtgärder som helt och hållet finansieras med nationella medel.

Stöd enligt detta kapitel kan beviljas, om den utvecklingsåtgärd som skall stödjas ingår i ett program som finansieras med medel från Europeiska gemenskapen och åtgärden uppfyller de villkor som uppställts för den i programmet.

18 §

Stöd för renhushållnings- och naturnäringsföretag

Av de stöd som avses i EG:s förordning om utveckling av landsbygden kan

1) enligt artiklarna 4—7, 30, 33 och 45 beviljas stöd för renhushållningens och naturnäringsarnas produktiva investeringar och för sådana investeringar i miljövård och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter samt för planeringskostnaderna för investeringsprojekt,

2) enligt artikel 8 beviljas startstöd för unga jordbrukare,

3) enligt artiklarna 9, 33 och 45 beviljas stöd för yrkesinriktad påbyggnads- och kompletteringsutbildning,

4) enligt artiklarna 25—28 och 30 beviljas stöd för förbättring av villkoren för förädling och saluföring av produkter, samt

5) enligt artiklarna 29, 32, 33 och 45 beviljas stöd för andra än i 1—4 punkten av-

sedda åtgärder för främjande av anpassning och utveckling av landsbygdsområden.

Stöd enligt denna paragraf kan vid behov beviljas helt och hållet av nationella medel.

Sådant stöd enligt 1 mom. 2 punkten som gäller förvärv av en fastighet eller en del av en sådan beviljas i övriga avseenden än i fråga om stödets maximibelopp på samma villkor som lån, vilket enligt denna lag beviljas för anskaffning av fastighet eller en del av en sådan. På stöd enligt detta moment tillämpas vad som i 14 § lagen om överlåtelsetaxt (931/1996) föreskrivs om lån som beviljas för förvärv av en fastighet eller en del av en sådan.

5 kap.

Finansieringssystem

19 §

Finansiering av verksamheten och stödformer

För finansieringsstöd enligt denna lag kan användas medel som anvisats i statsbudgeten och i fråga om åtgärder som avses i 65 § medel som anvisats i dispositionsplanen för gårdsbrukets utvecklingsfond samt medel som anvisats av EU.

Finansieringsstöd enligt denna lag kan beviljas som bidrag, ränteförmån för statligt lån, räntefrihet för statligt lån och friår i fråga om amorteringar på statliga lån samt som räntestöd för lån som beviljats av kreditinstituts medel samt som befrielse enligt 20 § från skyldigheten att skaffa säkerhet för lån eller som stöd i anslutning till skuldreglering.

Hos låntagarna upp bärs ingen ränta för den tid för vilken de har beviljats räntefrihet i fråga om betalningen av räntorna.

20 §

Säkerheter

För ett statligt lån skall när det lyfts finnas en säkerhet av det slag som används allmänt i bankverksamhet, om inte arbetskrafts- och näringscentralen har beviljat befrielse från skaffande av säkerhet.

Om någon annan än en offentligrättslig sammanslutning ansöker om annat stöd än

stöd i anslutning till lån, kan den myndighet som beviljar stödet vid behov kräva säkerhet av sökanden. Den myndighet som beviljar stödet beslutar om formen för säkerheten. Genom förordning som utfärdas av statsrådet meddelas vid behov närmare bestämmelser om när ställande av säkerhet är nödvändigt.

21 §

Statliga lån och ränta på dem

Kreditinstitutet kan bevilja lån av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond vilka anvisats av jord- och skogsbruksministeriet (*statliga lån*).

Totalräntan på statliga lån utgörs av referensräntan ökad med ett fast antal procentenheter. Låntagaren skall på lånet betala en ränta som är fem procentenheter lägre än nämnda ränta, dock minst en årlig ränta på två procent. Bestämmelser om referensräntor, det fasta antal procentenheter som referensräntan ökas med, beräkning av stöd som ingår i ränteförmån och i räntefrihet, det maximala antalet friår och den maximala räntefriheten samt vid behov maximibeloppen av stöd i anslutning till lån meddelas genom förordning som utfärdas av statsrådet.

22 §

Statens ansvar

Staten svarar för ett kreditinstituts slutliga förluster av kapital och ränta på statliga lån som har beviljats enligt denna lag, om förlusterna beror på gäldenärens insolvens, till den del de medel som fås av säkerheterna för lånet inte täcker de obetalda amorteringarna och räntorna på det statliga lånet.

För att statens ansvar skall gälla krävs att kreditinstitutet sköter lånet enligt denna lag och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den samt iakttar god banksed. Det kreditinstitut som har beviljat lånet är även skyldigt att bevaka statens fördel och iaktta jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter när den egendom som utgör säkerhet för lånet realiserar genom frivillig skuldsanering, exekutiv auktion eller konkursförfarande.

Frivillig skuldsanering eller andra därmed jämförbara arrangemang eller en frivillig realisering av den egendom som utgör säker-

het för lånet så att återkrav av lånet äventyras får genomföras endast med samtycke av arbetskrafts- och näringscentralen.

23 §

Gottgörelser för statliga lån

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om den gottgörelse för kapital och räntor som på basis av statens ansvar skall betalas till kreditinstitut. Innan gottgörelsen fastställs skall ministeriet klarlägga att den slutliga förlusten till följd av gäldenärens och en eventuell borgensmans insolvens har konstaterats och att förlusten inte har kunnat täckas med medel från försäljningen av den egendom som utgör säkerhet. Försäljning av säkerheten krävs dock inte när gäldenären eller tredje man som ansvarar för lånet vid företagsanering eller skuldsanering för privatpersoner eller vid en annan liknande reglering eller vid reglering av säkerhetsansvaret får behålla den egendom som utgör säkerhet. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral betalar gottgörelsen till kreditinstitutet med medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond.

Om kreditinstitutet efter betalningen av gottgörelsen kan driva in utestående amorteringar och räntor hos låntagaren, skall det redovisa de indrivna beloppen till jord- och skogsbruksministeriet för att intäktsföras i gårdsbrukets utvecklingsfond. Jord- och skogsbruksministeriet fattar beslut om återkrav hos låntagaren av den gottgörelse som har betalats till kreditinstitutet.

Gottgörelse för förlusterna kan lämnas obetald eller beloppet av gottgörelsen kan sänkas, om denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller god banksed inte har iakttagits vid skötseln av lånet.

24 §

Behandlingstiden för ansökan om gottgörelse och dröjsmålsräntor på gottgörelser

Jord- och skogsbruksministeriet skall behandla en ansökan om gottgörelse som gäller statliga lån inom tre månader efter att kreditinstitutets ansökan har inkommit till jord- och skogsbruksministeriet och den slut-

liga förlusten till följd av gäldenärens och en eventuell borgensmans insolvens har konstaterats. Om avgörandet av ansökan om gottgörelse förutsätter att kreditinstitutet lämnar tilläggsutredning, räknas tiden om tre månader från det att de tilläggsutredningar som jord- och skogsbruksministeriet begärt har lämnats till ministeriet. Om tiden överskrids, är staten skyldig att betala dröjsmålsränta för den överskridande tiden enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982).

En årlig ränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen kan uppbäras hos låntagaren på gottgörelse som på basis av ansökan om gottgörelse har betalats till kreditinstitutet. En anteckning om detta skall göras i stödbeslutet.

25 §

Redovisning av statliga lån

Kreditinstitutet är skyldigt att till staten betala de förfallna amorteringarna och räntorna på statliga lån efter hand och till det belopp som låntagarna är skyldiga att betala sin skuld till kreditinstitutet. Avräkningarna skall göras inom sju bankdagar efter att lånet har förfallit för gäldenärens del eller gäldenären har betalt en extra amortering.

Betalningarna enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut med anledning av kreditinstitutets ansökan om gottgörelse skall göras inom sju bankdagar efter att kreditinstitutet har tagit del av beslutet.

26 §

Ränta på räntestödslån

Den totalränta som kreditinstitutet uppbär för ett räntestödslån får vara högst lika stor som den ränta som banken uppbär för lån med normal ränta vilka på sedvanliga villkor beviljas för liknande ändamål förhöjd med de extra kostnader som beviljandet och skötseln av räntestödslånen medför. Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att inte godkänna ett lån som räntestödslån, om totalräntan på lånet avviker från den ovan nämnda räntan.

Det räntestöd som betalas på lånet är fyra procentenheter. Låntagaren skall dock betala en årlig ränta på åtminstone två procent. Efter att räntestödet upphört skall låntagaren

betala en ränta på lånet som är lika stor som totalräntan. Räntestöd betalas även under den tid en ansökan om företagssanering eller skuldsanering för privatpersoner är anhängig. Räntestöd betalas inte för sådana merkostnader för kredit i utländsk valuta som beror på förändringar i valutakurserna.

Om omvandling av ränteförmånen till bidrag samt om bidragets maximibelopp bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet.

27 §

Allmänna bestämmelser om långivningen

För lån som beviljas genom kreditinstitutens förmedling är lånetiden högst 30 år.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet bestäms närmare om utlåtanden som krävs för ansökan om stöd, lyftandet av lånemedlen, tiden för arbetets utförande, betalningslättnader, uppbörden av amorteringar och ränta, tidpunkten för betalningarna, låneöverföringar, extra amorteringar och deras inverkan på amorteringar som förfaller, betalning av en fordran vars kapitalbelopp är litet, konstaterande av statens ansvar för statliga lån, förfarandet för ändring av lånevillkoren samt om övriga förfaranden och villkor för beviljandet av lånen och i anslutning till skötseln av dem.

Lånet får lyftas, även om beslutet av den myndighet som beviljat stödet inte har vunnit laga kraft. Om stödbeloppet eller stöd villkoren ändras till följd av besvär som anförs över beslutet, skall lånebeloppet och villkoren ändras så att de motsvarar villkoren i beslutet på besvaren. Kreditinstitutet är dock inte skyldigt att ändra lånebeloppet så att det överstiger det belopp som det förordad när stödet söktes. Villkoren för räntestödslån får inte i strid med kreditinstitutets samtycke ändras med anledning av besvär.

28 §

De statliga lånens och räntestödslånens penningrörelse

Ett ovan definierat centralt finansiellt institut eller finansiellt serviceföretag

- 1) förmedlar statliga lån och arvoden för skötseln av dem till kreditinstitutet,
- 2) förmedlar amorteringar och räntor på statliga lån till staten,

3) undertecknar skuldebrevet mellan staten och kreditinstituten vid behov med stöd av fullmakt, samt

4) beställer räntestöd på räntestödslån av staten och förmedlar dem till kreditinstituten.

De ändringar i statliga lån som gjorts vid frivillig skuldsanering enligt denna lag, vid reglering enligt lagen om företagssanering (47/1993) och vid reglering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) görs även i skulder mellan kreditinstituten och staten.

Genom förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet kan bestämmas i vilka fall kreditinstituten kan utföra ovan nämnda uppgifter utan ett centralt finansiellt institut eller ett finansiellt serviceföretag.

29 §

Ersättning för kreditinstitutens kostnader

För de kostnader som skötseln av statliga lån medför betalas till kreditinstituten en ersättning vars storlek och betalningsvillkor bestäms genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar att de ersättningar enligt 1 mom. som betalats till ett kreditinstitut för skötseln av statliga lån helt eller delvis skall återkrävas hos kreditinstitutet, om kreditinstitutet inte har skött ett statligt lån så som bestäms i denna lag eller med stöd av den eller så som god banksed kräver. Utan hinder av återkravsreglerna i 43 och 44 § kan ersättningarna återkrävas under hela lånetiden.

6 kap.

Skuldsanering

30 §

Frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån och statens försäljningsprisfordringar

Utän hinder av vad som annars bestäms kan statliga lån och statens försäljningsprisfordringar saneras frivilligt för att underlätta den ekonomiska situationen för en låntagare som har råkat i bestående ekonomiska svårigheter.

En låntagare kan anses ha råkat i bestående ekonomiska svårigheter, om låntagaren har blivit eller löper uppenbar risk att bli insolvent och om betalningsförmågan inte kan återställas varaktigt genom beviljande av uppskov med amorteringar på räntestödslån och statliga lån eller genom beviljande av räntefrihet för statliga lån eller med hjälp av sådana medel som står att få utan att sökandens företagskapital minskas i skadlig mån.

En förutsättning för skuldsanering är att den förväntas förbättra låntagarens ekonomiska situation på ett väsentligt sätt. Skulderna för en låntagare som upphört eller håller på att upphöra med sin företagsverksamhet kan saneras frivilligt endast om bibehållandet av låntagarens bostad inte annars kan tryggas. Frivillig skuldsanering utgör inget hinder för samtycke till det förfarande som avses i 97 § lagen om företagssanering eller 78 § lagen om skuldsanering för privatpersoner.

Vid frivillig skuldsanering kan återbetalningstiden för statliga lån och för statens försäljningsprisfordringar förlängas, räntan sänkas samt befrielse från eller uppskov med betalningen av amorteringar och ränta beviljas så som bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet. Av synnerligen vägande skäl kan lånetiden förlängas över den maximala lånetid som föreskrivs i 27 § 1 mom.

De ändringar i skuldvillkoren som görs vid frivillig skuldsanering gäller även borgensmännen, andra ansvariga för skulden samt de personer som ställt säkerhet för skulden. Ställningen för dessa får dock inte försämrats utan samtycke av den som saken gäller.

31 §

Begränsningar i fråga om frivillig skuldsanering

Utän särskilda skäl kan skuldsanering inte beviljas, om sökanden redan tidigare har beviljats frivillig skuldsanering.

Vid frivillig skuldsanering kan befrielse från betalning av amorteringar på statliga lån inte beviljas, om realsäkerheten för lånet eller borgen genom affärsverksamhet eller därmed jämförlig verksamhet tryggar betalningen av amorteringarna. Av synnerligen vägande skäl kan befrielse från betalning dock beviljas så som bestäms närmare ge-

nom förordning som utfärdas av statsrådet. I sådana fall skall ansökan hänskjutas till jord- och skogsbruksministeriet för avgörande.

Om låntagaren har upphört med näringsidkandet, kan befrielse från betalning utan hinder av 2 mom. dock beviljas, om

1) låntagaren har sålt den egendom som utgjort säkerhet, med undantag av bostadsbyggnaden och tillhörande jordområde,

2) låntagaren inte rimligen anses klara av återbetalningen av lånet på grund av bestående arbetsoförmåga, långtidsarbetslöshet, underhållsskyldighet eller av annan därmed jämförbar orsak, och om

3) befrielsen från betalning kommer låntagaren till godo till fullt belopp utan att den samtidigt förbättrar övriga borgenärens rätt att få betalning för sina fordringar.

Om borgenärer som har beviljat en låntagare räntestödslån eller andra krediter inte samtycker till frivillig skuldsanering, kan statliga lån saneras enbart av särskilda skäl och förutsatt att det utestående beloppet i fråga om statliga lån och statens övriga fordringar utgör minst 60 procent av låntagarens samtliga skulder.

32 §

Frivillig skuldsanering i fråga om räntestödslån

Räntestödslån som med stöd av denna lag eller andra författningar eller med stöd av förordning som utfärdas av statsrådet har beviljats renhushållnings- eller naturnäringsidkare kan saneras frivilligt i enlighet med 30 §.

Reglering av räntan på räntestödslån sänker den ränta som låntagaren betalar. Räntestödets belopp beräknas enligt räntan i enlighet med villkoren i skuldebrevet. Skuldsanering kan genomföras, om låntagaren och det kreditinstitut som har beviljat lånet är ense om villkoren för skuldsaneringen och om arbetskrafts- och näringscentralen har samtyckt till en reglering av räntestödslånen.

33 §

Avtal om skuldsanering

Arbetskrafts- och näringscentralen samt gäldenären och kreditinstitutet undertecknar tillsammans ett avtal om genomförande av frivillig skuldsanering i fråga om statliga lån

och räntestödslån. Avtalet åsidosätter villkoren i skuldebrevet och stödbeslutet.

Om förutsättningarna för, förfarandet vid och uppföljningen av frivillig skuldsanering bestäms vid behov närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet.

34 §

Förfall av frivillig skuldsanering

Arbetskrafts- och näringscentralen kan bestämma att en frivillig skuldsanering skall förfalla, om

1) gäldenären i samband med ansökan om skuldsanering eller under förfarandet har hemlighållit omständigheter som väsentligen påverkar saneringen eller på väsentliga punkter lämnat felaktiga uppgifter om omständigheterna och gäldenärens förfarande har varit synnerligen klanderbart med tanke på de andra parterna, eller om

2) låntagaren väsentligen utan godtagbar orsak har försummat att iaktta avtalet.

Den frivilliga skuldsaneringen förfaller också när domstolen fastställer ett betalningsprogram för låntagaren enligt lagen om företagssanering eller enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner. När domstolen fastställer programmet skall den beakta de lån och fordringar som ingått i den frivilliga skuldsaneringen enligt de villkor som hade bort iakttagas utan den frivilliga skuldsaneringen.

Om det har bestämts att skuldsaneringen förfaller, har borgenären rätt att av gäldenären kräva betalning för sin fordran enligt de villkor som skulle ha gällt utan skuldsanering. Gäldenären skall dock inte betala dröjsmålsränta till borgenären för den tid skuldsaneringen varat, om inte arbetskrafts- och näringscentralen beslutar något annat på grund av orsaken till att skuldsaneringen förfaller.

7 kap.

Myndigheter och uppföljning

35 §

Myndigheter

Verkställigheten av denna lag handhas av jord- och skogsbruksministeriet, jord- och skogsbruksministeriets informationstjänsten

tral, arbetskrafts- och näringscentralerna samt de kommunala landsbygdsnäringsmyndigheterna.

På stöd för vatten och avlopp tillämpas bestämmelserna om myndigheternas behörighet i lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsätgärder (56/1980) eller vad som annars bestäms om ministeriernas behörighet i dessa ärenden.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet bestäms närmare om hur de uppgifter av teknisk natur som hör till verkställigheten av lagen skall fördelas mellan olika myndigheter.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan bestämmas att även andra myndigheter än jordbruksmyndigheterna skall bistå vid skötseln av uppgifter enligt denna lag.

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar när Kontrollcentralen för växtproduktion, Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel samt andra anstalter som lyder under jord- och skogsbruksministeriet kan anlitas för uppgifterna i fråga.

Genomförandet av ett program eller ett projekt som avses i 4 kap. kan ges i uppdrag åt en kommun eller samkommun eller något annat regionalt organ med rättshandlingsförmåga så som bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet. Det regionala organet svarar inför staten för genomförandet av programmet eller projektet samt för användningen av de medel som beviljats för ändamålet.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet bestäms om ibruktageandet av stöd för nödufodring av renar föranledd av naturkatastrofer enligt 11 § 2 mom. 7 punkten och 16 § 2 mom.

36 §

Beviljande av finansieringsstöd

Finansieringsstöd beviljas av vederbörande arbetskrafts- och näringscentral.

Innan arbetskrafts- och näringscentralen beslutar om beviljande av finansieringsstöd, kan utlåtande om ansökan inhämtas av den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten och, om ansökan baserar sig på renhushållning, även av Renbeteslagsföreningen. Vid behov skall dessutom inhämtas utlåtande även av en annan sakkunniginstans som är insatt i den sökandes bransch.

37 §

Övervakning

Jord- och skogsbruksministeriet skall ordna övervakningen av användningen av medel så att det med hjälp av uppgifter om användningen av medlen och kontrolluppgifter konstateras om de nödvändiga förutsättningarna för beviljande och utbetalning av stöd har funnits samt om villkoren för beviljande och utbetalning av stöd har iakttagits.

Genom förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet kan bestämmas att arbetskrafts- och näringscentralerna eller myndigheter inom andra förvaltningsområden anlitas som hjälp vid övervakningen, förutsatt att jord- och skogsbruksministeriet och ministeriet i fråga överenskommer särskilt om uppgifterna och deras omfattning.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan meddelas närmare bestämmelser om övervakningen av inlutet statligt stöd som beviljats andra företag än gårdsbruksenheter som idkar egentligt gårdsbruk.

38 §

Tillsyn över byggande

För att användningen av de bidrag, räntestöd och statliga lån som beviljats för byggande skall kunna övervakas och förutsättningarna för utbetalning skall kunna konstateras skall, utöver vad som bestäms i 39 §, på byggplatsen förrättas inspektioner som anses behövliga.

Inspektionerna utförs på byggherrens bekostnad så som bestäms om inspektioner i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. För tillsyn enligt denna lag kan inspektioner utföras även av en byggnadstillsynsmyndighet som godkänts av arbetskrafts- och näringscentralen.

Byggnadstillsynsmyndigheten eller någon annan myndighet som kommunen anvisat för uppgiften är skyldig att även i andra fall inom kommunens område bistå vid verkställigheten av denna lag genom att på bekostnad av den som ansöker om en förmån utföra värderingar av byggnader och andra uppgifter som hör till myndighetens verksamhetsområde.

39 §

Tillsynen vid kreditinstitut

De kreditinstitut som beviljar lån enligt denna lag skall övervaka att lånen lyfts enligt landsbygdsnäringsmyndighetens stödbeslut.

Det kreditinstitut som beviljat lånet är skyldigt att på en specificerad begäran lämna jord- och skogsbruksministeriet sådana uppgifter som är nödvändiga för att utreda om den som ansökt om lån varit i behov av stöd eller inte. Kreditinstitutet är också skyldigt att lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och för granskning de handlingar som behövs för att konstatera om lånevillkoren samt Europeiska gemenskapens rättsakter, denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den har iakttagits i övrigt. Den ovan nämnda skyldigheten att lämna uppgifter gäller även sekretessbelagda uppgifter.

40 §

Inspektionsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet samt arbetskrafts- och näringscentralen har rätt att utan förhandsmeddelande utföra inspektioner i anslutning till att bidrag, lån och andra stöd beviljas, utbetalas och används.

För att tillsynen och inspektionerna enligt 1 mom. skall kunna utföras på ett ändamålsenligt sätt kan ministeriet genom ett beslut bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående revisor att för ministeriets räkning utföra de inspektioner enligt 1 mom. som gäller användningen av stöd och som riktar sig mot dem som förmedlar och beviljar stöd samt mot stöntagarna. Revisorn skall vara en av revisionsnämnden för offentlig förvaltning och ekonomi godkänd revisor (OFR-revisor) eller revisionssammanslutning (OFR-sammanslutning), en av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR-revisor) eller revisionssammanslutning (CGR-sammanslutning). Revisorerna handlar under tjänsteansvar vid skötseln av sitt uppdrag. Vid utförandet av inspektionsuppdrag skall revisorerna iaktta lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) och språklagen (148/1922).

Stöntagaren är skyldig att utan ersättning för dem som utför inspektioner och som av-

ses i 1 och 2 mom. framlägga alla behövliga räkenskaps- och andra handlingar, varmed även avses motsvarande material som framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på något annat motsvarande sätt, samt att även i övrigt bistå vid inspektionen. I den omfattning som tillsynsuppgiften kräver kan inspektionen inbegripa stöntagarens husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager, försäljnings- och marknadsföringsutrymmen samt övriga omständigheter som är en förutsättning för att stöd skall beviljas och betalas ut. Inspektionen kan gälla såväl den egentliga stöntagaren som den som förmedlar stödet. Inspektion får dock inte utföras i lokaliteter som omfattas av hemfriden.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan vid behov meddelas närmare bestämmelser om det i 1 och 2 mom. avsedda tekniska utförandet av inspektionerna.

Polisen skall ge behövlig handräckning utan ersättning vid tillsyn enligt 1 mom. samt 37—39 §.

41 §

Erhållande och hemlighållande av uppgifter

På erhållande och hemlighållande av uppgifter tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Utan hinder av vad som annars bestäms om hemlighållande av uppgifterna om enskildas rörelse eller yrkesutövning, bokföring eller en enskilds ekonomiska ställning eller uppgifter som lämnats för beskattningen eller skydd för personuppgifter har de myndigheter som verkställer denna lag rätt att av andra myndigheter få de uppgifter om enskildas eller sammanslutningars ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemligheter eller enskildas personliga omständigheter som behövs för behandlingen av ärenden som gäller stöd enligt denna lag.

Den myndighet som beviljar stöd kan kräva att den sökande eller stöntagaren ger ett läkarintyg eller en annan utredning om sitt hälsotillstånd till den del hälsotillståndet är av betydelse för näringsutövningen och det annars finns anledning att begära en sådan utredning i det föreliggande fallet.

42 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

På utlämnande av sekretessbelagda uppgifter tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Utöver vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter har en myndighet som deltar i verkställigheten av denna lag utan hinder av tystnadsplikten rätt att lämna ut uppgifter om enskildas eller sammanslutningars ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemligheter eller enskildas personliga omständigheter

1) till statliga och kommunala myndigheter för utförande av uppgifter enligt denna lag, och

2) till åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredning av brott.

En myndighet som deltar i verkställigheten av denna lag har utan hinder av tystnadsplikten rätt att till jord- och skogsbruksministeriet och för vidareförmedling till vederbörande institution inom Europeiska gemenskapen lämna ut en sådan i övrigt sekretessbelagd uppgift som behövs för övervakningen av att Europeiska gemenskapens lagstiftning har iakttagits då stöd beviljats med delfinansiering av gemenskapen.

8 kap.

Återkrav

43 §

Återkrav av stöd hos stödtagaren

Betalningen av ett stöd som beviljats enligt denna lag inställs och stödet skall helt eller delvis återkrävas, om det har använts för andra ändamål än de för vilka det har beviljats eller om stödtagaren har lämnat felaktiga uppgifter som väsentligt inverkat så att stödet beviljats eller betalats eller om stödtagaren i övrigt förfarit svikligt.

44 §

Återkrav enligt prövning

Utöver vad som bestäms i 43 § kan betalningen av ett stöd inställas eller krav ställas på återbetalning helt eller delvis, om

1) stödet har beviljats eller betalats på oriktiga grunder,

2) stödtagaren inom fem år från utbetalningen av den sista bidragsposten eller lyftandet av den sista låneraten utan tvingande skäl har upphört med den verksamhet som legat till grund för beviljandet av stöd eller inskränkt den väsentligt,

3) stödtagaren under de fem år som följer på utbetalningen av den sista bidragsposten eller lyftandet av den sista låneraten utan samtycke av landsbygdsavdelningen vid arbetskrafts- och näringscentralen genom annat än arvsrättsligt fång har överlåtit egendom som stödet gäller till en person som inte uppfyller villkoren för beviljande av stöd,

4) den lägenhet som lånet gäller eller en del av den säljs i utsökningsväg,

5) ägarförhållandena i ett öppet bolag, ett kommanditbolag, ett andelslag eller ett aktiebolag som fått stöd och som idkar renhushållning eller en naturnäring genom något annat än ett arvsrättsligt fång förändras så att företaget inte längre kan anses vara stödberättigat enligt denna lag,

6) en sammanslutning upplöses innan sex år har förflutit sedan stödet beviljades,

7) villkoren i stödbeslutet eller i en handling som utgjort grund för stödet inte har iakttagits,

8) stödtagaren vägrar ge de inspektörer som utför inspektioner enligt denna lag uppgifter om användningen av stödet eller uppgifter som hänför sig till övervakningen eller räkenskapshandlingar eller andra handlingar eller vägrar att i tillräcklig mån bistå vid utförandet av inspektionen,

9) säkerhetens värde av någon orsak som inte beror på sökanden har sjunkit till den grad att indrivningen av det utestående lånekapitalet äventyras,

10) betalningen av ränta eller amortering har försenats mera än tre månader,

11) låntagaren eller en borgensman har försatts i konkurs eller en borgensman har dött och låntagaren inte trots uppmaning har ställt av långivaren godkänd tillräcklig säkerhet, eller om

12) detta förutsätts i Europeiska gemenskapens rättsakter.

45 §

Behörigheten vid återkrav

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar

om återkrav och inställning av utbetalning av de stöd som det har beviljat. I övrigt beslutar arbetskrafts- och näringscentralen om återkrav och inställning av utbetalning av stöd. Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan vid behov föreskrivas om den tid inom vilken stödet skall återkrävas. Stöd får inte återkrävas efter det att tio år har förflutit från utbetalningen av den sista stödposten.

Ett kreditinstitut kan säga upp ett räntestödslån till omedelbar återbetalning, om det har beslutats att räntestödet skall dras in på de grunder som nämns i 43 §. Ett kreditinstitut skall säga upp ett statligt lån när landsbygdsavdelningen vid arbetskrafts- och näringscentralen genom ett lagakraftvunnet beslut har bestämt att lånet skall sägas upp. Ett kreditinstitut kan säga upp både ett statligt lån och ett räntestödslån, om det föreligger förutsättningar enligt 44 § 9—11 punkten.

46 §

Ansvar för återbetalning av medel i vissa fall

Om staten med stöd av det ansvar för en medlemsstat som avses i Europeiska gemenskapens lagstiftning om den gemensamma jordbrukspolitikerna eller strukturfonderna är skyldig att till Europeiska gemenskapernas kommission återbetala medel från Europeiska gemenskaperna, är stödförmedlaren skyldig att till staten till fullt belopp inklusive kostnader betala det belopp som staten betalt till kommissionen, om återbetalningen av medlen har orsakats av förmedlarens felaktiga förfarande eller om förmedlaren med stöd av programdokumentet är direkt ansvarig inför kommissionen för användningen av medlen. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om återbetalning av medel.

47 §

Stödtagarens anmälningsskyldighet och förhandsbesked

Stödtagaren skall omedelbart underrätta den som beviljat stödet om sådana förändringar i omständigheterna som kan orsaka återkrav eller indragning av stödet eller uppsägning av ett statligt lån.

Stödtagaren kan på begäran meddelas ett

bindande förhandsbesked om huruvida en planerad åtgärd orsakar en påföljd enligt 1 mom. eller inte. Ett motsvarande förhandsbesked kan meddelas också i fråga om statliga lån och försäljningsprisfordringar samt bidrag och övriga stöd i enlighet med den lagstiftning som gäller vid denna lags ikraftträdande. I ansökan skall den fråga specificeras i vilken förhandsbesked söks och framläggas den utredning som behövs för avgörande av ärendet. Förhandsbesked meddelas inte om ansökan i ärendet är anhängig eller om myndigheten har avgjort ärendet. Förhandsbeskedet meddelas av den myndighet som beviljar stödet.

48 §

Påföljder vid återkrav och uppsägning

Om stödtagaren har förfarit på det sätt som avses i 43 §, kan det belopp som skall återkrävas höjas med högst 20 procent eller, om förfarandet är synnerligen grovt, med högst 100 procent.

49 §

Solidariskt ansvar för återbetalningsskyldigheten

Om stödet har beviljats flera gemensamt, svarar alla stödtagare solidariskt för att stödet återbetalas till staten. Mellan stödtagarna fördelas ansvaret enligt det förhållande i vilket stödtagaren har deltagit i den verksamhet som utgjort grund för skyldigheten att återbetala stödet.

50 §

Ränta och dröjsmålsränta på belopp som skall återbetalas

På bidrag, räntegottgörelser och ersättningar för låneskötselkostnader som återkrävs och skall återbetalas samt på uppsagda statliga lån skall betalas ränta enligt den i 3 § 2 mom. räntelagen avsedda räntefoten, ökad med tre procentenheter från den dag då betalningen utbetalats fram till återbetalningsdagen. Om återbetalningen inte sker på utsatt förfallodag, skall på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen.

Jord- och skogsbruksministeriet kan av

särskilda skäl besluta att den i 1 mom. avsedda röntan lämnas helt eller delvis ouppburen, om stödtagarens förfarande har ägt rum under förmildrande omständigheter eller stödtagarens situation på grund av ålderdom, sjukdom, bestående arbetsoförmåga eller tvingande ekonomiska svårigheter eller av någon annan motsvarande orsak är sådan att röntorna inte skulle kunna drivas in.

51 §

Villkor för stödbeslut

De grunder för utbetalning och återkrav av stöd som anges i denna lag skall intas som villkor i stödbeslutet. I stödbeslutet kan dessutom intas andra villkor av teknisk natur för utbetalning och återkrav av stöd i enlighet med vad som förutsätts i Europeiska gemenskapens förordningar eller kommissionens beslut eller bestäms genom förordning som utfärdas av statsrådet.

52 §

Indrivning av fordringar

Ett beslut om återkrav kan verkställas i utökningsväg efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

53 §

Skuldebrevsvillkor

I skuldebrev skall intas villkor enligt 43 och 44 § om återkrav av stöd. I skuldebrev kan beträffande användningen av en lägenhet eller ett område, tryggandet av indrivningen av ett statligt lån samt användningen av ett lån tas in även andra villkor som skall iakttagas vid äventyr att det bestäms att fordran sägs upp och att den uppsägningsränta som har överenskommit i skuldebrevet skall betalas, samt övriga villkor som har ansetts nödvändiga.

9 kap.

Delgivning och ändringssökande

54 §

Delgivning av beslut

Ett beslut av arbetskrafts- och näringscen-

tralen som gäller en ansökan om stöd eller betalningslättnad får delges sökanden per post som vanligt brev. Om inte något annat visas, anses delgivningen då ha skett den sjunde dagen efter att beslutet postades.

I fråga om delgivning av ett beslut iakttagas i övriga fall lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/1966).

55 §

Besvärsmätt

I ett beslut som arbetskrafts- och näringscentralen fattat med stöd av denna lag får en part söka ändring genom besvär hos landsbygdsnäringsnämnden inom 30 dagar efter att han eller hon har fått del av beslutet.

I ett tillståndsbeslut av Forststyrelsen söks ändring enligt 1 § lagen om landsbygdsnäringsnämnden (1203/1992).

I ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

56 §

Förfarandet vid ändringssökande

Besvärsskriften kan tillställas besvärinstansen eller den arbetskrafts- och näringscentral vars beslut överklagas. Arbetskrafts- och näringscentralen skall sända besvärsskriften samt handlingarna i ärendet och sitt utlåtande om besvärerna till landsbygdsnäringsnämnden.

Besvär över beslut av jord- och skogsbruksministeriet kan sändas direkt till högsta förvaltningsdomstolen.

57 §

Ändringssökande i beslut av landsbygdsnäringsnämnden

I beslut som landsbygdsnäringsnämnden fattat i ett ärende som gäller återkrav eller indragning av stöd, uppsägning av lån, förfall av frivillig skuldsanering eller återkallande av särskild förmån får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Annars får ändring i ett beslut av landsbygdsnäringsnämnden sökas genom besvär hos högsta

förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen meddelar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan meddelas, om

1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller med hänsyn till en enhetlig rättstillämpning är av vikt att ärendet prövas av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns något annat vägande skäl att meddela besvärstillstånd.

10 kap.

Särskilda bestämmelser

58 §

Justering av räntan på försäljningspris och lån

Om en årlig ränta på mer än två och en halv procent uppbärs på statens försäljningspriskonfordringar som har uppkommit före den 1 januari 1996 eller på statliga lån som med stöd av lagen om renkötsellägenheter (590/1969), naturnäringslagen (610/1984) eller renhushållningslagen (161/1990) har beviljats före nämnda datum, är räntan under tiden mellan den 1 november 1996 och den 31 december 2001 dock två och en halv procent. I ränta på bostadslån uppbärs under nämnda tid en årlig ränta på högst fyra procent. Från ingången av 2002 kan en allmän justering av räntan med högst två procentenheter genomföras så att justeringen motsvarar de förändringar som skett i den allmänna räntenivån efter det att lånet beviljades. Statsrådet bestämmer om den allmänna justeringen av räntan på försäljningspriser och lån.

59 §

Ersättningar

För de kostnader som orsakas kommunerna av skötseln av uppgifter enligt denna lag betalas inte ersättning av statsmedel utom i fråga om den ersättning som bestäms i lagen om statsandelar till kommunerna (1147/1996).

Om grunderna för betalningar till rådgiv-

ningsorganisationer bestäms vid behov genom förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet. I fråga om de uppgifter i anslutning till övervakning och återkrav av stöd som gäller enskilda fall är de statliga myndigheterna skyldiga att utan ersättning bistå jord- och skogsbruksministeriet och myndigheter som lyder under det.

60 §

Uppbärande av avgift för behandling av ärenden

För beslut som har fattats med stöd av denna lag tas avgift ut enligt vad som särskilt bestäms om uppbärande av avgifter. Arbetskrafts- och näringscentralens beslut angående skuldsanering och andra lättnader i betalningen av krediter samt beviljande av stöd är dock avgiftsfria. Även beslut av landsbygdsnäringsnämnden angående skuldsanering och andra lättnader i betalningen av krediter är avgiftsfria.

61 §

Pantsättning

Inteckning och pantsättning av en lägenhet till säkerhet för återbetalning av skuld samt utmätning och försäljning på exekutiv auktion är tillåtna.

62 §

Särskilda förmåner

Naturnäringsidkare som äger eller annars besitter och bebor en naturnäringslägenhet, en lägenhet som bildats genom tilldelande av ett tillskottsområde eller en lägenhet vars förvärv eller bebyggande har stötts i enlighet med denna lag eller en lag som gäller vid denna lags ikraftträdande, har rätt att utan ersättning på statens mark- och vattenområden

1) med Forststyrelsens tillståndsbeslut av synnerligen vägande skäl förlägga stödpunkter för jakt eller stödpunkter för fiske samt fiskkällare och lagerbyggnader på platser som är nödvändiga för näringsidkandet i omedelbar anslutning till vattendrag som är viktiga för fiskerinäringen, och

2) ha sin boskap på bete och för den insamla hö, löv, starr och sjöfräken.

Tillstånd som nämns i 1 mom. kan beviljas endast om förläggandet av byggnaden i fråga skall anses nödvändig för idkandet av en naturnäring. Arbetskrafts- och näringscentralen ger utlåtande om nödvändigheten av stödunkten.

Forststyrelsen kan, efter att arbetskrafts- och näringscentralen gett utlåtande i saken, återkalla en beviljad särskild förmån, om förmånen inte längre kan anses motiverad med tanke på idkandet av en naturnäring.

63 §

Hänvisningsbestämmelse

Vid verkställigheten av denna lag iakttas i tillämpliga delar 4 § och 6 § 1 mom. lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringar (1336/1992).

64 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan vid behov meddelas närmare bestämmelser än denna lag om de omständigheter som enligt Europeiska gemenskapens förordningar skall avgöras av en medlemsstat.

Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar förordningar som är noggrannare än lagen och förordningar som utfärdas av statsrådet om godtagbara kostnader för de åtgärder som stöds, de maximala totalinvesteringar som stöds, tiden för genomförande av projekt och åtgärder, överföring av stöd samt hur behövliga likviditets- och lönsamhetskalkyler samt andra kalkyler, utvecklingsplaner för landsbygdsföretag och avtal om skuldsanering skall utarbetas. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer likaså köpebrevs-, ansöknings-, avtals- och beslutsformulären samt bestämmer sökandens självkostnadsandel i skuldsaneringsplanen och meddelar närmare föreskrifter om förfaringssätten vid ersättning av kostnaderna.

Genom förordning som utfärdas av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare föreskrifter också utfärdas om förfarandet vid ansökan om och beviljande av stöd samt om betalningsförfarandet eller tekniska detaljer i lagrings-, uppföljnings- och övervakningssystem i anknäytning till skötseln av lån och stöd.

65 §

Användningen av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond får, utöver vad som ovan föreskrivs om användningen av dem, användas för

- 1) förvärv av mark och annan egendom,
- 2) skötsel och iståndsättning av förvärvad egendom,
- 3) arvoden för skötsel och andra utgifter som långivningen medför,
- 4) stödåtgärder och statliga lån enligt denna lag,
- 5) undersökningar och utredningar som gäller utveckling av renhushållningen och naturnäringarna, samt för
- 6) stödjande av projekt för främjande av renhushållningen och naturnäringarna.

Medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond kan även användas för utredning och utveckling av verksamhetsbetingelserna för företagsverksamhet som främjar mångsidigare renhushållning och naturnäringar samt för utbildning av företagare och sådana som ämnar bli företagare. För detta ändamål kan medel även anvisas arbetskrafts- och näringscentralens landsbygdsavdelning som kan vidareförmedla dem till kommunerna.

Av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond får betalas arvode och ersättning för kostnader i anslutning till förfarandet vid frivillig skuldsanering.

11 kap.

Stöd som gäller viss tid

66 §

Tidsbegränsad befrielse från betalning av statens fordringar föranledda av näringsverksamhet och anskaffning av bostad

Utan hinder av vad som annars bestäms och enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning som utfärdas av statsrådet kan det på basis av ansökan som inkommit senast den 31 december 2000 i syfte att underlätta den ekonomiska situationen för en låntagare som har råkat i särskilda ekonomiska svårigheter beviljas tidsbegränsad befrielse från betalning för att reglera statens fordringar föranledda av idkandet av näring

och statliga lån föranledda av anskaffning av bostad.

Tidsbegränsad befrielse från betalning kan genomföras genom beviljande av befrielse från betalning av förfallna amorteringar och räntor. I fråga om kreditkapitalet kan beloppet av befrielse från betalning dock uppgå till högst 40 procent av den förfallna amorteringens belopp, och i fråga om räntorna kan beloppet av befrielse från betalning uppgå till högst 80 procent. Det ovan nämnda gäller även amorterings- och ränteposter, för vilka betalningsanslåd beviljats mellan den 1 november 1996 och den 1 maj 1999.

En låntagare kan anses ha råkat i särskilda ekonomiska svårigheter, om låntagaren har blivit eller löper uppenbar risk att bli insolvent och om betalningsförmågan inte kan återställas genom beviljande av uppskov med amorteringarna på räntestödslån och statliga lån eller genom beviljande av räntefrihet för statliga lån eller med hjälp av sådana medel som står att få utan att sökandens företagskapital minskas i skadlig mån.

En förutsättning för tidsbegränsad befrielse från betalning är att den förväntas förbättra låntagarens ekonomiska situation på ett väsentligt sätt och att näringsverksamhetens lönsamhet återställs genom arrangemanget. Dessutom förutsätts att de obetalda amorteringarna eller räntorna har förfallit till betalning före den 1 maj 1999. Obetalda poster som förfallit till betalning före den 10 september 1993 kan dock inte saneras med stöd av denna paragraf.

Krediterna för en gäldenär som upphört eller håller på att upphöra med sin företagsverksamhet kan saneras endast om bibehållandet av gäldenärens bostad inte annars kan tryggas. Regleringen kan då genomföras endast i fråga om bostadskrediterna. Dessutom förutsätts låntagaren ha en tillräcklig betalningsmån för att klara av resten av betalningsprogrammet för bostadslånet.

67 §

Tidsbegränsade betalningslättnader i form av räntestödslån och borgen

För stabilisering av renhushållnings- och naturnäringsidkares särskilda ekonomiska svårigheter som orsakats av sådana fritt finansierade bostadslån och lån i anknytning till näringsverksamhet som kreditinstitut be-

viljat samt kostnader i anknytning till dem kan av statens medel beviljas räntestöd och statsborgen på basis av ansökningar som inkommit senast den 31 december 2000 och så som bestäms närmare genom förordning som utfärdas av statsrådet.

Kreditinstituten kan bevilja räntestödslån för betalning av på sedvanliga villkor beviljade inhemska banklån som tagits för egen bostad och för bedrivande av näring samt för betalning av skatteomkostnader och andra omkostnader i fråga om sådana krediter och betalningar där de obetalda amorteringarna eller räntorna har förfallit till betalning före den 1 maj 1999.

En förutsättning för tidsbegränsad betalningslättning är att den förväntas förbättra låntagarens ekonomiska situation på ett väsentligt sätt och att arrangemanget innebär att den ekonomiska situationen återställs så att näringsidkandet är lönsamt.

Statsborgen kan täcka högst 80 procent av det totala lånebeloppet. För borgen skall skaffas en normal säkerhet som används inom bankverksamhet. Säkerheten behöver inte vara betryggande. I fråga om borgen som beviljas av staten iaktas i tillämpliga delar 32—34 § lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999).

68 §

Beslutsfattande myndighet

Ansökan om tidsbegränsad befrielse från betalning av statliga lån och försäljningsprisfordringar skall tillställas vederbörande arbetskrafts- och näringscentral senast den 31 december 2000. Arbetskrafts- och näringscentralen avgör ansökan.

Tidsbegränsade betalningslättnader i form av räntestödslån och statsborgen skall sökas senast den 31 december 2000. Ansökan lämnas in till arbetskrafts- och näringscentralen. Arbetskrafts- och näringscentralen ger ett utlåtande om ansökan om lån och sänder ansökan till ett kreditinstitut, som sänder den till jord- och skogsbruksministeriet för avgörande.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet bestäms närmare om bilagorna samt annars om förfarandet vid ansökan om stöd.

Ansökningar om stöd enligt detta kapitel skall tillställas arbetskrafts- och näringscentralen samtidigt. Ärendena skall behandlas i brådsakande ordning.

12 kap.

**Ikraftträdelse- och övergångs-
bestämmelser**

69 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Om Europeiska gemenskapens institutioner vid olika tidpunkter meddelar beslut om godkännande av åtgärder som ingår i lagen, kan motsvarande delar i lagen jämte ändringar bestämmas träda i kraft vid olika tidpunkter.

Genom denna lag upphävs renhushållningslagen av den 9 februari 1990 (161/1990) och naturnäringslagen av den 24 augusti 1984 (610/1984) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

70 §

Användningen av medel

Egendom som har förvärvats för ändamål som nämns i lagen om renskötellägenheter, renhushållningslagen eller naturnäringslagen eller erhållits på något annat sätt används efter att denna lag trätt i kraft för sådana ändamål som anges i 3 § lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966).

Medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond kan fortfarande användas för sådana projekt som skall slutföras enligt lagen om renskötellägenheter, naturnäringslagen och renhushållningslagen och för vilka de har kunnat användas enligt de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

71 §

Tillämpning av tidigare lagstiftning

Ärenden som när denna lag träder i kraft är anhängiga med stöd av lagen om renskötellägenheter, naturnäringslagen och renhushållningslagen slutbehandlas enligt de nämnda lagarna.

Ärenden som gäller frivillig skuldsanering och som är anhängiga med stöd av lagen om renskötellägenheter, landsbygdsnäringslagen

och renhushållningslagen när denna lag träder i kraft får dock slutbehandlas i enlighet med den nya lagstiftningen.

I fråga om verkställigheten av renhushållningslagen och naturnäringslagen samt annan lagstiftning som gäller vid denna lags ikraftträdande samt i fråga om statens, en kommuns och ett kreditinstituts fordringar som har uppkommit med stöd av nämnda lagstiftning iaktas de bestämmelser och avtalsvillkor enligt dem som gäller när denna lag träder i kraft.

Efter att denna lag har trätt i kraft skall bestämmelserna i landsbygdsnäringslagen (1295/1990) tillämpas även på ärenden som anhängiggjorts med stöd av naturnäringslagen och renhushållningslagen och tidigare lagstiftning, till den del det i de nämnda lagarna hänvisas till landsbygdsnäringslagen. På redovisning av statliga lån tillämpas dock vad som i 25 § i denna lag bestäms om redovisning av statliga lån.

Genom förordning som utfärdas av statsrådet kan sådana bestämmelser om förfaringsätten utfärdas som avviker från den lagstiftning som avses i 1—4 mom.

Innan lagen om finansiering av landsbygdsnäringslagar träder i kraft kan 7 kap. landsbygdsnäringslagen i tillämpliga delar iaktas i fråga om statsborgen enligt 67 § 3 mom.

72 §

*Betalningslättnader och skuldsaneringar
enligt tidigare lagstiftning*

Betalningslättnader och skuldsaneringar i fråga om sådana statens försäljningsprisfordringar och sådana lån som avses i lagen om renskötellägenheter, renhushållningslagen och naturnäringslagen beviljas och behandlas enligt 5, 6 och 11 kap. i denna lag. Uppsägning och återkrav av bidrag från staten, statens försäljningsprisfordringar och statliga lån samt räntestödslån genomförs enligt den lagstiftning som gäller när denna lag träder i kraft.

73 §

*Programbaserade stöd enligt tidigare
lagstiftning*

I fråga om beviljande, betalning och övervakning av samt övriga förfaringsätt som

gäller av EU delfinansierade programbaserade bidrag och andra stöd enligt den lagstiftning som gäller när denna lag träder i kraft iaktas till programperiodens slut de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens rättsakter.

74 §

Statens ansvar för lån enligt tidigare lagstiftning

I fråga om statens ansvar för statliga lån som enligt den lagstiftning som gäller när denna lag träder i kraft beviljats av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond iaktas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

75 §

Arvoden för skötsel av statliga lån som beviljats tidigare

För skötseln av statliga lån som beviljats med stöd av renhushållningslagen och naturnäringslagen och annan lagstiftning som gällde innan de trädde i kraft betalas kreditinstitutens ersättning för skötselkostnader och andra kostnader så som bestäms genom förordning som utfärdas av statsrådet.

76 §

Uppsägning, indragning och återkrav av lån och stöd som baserar sig på tidigare lagstiftning

I fråga om indragning, uppsägning och återkrav av stöd och statliga lån som baserar sig på lagstiftning som gäller när denna lag träder i kraft iaktas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

77 §

Sökande av ändring i avgöranden enligt tidigare lagstiftning

När denna lag har trätt i kraft söks ändring i beslut som arbetskrafts- och näringscentralen och landsbygdsnäringsnämnden har fattat i ärenden enligt renhushållningslagen och naturnäringslagen så som

bestäms i 9 kap. i denna lag om motsvarande ärenden, utan hinder av vad som tidigare har bestämts om sökande av ändring.

78 §

Hänvisningsbestämmelser

När det på något annat ställe i lag hänvisas till renhushållningslagen eller naturnäringslagen skall motsvarande bestämmelse i denna lag iaktas, om inte något annat föreskrivs ovan.

79 §

Byggplatser

Ett renbeteslag som med besittningsrätt enligt lagen om renskötselägenheter besitter ett byggplatsområde kan med arbetskrafts- och näringscentralens tillståndsbeslut byta ett byggplatsområde, vars läge är oändamålsenligt eller som blivit obehövligt på grund av sitt läge, till en sådan av Forststyrelsen anvisad plats som är lämplig för renhushållning. Renbeteslaget skall flytta de byggnader som det äger från området inom två år från arbetskrafts- och näringscentralens beslut. Arbetskrafts- och näringscentralen kan förstärka sitt beslut med vite eller hot om tvångsutförande på det sätt som bestäms i viteslagen (1113/1990).

80 §

Vissa åtgärder och rättsförhållanden enligt tidigare lagstiftning

Lagen om renskötselägenheter iaktas i fråga om de ärenden som hänför sig till verkställigheten av lagen om renskötselägenheter och om vilka det inte föreskrivs något annat i denna lag. Detta gäller även betalningslättnader och begränsningar som hänför sig till lägenheter. Överföring av statens fordringar, återkrav av statens fordringar och bidrag, befrielse för en lägenhet eller en del av den från begränsningar och pantansvar, beviljande av tillstånd för överlåtelse samt beviljande av betalningslättnader i fråga om statens fordringar hör dock till arbetskrafts- och näringscentralens behörighet, om de inte enligt denna lag ankommer på jord- och skogsbruksministeriet. Lagen om ren-

skötsellägenheter iaktas i tillämpliga delar också i fråga om lån. Beslut om betalningslättnader och överföring av lån fattas dock av det kreditinstitut som beviljat lånet. Kreditinstitutet skall härvid iaktta vad som föreskrivs i den lagstiftning som gäller när denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 45

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanláhka

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde mearriduvvo:

1 lohku

Almmolaš njuolggadusat

1 §

Lága ulbmilat

Dán lága ulbmilin lea ovddidit ja dahkat mánggabealageabbon boazodoalu ja eará luondduealáhusaid ealáhusdoaimma, buoridit ealáhusaid struktuvrra ja doaibmavejolašvuodaid, ovddidit ođasmuvvi luondduriggodagaid bistevaš geavaheami, ovddidit boazodoallo- ja luondduealáhusguovllu ja doarjut biedgguidássanguovlluid ja servošiid ovddideami boazodoalloguovllus ja luondduealáhusaid jodihanguovllus. Ulbmilat ollašuttuojuvvojit oassin boazodoalu ja luondduealáhusaid doaibmaevttuid ovddideamis. Dán lága mieldásaš doaimmain galgá dasa lassin váldit vuhtii Eurohpa Ovtastumi oktasaš eanadoalopolitihka ja guovllu- ja struktuvrapolitihka ulbmiliid.

Dán lága mieldásaš doaibmabijuin galgá erenoamážit váldit vuhtii ahte sámiiin galget leat vejolašvuodát bajásdoallat ja ovddidit iežaset kulturhápmaí gulli ealáhusaid sámiiid ruovttuguovllus.

Dán lága mieldásaš doaibmabijuin galgá dasa lassin giddet erenoamáš fuopmášumi:

1) buvttadan- ja gilvalannávccaid lasiheapmaí, boazodoalliid ja luondduealáhusbargiid doaimma mánggabealageabbon dahkamii ja ovddideapmaí ekonomalaš ollisvuodaid mielde ja ovttasbarggu ovddideapmaí;

2) fitnodatdoaimma álggaheapmaí;

3) buktagiid kvalitehta buorideapmaí ja buvttadusa ođasmahttimii márkaniid dárbbu mielde;

4) bistevaš ovdáneami mieldásaš buvttadussii, birasáššiide, čáhceriggodagaid bistevaš geavaheami prinsihpaide ja bargobirrasa buorideapmaí;

5) ollašuttinvuoláš doaibmabijuid ekonomalaš, sosiálalaš ja čuvgehuslaš váikkuhusaide ja dássearvo- ja barggolašvuodáváikkuhusaide; ja

6) ássandili ovddideapmaí ja ássanbirrasa buorideapmaí.

2 §

Guoskadansuorgi ja eatmandiedalaš guoskadanguovlu

Dát láhka guoskaduvvo Eurohpa eanadoalu stivren- ja doarjunfoandda (EMOTR) doarjagis dálonguovllu ovddideami várás ja dihto ásašusaid rievdeameami ja gomiheami birra addojuvvon rádi ásašus (EO) Nr 1257/1999 (mañjeleappos EO:a dálonguovllu ovddidanásahus) oaiivilduvvon doaibmabijuide. Dasa lassin dát láhka guoskaduvvo EU-oassáruhtadan doarjagiidda, mat máksojuvvojit EO:a márkanordenásahusaid vuodul, ja váldegottálaš dievasmahtti dálonguovllu ovddidandoaibmabijuide. Dán lága ulbmiliid juksama várás sáhtta geavahit sihke váldegottálaš doarjjavuogádagaid ja doarjjavuogádagaid, mat ruhtaduvvojit Eurohpa Ovtastumi (EO) struktuvrafoandaid rudaiguin dahje Eurohpa Uniovnna (EU) eará rudaiguin muhtumassii dahje ollásit. Dát láhka ii guoskaduvvo Eurohpa Ovtastumi oktasaš guolástanpolitihka suorgái gulli doaibmabijuid doarjumi.

Dát láhka guoskaduvvo boazodollui, mainna bargojuvvo boazodoallolágas (848/1990) oaiivilduvvon boazodoalloguovllus. Luondduealáhusaid hárrái dán lága mearrádusat guoskaduvvojit Eanodaga, Anára, Ohcejoga ja Suovvaguoikka gielddain ja Muonio, Gihttela, Soadegili ja Salla gielddain dain osiin, mat leat Kajanki, Tepasto, Pomovaara, Peurasuvanto, Savukoski, Seitajärvi, Ruotsukainen 'a, Pulkkaviita ja Ylirovanvaara hábmen rádjelinnjá davábealde nu, ahte dálut mat

deivet dán linnjá ala lohkkoujvvojit goittot ollásit mielde.

3 §

Meroštallamat

Boazodoalldállu ja luondduealáhusdállu oai-vvilda dán lágas ovttá dahje eanet dáluid dahje dálloosiid hábmen ollisvuoda, mat gullet seamma oamasteaddjái dahje juoga eará ákka vuodul dálu hálddašeaddjái. Dállooassi oai-vvilda dálu mear-reoasi ja mearreviidodaga. Boazodoalldállu ja luondduealáhusdállu sáhtta atnit maiddái huk-sendohkálaš gittaopmodaga. Ráđdehusa ása-husain sáhtta addit dárkilet mearrádusaid das, mii boazodoalu dahje luondduealáhusa jodiheapmái heivvolaš ollisvuhtii gullá;

Boazodoallu oai-vvilda boazodoallolágas oai-vvilduvvon bohccuiguin bargama;

Luondduealáhus oai-vvilda boazodoalu, guolás-tusa, meahcebevuddu, murjema, guopparčoaggima ja luonddu bissovaš buvttadannávccaide vuodđuduvvi luondduriggodagaid ávkinatnima. Luondduealáhusaide gullet maiddái luondduealá-husa oktavuodas jodihuvvon guollešaddadeapmi, giehtaduodjin dahje muđui ruovttus dáhpáhuvvi, luondduealáhusas fidnejuvvon buktagiid ordnen ja ovddosdikšun, luondduealáhusain dárbbášlaš biergasiid gárvviteapmi ja ordnen, mátkemuit-tuid gárvviteapmi ja luondduealáhusa oktavuodas dáhpáhuvvi idjadan- ja oahpistanvejolašvuodaid fállan mátkkálaččaide ja eará bálvalandoaimma. Luondduealáhusaide lohkkoujvvo maiddái luondduealáhusa oktavuodas jodihuvvon smávva eanadállodoallu;

Eará fitnodatdoaimma oai-vvilda luonddu bisso-vaš buvttadannávccaide vuodđuduvvi fitnodatdo-aimma ja vuodđobuvttadusa oktavuodas jodi-huvvon eará fitnodatdoaimma, mii addá barggu fitnodatbargi ja su bearašlahtuid lassin eará olb-muide, go vuodđobuvttadus lohkkoujvvo mielde, eanemustá golmma jahkebargosaji meari ovddas. Eará fitnodatdoaimmain sáhtta buohtastahttit bál-valusaid dahje buktagiid ovddosdikšun-, juoh-kin-, dahje vuovdingollosa oasi nugo ráđdehusa ása-husain mearriduvvo;

Boazodoallo- ja luondduealáhusbuktagiid ovddosdikšun ja márkanaštin oai-vvilda Eurohpa Ovttastumi vuodđudansoahpamuša čuvvosis I oai-vvilduvvon buktagiid ovddosdikšuma dahje gáv-pemárkaniidda lágideami;

Ruhtalágádus oai-vvilda ossodatbáŋkkuid, seastinbáŋkkuid ja fitnodatbáŋkkuid ja daid kon-serdnii gulli servošiid ja Suomen Hypoteekki-

yhdistys 'a ja eará servošiid (mearriduvvojit dárki-leappot Eana- ja meahccedoalloministeriija ása-husain), maid doaimma sáhtta buohtastahttit máinnašuvvon ruhtalágádusaiguin;

Guovddášruhtalágádus dahje ruhtadeami bál-valanfitnodat oai-vvilda ruhtalágádusa dahje eará servoša, man birra mearriduvvo dárkileappot Eana- ja meahccedoalloministeriija ása-husain ja man doaimma sáhtta buohtastahttit ruhtalágádus-ain; ja

Boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodat oai-vvilda ealáhusbargi, gii bargá boazodoaluin dahje luondduealáhusain dahje eará fitnodatdoaimma, mainna bargoujvvo boazodoalu ja luondduealáhu-sa oktavuodas.

4 §

Eará almmolaš doarjja

Dán lága mielas doarjaga rehkenasttedettiin váldoujvvo geahpedeaddjin vuhtii seamma fidnui juolluduvvon eará almmolaš ruhtadandoarjja.

Doarjja ii oáččo mannat badjel Eurohpa Ovttas-tumi dahje kommišuvvna mearrádusain ása-husain dahje mearriduvvon alimusdoarjaga.

Dát láhka ii guoskaduvvo fidnui dahje doaib-mabidjui, mii lea dorjoujvvon nuortalašlága (253/1995) vuodul.

Jos smávva eanadállodoallu, mainna bargouj-uvvo boazodoallo- dahje luondduealáhusdálus, gái-bida gaskamearálaččat stuorát bargomeari go 1 000 olmmošbargodiimmu jagis, de eanadállo-dollui guoski doaibmabijuid ii dán lága mielde oáččo lágidit dákkár dálu oamasteaddji dahje hálddašeaddji buorrin.

5 §

Doarjaga oazžuma almmolaš eavttut

Doarjaga dán lága mielde sáhtta juolludit ovttá dahje eanet lunddolaš persovnaide, priváhta-dahje almmosvuoigatvuodalaš servošii ja vuodđudussii, jos maŋgelis ii nuppeláhkai mearri-duvvo. Doarjaga sáhtta juolludit maiddái ovdalis máinnašuvvon dáfuide oktasaččat. Doarjaga juol-ludaneaktun servošii ja vuodđudussii lea ahte doarjundohkálaš olbmus dahje eanet doarjundoh-kálaš olbmuin ovttas lea mearidanváldi servošis ja vuodđudusas.

Doarjaga sáhtta juolludit dákkár ealáhusbargái, gii oazžu váldooasi áigái boadustis boazodoalus dahje luondduealáhusas, man ekonomalaš eallindohkálašvuoda sáhtta čájehit ja gii ovddida ealáhusa doaimmavejolašvuodaid ja gean orru gán-

náheamen doarjut, go váldá vuhtii dán lága ulbmiliid. Doarjuma dárbbášlašvuoda guorahaladettiin galgá daid doarjagiid hárrai, mat máksojuvvojit dán lága vuodul, gáibidit dan ahte doarjjaoažžu ássá boazodoallolágas oaivvilduvvon boazodoalloguovllus dahje 2 §:s daddjojuvvon luondduealahusguovllus.

Doarjaga ii sáhte juolludit vuollel 18-jahkásažžii iige 65 jagi deavdán olbmui.

Ráđdehusa ásaheamis sáhtá mearridit ahte ealahusbargi sisaboadut eará go dán lágas oaivvilduvvon ealahusdoaimmas eai oaččo mannat badjel dan meari, mii nannejuvvo ráđdehusa ásaheamis.

Ráđdehusa ásaheamis mearriduvvo dain ákkain, maid mielde sáhtá spiehkastit dán paragrafa 3 momeanttas oaivvilduvvon doarjjaoažžu aheavttuin.

6 §

Dárkilet ákkat doarjaga juolludeapmái

Ráđdehusa ásaheamis mearriduvvo stáhtabušeahtas lágiduvvon mearreruđaid ja eanadálloalu ovddidanfoandda geavahanplánas lágiduvvon ruđaid olis dán lágas oaivvilduvvon doarjjavuogadagaid atnuiváldimis ja dárbbu mielde guoskanáigis.

Ráđdehusa ásaheamis sáhtá mearridit dárkileappot doarjjahámiin, doarjaga juolludanákkain, doarjagiid alimusmeriin ja soahpamuššii vuodduvvi doarjagiid almmolaš eavttuin. Doarjaga sáhtá sierranahttit guovlluid mielde.

7 §

Ruđaid stivren

Eana- ja meahccedoalloministeriija fuolaha ruđaid stivremis, maid sáhtá geavahit dán lága ulbmiliidda nu, ahte addá ruđaid geavaheamis dárkilet mearrádušaid, go mat gávdnojit EO-njuolggadusain, dán lágas, ráđdehusa ásaheamis ja eanadálloalu geavahanplánas.

Eana- ja meahccedoalloministeriija sáhtá addit mearrádušaid das, mo ruđat stivrejuvvojit meariid, guovlluid ja doaibmasurggiid ja čuožáhatjovkui guoski juohkáseami mielde. Eana- ja meahccedoalloministeriija addin ásaheamis mearriduvvojit maiddái dárkilet njuolggadusat (go lea dat lánka ja ráđdehusa ásaheamis, mii addojuvvo dan vuodul) huksema birra, mii dorjojuvvo dán lága vuodul ja nannejuvvojit dárbbášlaš osiin dat golut, mat das dohkkehuvvojit.

8 §

Eurohpa Ovtastumi ruhtadeapmi

Eana- ja meahccedoalloministeriija doaibmá EMOTR:a doarjunossodaga hárrái ruđain vástideaddji ministeriijan ja EMOTR:a stivrenossodagas juolluduvvon ruđaid hárrái rádi ásaheamis (EO) Nr 1260/99 oaivvilduvvon máksineiseváldin ja addá ruđaid maiddái eará ministeriijaid hálddahussurggiide foandda ruhtadan prográmmaid ollašuttima várás beroškeahhtá das, juolluduvvojitgo ruđat ovdalis máinnašuvvon foanddas stáhtii vai stáhta ovddosfuolahánláhkai. Eana- ja meahccedoalloministeriija sáhtá maiddái váldit vuostá máinnašuvvon ásaheamis mieldásaš máksineiseválddis geavahanláhkai EO:a eará struktuvrafoanddaid ruđaid, vai sáhtá ollašuttit oktilaš prográmmaáššegirjiid dahje EO-álggaprográmmaid dán lágas daddjojuvvon ulbmiliidda. Eana- ja meahccedoalloministeriija fuolaha maiddái EO:a máksinossodaga oheamis, ruđaid bajásmerkemis ja eará ruhtadoalus ja ruđaid ovddosmáksimis kommišuvdnii. Eana- ja meahccedoalloministeriijai gullá maiddái addit dárbbášlaš čilgehuseid ja ovddastit Eurohpa Ovtastumi doaibmaorgánain dán lágas oaivvilduvvon áššiid giedahaladettiin.

EU-ruđat bajásmerkejuvvojit stáhtabušeahta bokte stáhtavuorkái. Eanadálloalu ovddidanfoanddas juolluduvvon oassáruhtadandohkálaš doarjaga EU:a ruhtadanossodat sirdojuvvo bušeahtas fondii.

EMOTR:a doarjunossodaga ruđaid hálddašanmeannudeamis čuvvojuvvo, mii oktasaš eanadállopolitihka ruhtadeamis addojuvvon rádi ásaheamis (EO) Nr 1258/99 ja dan vuodul addojuvvon EO:a njuolggadusain ja mearrádušain mearriduvvo máksiovtadaga ja ruđaid hálddašemi birra. Dat mii Eurohpa Ovtastumi oktasaš eanadállopolitihka ollašuttima birra addojuvvon lágas (1100/1994) ja dan vuodul mearriduvvo, čuvvojuvvo heivvolaš osiin, go ollašuttujojuvvojit dán lágas oaivvilduvvon doarjjavuogadagat.

9 §

Prográmmabargu

Prográmmabargus čuvvojuvvo, mii struktuvrafoanddaid váldegottálaš hálddašemi birra sierra mearriduvvo. Ráđdehusa ásaheamis sáhtá goittot dárkileappot mearridit eatnangotti ovtasbargojuhkosa bargguid birra, go dán lágas daddjojuvvon doaibmabijut ollašuttujojuvvojit.

2 lohku

Váldegottálaš ruhtadandoarjja

10 §

Almmolaš áššit

Manjnelis 4 logus oaivvilduvvon doarjagiid sáhtá dárbbu mielde juolludit maiddáí ollásit váldegottálaš ruđain. Doarjaga sáhtá juolludit maiddáí 1 §:s máinnašuvvon ulbmiliid ollašuttima várás maiddáí váldegottálaš prográmmaide, ovddidan-doaibmabijuide ja fitnuide.

11 §

Investeremiid doarjun

Dán lága vuodul sáhtá doarjut investeremiid nu, ahte juolluduvvojit ruhtadandoarjagat čuovvovaččat:

1) ealáhusain bargama dáfus dárbbášlaš dállo-doallo-, buvttadan- ja idjadanvistiid ja daidda gulli biergasiid sihke guollešaddadanládduid huksema, viiddideami ja ordnema várás ja ássanbirrassa buorideami várás (*hukseandoarjja*);

2) bealddu goikadeami ja čiegusrávarokkiid goaivuma várás (*ordnendoarjja*);

3) dakkár priváhtageainnu várás, man ráhkadeapmái ii sáhte juolludit ruhtadoarjaga priváhtageainnuid birra addojuvvon lága (358/1962) vuodul ja dasa lassin dakkár geainnu, man dušše gittaopmodaga oamasteaddji dahje hálddašeddji oažžu geavahit, ráhkadeami várás (*geaidnodoarjja*);

4) čáhceháhkan- ja duolvačáhcerusttegiid huksema várás (*čáhcefuolahusdoarjja*);

5) ealáhusas dárbbášlaš luovosopmodaga háhkama várás (*luovosopmodatdoarjja*);

6) elerávnnji fidnemii vuoigadahtti ossodat- ja searvanmávssuid máksima ja elerávnnji háhkama ja juohkima várás dárbbášlaš rusttegiid huksema várás (*elerávnjedoarjja*), ja

7) erenoamáš mávssolaš siva dihte luondduroasuid dagahan bohccuid heahtebiebmama várás nugo ráđdehusa ášahusain sierra mearriduvvo.

12 §

Eanaoastinruhtadeapmi

Dán lága vuodul sáhtá doarjut eanaháhkama nu, ahte juolluduvvojit ruhtadandoarjagat čuovvovaččat:

1) dálu, mearreoasi dahje lasseeatnama háhkama várás (*eanaoastindoarjja*),

2) ovttá dahje eanet mearreosiid háhkama várás dálus, masa ohccis lea ossodat (*oappážiidossodatdoarjja*);

3) dássema ja lotnunossodaga máksima várás (*dásšen- ja lotnundoarjja*); ja

4) láhkaoasi dievasmahttima máksima várás (*láhkaossedoarjja*).

13 §

Visteruhtadeapmi

Dán lága vuodul sáhtá juolludit ruhtadandoarjaga ássanvisti huksema, viiddideami ja ordnema várás ja ássanbirrassa buorideami várás, jos máinnašuvvon ulbmiliidda ii sáhte juolludit eará doarjaga almmolaš ruđain (*vistedoarjja*).

Doarjaga juolludaneaktun lea ahte doarjjaoažžu geavaha doarjunvuolaš vисти iežas dahje bearašlahtuidis fásta viessun.

14 §

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ovddidanfitnut

Dán lága vuodul sáhtá juolludit doarjaga dakár fitnuid goluide, maid ulbmilin lea:

1) buoridit vejolašvuoda bargat boazodoaluin ja luondduealáhusaiguin ja ovddidit boazodoallobuktagiid ja luondduealáhusain fidnejuvvon buktagiid buvttadanvugiid, márkanastima ja ovddosdikšuma;

2) ovddidit ealáhusain bargama ja birrassa buoridandoaimmaid; dahje

3) čilget ealáhusbargi dárbbášan skuvlema dahje álggahalli fitnodatdoaimma doaibmavejolašvuodaid.

3 lohku

Bálgosiidda goski sierra váldegottálaš ruhtadandoarjagat

15 §

Bálgosiid investeremiid doarjun

Boazodoallolágas oaivvilduvvon bálgosiidda sáhtá juolludit ruhtadandoarjaga boazodoalu dáfus vealtameahttun fásta caggan-, mearkun-, rátkin-, čuočuhan-, guođohan- ja suodjeáiddiid ja njuovahagaid ja bargosadjevistiid huksen- ja ordnengoluide. Máinnašuvvon bargguin fuolaha bálggus.

Bálgosii sáhtta juolludit doarjaga maiddá:

1) rátkingárddiide ja njuovahagaide manni geainnuid ráhkadan- ja ordnengoluide (*geaidno-doarjja*);

2) njuovahagain dárbbaslaš čáhcehákan- ja duolvačáhcerusttegiid háhkangoluide (*čáhcefuolahusdoarjja*); ja

3) elerávnnji fidnemii vuoigadahtti ossodat- ja searvanmávssuid máksima ja elerávnnji háhkamii ja juohkimii dárbbaslaš rusttegiid huksema várás (*elerávdnjedoarjja*).

Dát láhka ii guoskka cagganáiddiide, mat huksejuvvojit riikkaráji ala iige daid ordnemii.

16 §

Luovosopmodatdoarjja

Bálgosii sáhtta juolludit luovosopmodatdoarjaga boazodoalu dáfus vealtameahtun sirditvejolaš áiddiid, elerávdnje- ja čáhcefuolahusovttadagaid, njuovahatovttadagaid ja bargosadjevistiid háhkama várás ja dasa lassin sagahanbohccuid ja Eana- ja meahcedoaloministeriija addin ásahas dárbbaslašžan gehččojuvvon, boazodoalu dáfus vealtameahtun eará goluide, mat bohtet luovosopmodaga háhkamis.

Ráđdehus sáhtta erenoamáš mávssolaš siva dihte ásahasain mearridit juolludanláhkai ruhtadan-doarjaga bohccuid heahtebiebma várás.

4 lohku

EU-oassáiruhtadan ovddidandoaimbajut dálonguovllu várás

17 §

Almmolaš áššit

Go juolluduvvojit doarjagat Eurohpa Uniovna oassáiruhtadan ovddidandoaimbajuide dálonguovllu várás (manjeleappos EU-oassáiruhtadan doarjja), de čuvvovvojit dán lága njuolggadusat dakko bokte go ášši birra ii leat mearriduvvon Eurohpa Ovtastumi ásahasain dahje daid vuodul addojuvvon nannejumiin dahje mearrádusain. Láhka guoskaduvvo sihke Ovtastumi ja váldegottálaš ruhtadanossodahkii. Váldegottálaš ruhtadanossodat sáhtta leat sihke stáhta ja eará almmosservoša juolludan doarjja. Prográmmain ja plánain sáhttet leat mielde maiddá dakkár doaimbajut, mat ruhtaduvvojit ollásit váldegottálaš ruđaiguin.

Dán logu mieldásaš doarjaga sáhtta juolludit, jos doarjunvuolaš ovddidandoaimbajut lea válde-

juvvon mielde prográmmii, mii ruhtaduvvo Eurohpa Ovtastumi ruđaiguin, ja doaimbajut dea-
vdá prográmmas dasa ásahasain eavttuid.

18 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodagaid doarjun

EO:a dálonguovllu ovddidanásahas oai-
vilduvvon doarjagiin sáhtta juolludit:

1) ásahusa 4-7, 30, 33 ja 45 artihkkala vuodul doarjaga boazodoalu ja luondduealáhusaid buvttadussii guoski ja buvttadandoaimma gáibidan biras- ja bargosuodjalaninvesteremiidda ja investerenfitnuid plánengoluide;

2) ásahusa 8 artihkkala vuodul nuorra eanadoalliid álggahandoarjaga;

3) ásahusa 9, 33 ja 45 artihkkala vuodul doarjaga ámmátlaš lasse- ja dievasmahttinskuvlemii;

4) ásahusa 25-28 ja 30 artihkkala vuodul doarjaga buktagiid ovddosdikšuma ja gávppašaneavttuid buorideami várás; ja

5) ásahusa 29, 32, 33 ja 45 artihkkala vuodul doarjaga dálonguovlobirrasiid vuogáidatima ja ovddideami buorideami várás eará go 1-4 čuoggás oai-
vilduvvon doaimbajuid várás.

Dán logus oai-
vilduvvon doarjaga sáhtta dárbbu mielde juolludit maiddá ollásit váldegottálaš ruđain.

Ovdalis 1 momenta 2 čuoggás oai-
vilduvvon doarjja, mii lea oai-
vilduvvon gittaopmodaga dahje dan oasi háhkamii, juolluduvvo earret doarjaga alimusmeari muđui seamma eavttuiguin go doarjja, mii juolluduvvo dán lága vuodul gittaopmodaga dahje dan oasi háhkama várás. Dán momenttas oai-
vilduvvon doarjagii guoskaduvvo, mii ruđáidsirdinlaga 14 §:s (931/1996) mearriduvvo loana birra, mii juolluduvvo gittaopmodaga dahje dan oasi háhkama várás.

5 lohku

Ruhtadanvuogádagat

19 §

Doaimma ruhtadeapmi ja doarjjahámit

Dán lágas oai-
vilduvvon ruhtadandoarjagii sáhtta geavahit stáhtabušehtas ja 65 §:s oai-
vilduvvon doaimbajuid hárrái eanadállo-
doalu ovddidanfoandda geavahanplánas lágiduvvon ruđaid ja EU:a lágidan eará ruđaid.

Dán lága mieldásaš ruhtadandoarjaga sáhtta juolludit ruhtadandoarjjan, stáhtaloanaid reantoov-

dun, reantofriiddjavuohtan, oanádusaid friiddjajagiid hámis ja loanaid reandodoarjjan (juolluduvvo ruhtalágádusaid ruđain) ja dasa lassin 20 §:s oai-vvilduvvon friiddjavuohtan leat hágakeahtta lotnii dáhkádusa dahje vealgeordnemiidda guoski doarjjan.

Loatnaoázžus ii berrojuvvo reantu dan áiggis, mas reanttuid máksimis lea miedihuvvon reantofriiddjavuohta.

20 §

Dáhkádusat

Stáhtaloanas galgá loana loktedettiin leat bänkodoaimmas dábálaččat geavahuvvon dáhkádus, jos bargofápmo- ja ealahusguovddáš ii leat luoitán dáhkádusa háhkamis.

Jos eará go lotnii guoski doarjaga ohccin lea juoga eará go almmosvuoigatvuodalaš searvvuš, de sáhtta doarjaga juolludaneiseváldi gáibidit das dárbbu mielde dáhkádusa. Doarjaga juolludaneiseváldi mearrida dáhkádusa hámis. Ráđdehusa ásahusain mearriduvvojit dárbbu mielde dárkilet mearrádusat das, goas dáhkádusa addimii lea dárbbu.

21 §

Stáhtaloanat ja daid reantu

Ruhtalágádusat sáhttet juolludit loana Eana- ja meahccedoalloministeriija lágidan eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđain (*stáhtaloanat*).

Stáhtaloana ollesreantu lea čujuhanreanttu ja dasa boahtti proseantaovttadatmeari submi. Loatnaoázžu galgá máksit loanas guoskevaš reanttu vihtta proseantaovttadaga vuolit reanttu, goittot uhcimustá guovtte proseantta jahkásaš reanttu, čujuhanreanttuin, fásta proseantaovttadatmearis mii lasihuvvo čujuhanreanttu, reantoovdui ja reantofriiddjavuhtii gulli doarjaga rehkenastimis, friiddjajagiid ja reantofriiddjavuođa alimusmeriin ja dasa lassin dárbbu mielde lotnii gulli doarjaga alimusmeriin mearriduvvo ráđdehusa ásahusain.

22 §

Stáhtavástu

Stáhtas lea ovddasvástádus ruhtalágádussii dán lága vuodul juolluduvvon stáhtaloanaid dain oai-veopmodaga ja reanttu loahpalaš massimiin, mat bohtet velggolačča máksinnávccahisvuodas dakko bokte go loana dáhkádusain eai čoggo dan máde ruđat ahte daiguin sáhtta gokčat daid

oanádusaid ja reanttuid, mat leat báhcán mávsse-keahtta stáhtaloanas.

Stáhtavásttu fámusleahkima eaktun lea ahte ruhtalágádus fuolaha loanas dán lága ja dan vuodul addojuvvon njuolggadusaid ja mearrádusaid mielde nu, ahte čuovvu buori bänkovieu. Loana juolludan ruhtalágádus lea maiddá geatnegahttojuvvon bearráigeahččat stáhta ávkki ja váldit vuhtii Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrádusaid, go loana dáhkádussan adnojuvvon opmodat muhttojuvvo ruhtan eaktodáhtolaš vealgeordnemis, bággo- vuovdimis dahje reastaluvvanmeannudeami okta- vuodas.

Eaktodáhtolaš vealgeordnema dahje dansullasaš eará ordnema dahje loana dáhkádussan adnojuvvon opmodaga eaktodáhtolaš muhttima ruhtan nu, ahte loana ruovttoluottabearran šaddá vára vuollai, oázžu dahkat dušše bargofápmo- ja ealahusguovddáša lobiin.

23 §

Buhtadusat, mat máksujuvvojit stáhtaloanain

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida oai-veopmodaga ja reanttuid buhtadusas, mii máksujuvvo ruhtalágádussii stáhtavásttu vuodul. Ovdal buhtadusa nannema ministeriija galgá čilget ahte velggolačča ja vejolaš dáhkideaddji máksinnávccahisvuodas boahtti loahpalaš massin lea gávnnavuvvon ja ahte massima ii sáhte gokčat ruđaiguin, mat fidnejuvvojit dáhkádussan adnojuvvon opmodaga vuovdimis. Dáhkádusa vuovdin ii goittot gáibiduvvo dalle, go velggolaš dahje loanas vásttolaš goalmmát olmmoš oázžu fitnodatsaneremis dahje priváhtaolbmo vealgeordnemis dahje eará dásullasaš ordnemis dahje dáhkádusvásttu ordnemis doallat dáhkádussan adnojuvvon opmodaga. Buhtadusa máksá ruhtalágádussii Eana- ja meahccedoalloministeriija diehtobálvalanguovddáš eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđain.

Jos ruhtalágádus fidne buhtadusa máksima maŋŋá loatnaoázžus berrojuvvo čoggokeahtta báhcán oanádusaid ja reanttuid, de dat galgá ovdosmáksit daid Eana- ja meahccedoalloministeriijai eanadállodoalu ovddidanfondii bajásmerkejuvvo. Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida ruhtalágádussii máksujuvvon buhtadusa ruovttoluottabearrama birra loatnaoázžus.

Buhtadusa massimiin sáhtta guoddit mávsse-keahtta dahje buhtadusa meari vuolidit, jos loana ii leat dikšujuvvon dán lága dahje dan vuodul addojuvvon njuolggadusaid dahje mearrádusaid dahje buori bänkovieu mielde.

24 §

*Buhtadusohcamiid giedahallanáigi ja buhtadus-
aide guoski maŋŋonanreanttu*

Eana- ja meahccedoalloministeriija galgá giedahallat stáhtalotnii guoski buhtadusohcama golmma mánu sisa das, go ruhtalágádusa ohcan lea bohtán Eana- ja meahccedoalloministeriijai ja velggolačča ja vejolaš dáhkideaddji máksinnávccahisvuodas boahtti loahpalaš massin lea gávnnavuvvon. Jos buhtadusohcama čoavdimii dárbbášuvvo ruhtalágádusas lassečilgehus, de rehkenastojuvvo golmma mánu mearreáigi das, go Eana- ja meahccedoalloministeriija bivdin lassečilgehusat leat addojuvvon ministeriijai. Jos giedahallan bistá badjel mearreáiggi, de stáhta lea geatnegahttojuvvon máksit badjelmanniáiggis maŋŋonanreanttu reantolága (633/1982) 4 §:a 3 momeanttas oavvilduvvon reantodási mielde.

Loatnaoázžus sáhtá bearrat ruhtalágádussii buhtadusohcama vuodul máksojuvvon buhtadusas jahkásaš reanttu reantolága 4 §:a 3 momeanttas oavvilduvvon reantodási mielde. Dás galgá váldit merkema doarjjamearrádussii.

25 §

Stáhtaloana ovddosmáksin

Ruhtalágádus lea geatnegahttojuvvon máksit mávssekeahtá báhcán stáhtaloana oanádusaid ja reanttuid stáhtii dađe mielde ja dan sturrosázžan go loatnaoázžut leat geatnegahttojuvvon máksit vealggiset ruhtalágádussii. Ovddosmáksimiid galgá máksit čieža bänkobeavvi sisa das, go loatna lea velggolačča ektui báhcán mávssekeahtá dahje velggolaš lea máksán badjelmearálaš oanádusa.

Ruhtalágádusa buhtadusohcama geažil addojuvvon Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrádusa mieldásaš mávssuid galgá máksit čieža bänkobeavvi sisa das, go ruhtalágádus lea ožžon mearrádusa diehtun.

26 §

Reantodoarjjaloanaid reantu

Ruhtalágádusa reantodoarjjaloanas bearran ollesreantu oázžu leat eanemustá dan reanttu sturrosas, man bänku bearrá normálareantosas loanain, mat juolluduvvojit seammalágan ulbmiliid da dábálaš eavttuiguin nu, ahte daidda lasihuvvojit reantodoarjjaloanaid juolludeamis ja dikšumis boahhti badjelmearálaš golut. Eana- ja meahccedoalloministeriijas lea vuoigatvuohta leat dohkke-

keahtá loana reantodoarjjaloatnan, jos loana ollesreantu spiehkasta ovdalis máinnašuvvon reanttu.

Reantodoarjaga sturrodad, mii máksojuvvo loanas, lea njeallje proseantaovttadaga. Loatnaoázžu galgá goittot máksit uhcimustá guovtte proseantta sturrosas jahkásaš reanttu. Go reantodoarjja nohká, de loatnaoázžu galgá máksit reanttu ollesreanttu sturrosas reanttu. Reantodoarjja máksojuvvo maiddá dalle, go fitnodatsaneremii ja priváhtaolbmo vealgeordnemii guoski ohcan lea guorahallojuvvomin. Reantodoarjja ii máksojuvvo daid lassegoluid hárrái, mat bohtet olgoriik-kavaluhta mielde rehkenastojuvvon loana valuhtaturssaid molsašuvvamis.

Reantodoarjaga muhttimis ruhtadoarjjan ja ruhtadoarjagiid alimusmeriid birra mearriduvvo dárkileappot ráđđehusa ášahusain.

27 §

Loatnaaddimii guoski almmolaš njuolggadusat

Loanaid, mat juolluduvvojit ruhtalágádusaid bokte, loatnaáigi lea guhkimustá 30 jagi.

Ráđđehusa ášahusain mearriduvvo dárkileappot doarjjaohcamis dárbbášlaš cealkámušain, loatnaruđaid loktemis, barggu barganáiggis, máksingeahpádusain, oanádusaid ja reanttuid bearramis, mávssuid máksináigemearis, loatnasirdimiin, badjelmearálaš oanádusain ja daid váikkuehusas máksinláhkai boahhti oanádusaide, oaiveopmodaga dáfus smávva oázžuma máksimis, stáhtaloanaid stáhtavástu gávnaheamis, loatnaeavttuid rievddanmeannudeamis ja lága juolludeapmái ja dikšumii guoski eará meannudemiin ja eavttuin.

Loana oázžu loktet, vaikko doarjaga juolludaneiseválddi mearrádus ii livččege vel ožžon lágafámu. Jos doarjaga meari dahje doarjjaeavttut mearrádusa birra dahkkojuvvon váidaga geažil nuppástuvvet, de loana meari ja eavttuid galgá rievddadit vástidit váidagii addojuvvon mearrádusa eavttuid. Ruhtalágádus ii goittot leat geatnegahttojuvvon rievddadit loatnameari stuorábun go lea dat meari, man dat lea doarjjaohcamis guottihan. Reantodoarjjaloana eavttuid ii oáččo dahkkojuvvon váidaga geažil almmá ruhtalágádusa lobi haga rievddadit.

28 §

*Stáhtaloanaid ja reantodoarjjaloanaid ruhtajoh-
tin*

Ovdalis meroštallojuvvon guovddášruhtalágádus dahje ruhtadeami bálvalanfitnodat:

1) ovddosfuolaha stáhtaloanaid ja daid dikšunmávssuid ruhtalágadusaide;

2) ovddosfuolaha stáhtaloanaid oanádusaid ja reanttuid stáhtii;

3) vuolláičállá stáhta ja ruhtalágadusaid gaskasaš vealgegirjjiid dárbbu mielde fápmudusa vuodul; ja

4) diŋgo reantodoarjjaloanaid reantodoarjaga stáhtas ja ovddosfuolaha daid ruhtalágadusaide.

Dán lága mieldásaš eaktodáhtolaš vealgeordnemis, fitnodatsanerema birra addojuvvon lága (47/1993) mieldásaš ordnemis ja priváhtaolbmo vealgeordnema birra addojuvvon lága (57/1993) mieldásaš ordnemis dahkkojuvvon nuppástusat stáhtalotnii dahkkojuvvojit maiddá ruhtalágadusa ja stáhta gaskasaš vealgái.

Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusain sáhtta mearridit, goas

ruhtalágadusat sáhttet čadahit ovdalis máinnašuvvon doaimmaid almmá guovddášruhtalágadusa dahje ruhtadeami bálvalanfitnodaga haga.

29 §

Ruhtalágadusaid goluid buhtten

Ruhtalágadusaide máksojuvvo stáhtaloanaid dikšungoluin buhtadus, man sturrodagas ja máksineavttuin mearriduvvo ráđdehusa ášahusain.

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida stáhtaloana dikšumis ruhtalágadussii máksojuvvon, 1 momeanttas oaivvilduvvon buhtadusaid bearramis ruhtalágadusas ruovttoluotta muhtumassii dahje ollásit, jos ruhtalágadus ii leat dikšon stáhtaloana dán lága dahje dan vuodul daddjojuvvon vuogi dahje buori bänkoveru mielde. Ruovttoluottabearramii sáhtta, almmá ahte 43 ja 44 §:s daddjojuvvon ruovttoluottabearrannjuolggadusat dan hehttejit, álgit oppa loatnaáiggi áigge.

6 lohku

Vealgeordnemat

30 §

Stáhtaloanaid ja stáhta vuovdinhaddeoažžumiid eaktodáhtolaš vealgeordnen

Das beroškeahhtá mii eará sajis mearriduvvo, sáhtta bissovaš ekonomalaš váttisvuodaide gártan loatnaožžui su ekonomalaš dili buorideami várás eaktodáhtolaččat ordnet stáhtaloanaid ja stáhta vuovdinhaddeoažžumiid.

Loatnaoazžu sáhtta geahččat gártan bissovaš ekonomalaš váttisvuodaide, jos son lea šaddan máksinnávccaheapmen dahje lea várra šaddamin máksinnávccaheapmen iige su máksinnávccaid sáhte bissovaččat máhcahit miedihemiin reantodoarjjaloanaid ja stáhtaloanaid oanádusmávssuide maŋideami dahje stáhtaloanaide reantofriiddjavuoda dahje dakkár ruđaiguin, mat leat fidnemis almmá ahte dat čuohcá ohcci fitnodatoaiveopmodagaide.

Eaktun vealgeordnemii lea ahte dan navdet sáhttit dovdomassii buoridit loatnaoazžu ekonomalaš dili. Iežas fitnodatdoaimma heaitán dahje heaitaleaddji loatnaoazžu velggiid sáhtta eaktodáhtolaččat ordnet dušše dalle, jos loatnaoazžu vistti doallama ii sáhte muđui dorvastit. Eaktodáhtolaš vealgeordnen ii hehte searvamis fitnodatsanerema birra addojuvvon lága 97 §:s dahje priváhtaolbmo vealgeordnema birra addojuvvon lága 78 §:s oaivvilduvvon meannudeapmái.

Eaktodáhtolaš vealgeordnemis sáhtta guhkidit stáhtaloanaid ja stáhta vuovdinhaddeoažžumiid ruovttoluottamáksináiggi, vuolidit reanttu ja miedihit oanádusaid ja reanttuid máksimis máksinfriddjavuoda dahje maŋideami nugo ráđdehusa ášahusain dárkileappot mearriduvvo. Loatnaáiggi sáhtta erenoamáš mávssolaš siva dihte guhkidit badjel dan alimusloatnaáiggi, mii lea mearriduvvon 27 §:a 1 momeanttas.

Eaktodáhtolaš vealgeordnemis sohppojuvvon vealgegaskavuodaevttuid nuppástusat gusket maiddá dahkideaddjái, vealggis vásttolaš eará olbmui ja vealggis dahkádusa ášahan olbmui. Dáid sajjadaga ii oaččo almmá áššeoapmahačča lobi haga heajosmahttit.

31 §

Eaktodáhtolaš vealgeordnema ráđdjehusat

Jos eai gávdno erenoamáš sivat, de vealgeordnema ii sáhte miedihit, jos ohccái lea juo ovdal miedihuvvon eaktodáhtolaš vealgeordnen.

Eaktodáhtolaš vealgeordnemis ii sáhte miedihit máksinfriddjavuoda stáhtaloana oanádusaide, jos loana dávvirdáhkádus dahje lotnii fitnodat- dahje eará dánsullasaš doaimmas addojuvvon dahkádus dorvvasta oanádusaid máksima. Erenoamáš mávssolaš siva dihte sáhtta máksinfriddjavuoda goitot miedihit nugo ráđdehusa mearrádusain dárkileappot mearriduvvo. Ohcama galgá dáin dáhpáhusain lágidit Eana- ja meahccedoalloministeriija čoavdinláhkai.

Jos loatnaoazžu ii bargga šat ealáhusain, de sáhtá máksinfriddjavuođa goittot mearridit, almmá ahte 2 momeanttas daddjojuvvon ágga dan hehte, jos:

1) loatnaoazžu lea vuovdán dáhkádussan adnojuvvon opmodaga earret ássanvistti ja dasa gulli eanaviidodaga;

2) loatnaoazžu illá navdet ceavzit loana ruovttoluottamáksimis bissovaš bargonávccahisvuoda, guhkesáiggebargguhisvuoda, fuolahangeatnegasvuoda dahje eará dásullasaš siva dihte; ja

3) máksinfriddjavuohta boahká ollesmearálaččat loatnaoazžu buorin, almmá ahte buorida seammás eará velgoheaddjiid vuoigatvuoda fidnet iežaset oazžumiin mávssu.

Jos loatnaoazžui reantodoarjjaloana dahje eará loana juolludan velgoheaddjit eai bealisteaset searvva eaktodáhtolaš vealgeordnemii, de stáhtaloanaid sáhtá ordnet dušše erenoamáš siva dihte ja dainna eavttuin, ahte stáhtaloanaid ja stáhta eará oazžumiid mávssekeahces mearri lea uhcimumustá 60 proseantta loatnaoazžu buot velggiin.

32 §

Reantodoarjjaloanaid eaktodáhtolaš vealgeordnen

Boazodoalliide ja luondduealáhusbargiide dán lága dahje eará njuolggadusaid dahje ráddehusa ásahusa vuodul juolluduvvon reantodoarjjaloanaid sáhtá eaktodáhtolaččat ordnet nugo 30 §:s mearriduvvo.

Reantodoarjjaloana reanttu ordnen vuolida loatnaoazžu máksin reanttu. Reantodoarjjaga mearri rehkenastojuvvo vealgegirjeeavttuid miel dásaš reanttu mielde. Vealgeordnema sáhtá čadahit, jos loatnaoazžu ja loana juolludan ruhtalágádus leaba ovtta oaivilis vealgeordnema eavttuin ja bargofápmo- ja ealáhusguovddáš lea addán lobi reantodoarjjaloanaid ordnemii.

33 §

Vealgeordnensoahpamuš

Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš, velggolaš ja ruhtalágádus vuolláičállet ovtta soahpamuša stáhtaloanaid ja reantodoarjjaloanaid eaktodáhtolaš vealgeordnema ollašuttimis. Soahpamuš dahká duššin loanii guoski vealgegirje- ja doarjjamearráduseavttuid.

Eaktodáhtolaš vealgeordnema eavttuin, meannudeamis ja čuovvumis mearriduvvo dárbbu mielde dárkileappot ráddehusa ásahusain.

34 §

Eaktodáhtolaš vealgeordnema máhccan

Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš sáhtá mearridit eaktodáhtolaš vealgeordnema máhccat, jos:

1) velggolaš lea vealgeordnema ozadettiin dahje meannudeami áigge čiegadan ordnemii dovdomassii váikkuheaddji áššiid dahje addán dain mávssolaš sajis boasto dieđu ja velggolačča meannudeapmi lea leamaš soahpamuša eará oassebelliid dáfus erenoamáš moaittehahtti; dahje

2) loatnaoazžu lea dovdomassii guodán čuovo-keahttá soahpamuša almmá dohkálaš siva haga.

Eaktodáhtolaš vealgeordnen máhccá maiddái dalle, go duopmostuollu nanne loatnaoazžui fitnodatsanerema birra addojuvvon lága dahje priváhtaolbmo vealgeordnema birra addojuvvon lága miel dásaš máksinprogámma. Duopmostuollu galgá progámma nannedettiin váldit vuhtii eaktodáhtolaš vealgeordnemii gullan loanaid ja oazžumiid daid eavttuid mielde, mat livčče galgan čuvvojuvvot almmá eaktodáhtolaš vealgeordnema haga.

Jos vealgeordnen lea mearriduvvon máhccat, de velgoheaddjis lea vuoigatvuotta gáibidit mávssu oazžumisttis velggolaččas daid eavttuid mielde, mat livčče galgan čuvvojuvvot almmá vealgeordnema haga. Velggolaš ii goittot dárbbáš máksit velgoheaddjái mañnonanreanttu vealgeordnema bistináiggis, jos bargofápmo- ja ealáhusguovddáš ii vealgeordnema máhccama siva dihte nuppeláhkai mearrit.

7 lohku

Eiseválddit ja čuovvun

35 §

Eiseválddit

Dán lága ollašuttimis fuolahit Eana- ja meahcedoalloministeriija, Eana- ja meahcedoalloministeriija diehtobálvalanguovddáš, bargofápmo- ja ealáhusguovddážat ja gielddaid dálanguovloaláhuseiseválddit.

Čáhcefuolahusdoarjjagii guoskaduvvo, mii čáhcefuolahusdoaimbajuid doarjuma birra addojuvvon lágas (56/1980) eiseválddiid doaimbaválldi birra mearriduvvo dahje guoskevaš áššiin ministeriijaid doaimbaválldi birra muđui mearriduvvo.

Lága ollašuttimii gulli teknihkalašláhkásaš barguid juohkima birra sierra eiseválddiid gaskkas mearriduvvo dárkileappot ásahusain.

Ráđdehusa ášahusain sáhtta mearridit ahte dán lága mieldásaš bargguin sáhtta geavahit veahkkín earáge eiseválddiid go eanadoalloeiseválddiid.

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida, goas bargguin sáhtta geavahit veahkkín šaddobuvttadusa dárkkistanguovddáža, šibitdoavtter- ja eallindárbbášlágádusa ja Eana- ja meahccedoalloministeriija vuollai gulli eará lágádusaid.

Ovdalis 4 logus oavvvilduvvon prográmma dahje fitnu ollašuttima sáhtta addit gieldda, gielдалиhtu dahje eará vuoigatvuođadoaibmadohkálaš guovlluguovdasaš doaibmaorgána bargun nugo ráđdehusa ášahusain dárkkileappot mearriduvvo. Guovlluguovdasaš doaibmaorgána lea vásttolaš stáhtii prográmma dahje fitnu ollašuttimis ja dan várás juolluduvvon ruđaid geavaheamis.

Luonddudilálašvuođaid dagahan bohccuid heahtebiebmaš guoski 9 §:a 2 momenta 7 čuoggá ja 14 §:a 2 momenta mieldásaš doarjaga atnuiváldimis mearriduvvo ráđdehusa ášahusain.

36 §

Ruhtadandoarjaga juolludeapmi

Ruhtadandoarjaga juolluda áššáigullelaš bargofápmo- ja ealáhusguovddáš.

Ovdalgo bargofápmo- ja ealáhusguovddáš mearrida ruhtadandoarjaga juolludeamis, de sáhtta ohcama birra háhkat cealkámuša gieldda dálon- guovloeiseválddis, ja goas ohcamis lea boazodolus jearaldat, de maiddái Bálgosiid ovtastusas. Dasa lassin galgá dárbbu mielde háhkat cealkámuša maiddái eará áššedovdidáfus, mii dovda doaibmasuorggi, mainna ohcci bargá.

37 §

Bearráigeahččan

Eana- ja meahccedoalloministeriija geatnegasvuohtan lea lágidit ruđaid geavaheami bearráigeahččama nu, ahte dárbbášlaš ruđaid geavahan- ja čuovvundieđuid bokte sáhtta oaidnit, leatgo doarjaga juolludan- ja máksineavttut leamaš leahkimin ja leatgo doarjaga juolludan- ja máksineavttut čuvvojuvvo.

Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusain sáhtta mearridit ahte bearráigeahččamis geavahu- vvojit veahkkín bargofápmo- ja ealáhusguov- ddážit dahje eará hálddahussuorggi eiseválddit dainna eavttuin, ahte bargguid ja daid viidodaga birra sohppojuvvo sierra Eana- ja meahccedoal- loministeriija ja áššáigullelaš ministeriija gaskkas.

Ráđdehusa ášahusain sáhtta dárkkileappot mearridit stáhtadoarjaga, mii juolluduvvo eará fitno-

dahkii go ieš eanadálodoaluin bargi eanadállui, čoggoma bearráigeahččama birra.

38 §

Huksema bearráigeahččan

Huksema várás juolluduvvon ruhtadoarjagiid, reantodoarjaga ja stáhtaloanaid geavaheami bearráigeahččama ja máksineavttuid gávnaheami várás galgá dasa lassin, mii 39 §:s mearriduvvo, doallat huksensajis dárbbášlažžan gehččojuvvo dárkkistemiid.

Dárkkisteamiit dahkkojuvvojit hukseheaddji goasttádusain nugo dárkkistemiid birra mearriduvvo eanageavahan- ja huksenlágas (132/1999) dahje dan vuodul addojuvvo njuolggadusain. Dárkkisteami sáhtta dán lágas daddojuvvo bearráigeahččama várás dahkat maiddá bargofápmo- ja ealáhusguovddáža dohkkehan huksen- bearráigeahččaneiseváldi.

Huksenbearráigeahččaneiseváldi dahje eará eiseváldi, man gieldda lea nammadan dán doibmii, lea geatnegahttojuvvo maiddá eará dáhphusain leat veahkkín gieldda siste dán lága ollašuttimis nu, ahte čađaha ovddu ohcci goasttádusain huksenguorahallamiid ja iežas doaibmasuorgái gulli eará bargguid.

39 §

Bearráigeahččan ruhtalágádusaid siste

Dán lága mieldásaš loanaid juolludeaddji ruhtalágádusat galget bearráigeahččat ahte loanat loktejuvvojit dálonguovloealáhuseiseválddi doarjja- mearrádusa mielde.

Loana juolludan ruhtalágádus lea geatnegahttojuvvo addit Eana- ja meahccedoalloministeriijai spesifiserejuvvo bivdaga vuodul dakkár dieđuid, mat dárbbášuvvojit dan čilgema várás, leago loatnaohcci doarjaga dárbbus. Dat lea maiddá geatnegahttojuvvo addit Eana- ja meahccedoaloministeriijai daid dieđuid ja dárkkistanláhkai daid áššegirjjiid, mat dárbbášuvvojit dan gávnaheami várás, leatgo loatnaeavttut ja EO-njuolggadusat, dát láhka ja dan vuodul addojuvvo njuolggadusat ja mearrádusat muđui čuvvojuvvo. Ovdalis máinnašuvvo dieđuidaddingeatnegasvuohta guoská maiddá dieđuide, mat galget dollojuvvo čiegusin.

40 §

Dárkkistanvuoigatvuohta

Eana- ja meahccedoalloministeriijas ja bargofápmo- ja ealáhusguovddážiš lea vuoigatvuohta

ovddalgihtii almmukeahtta dárkkistit ruhtadoarjagiid, loanaid ja eará doarjagiid juolludeapmái, máksimii ja geavaheapmái guoski áššiid.

Ovdalis 1 momeanttas oaiivilduvvon bearráigeahččama čadaheami várás ministeriija sáhtta mearrádusainis fápmudit nuppi eiseválddi dahje olggobeale ruhtadoalodárkkisteaddji čadahit iežas beales 1 momeanttas oaiivilduvvon doarjaga geavaheapmái guoski dárkkistemiid doarjaga ovddosfuolaheaddjiid ja juolludeaddjiid ja doarjjaoažžuid birra. Ruhtadoalodárkkisteaddji galgá leat almmoshálddahusa ja -ekonomiija ruhtadoalodárkkistanlávdegotti dohkkehan ruhtadoalodárkkisteaddji (JHTT-ruhtadoalodárkkisteaddji) dahje ruhtadoalodárkkistansearvvuš (JHTT-searvvuš), Guovddášgávpegámmára dohkkehan ruhtadoalodárkkisteaddji (KHT-ruhtadoalodárkkisteaddji) dahje ruhtadoalodárkkistansearvvuš (HTM-searvvuš). Ruhtadoalodárkkisteaddji doaibmá barggustis virgevástuin. Ruhtadoalodárkkisteaddji galgá dárkkistanbarggu čadahettiin čuovvut hálddahusmeannudanlága (598/1982) ja giellalága (148/1922).

Doarjjaoažžu lea geatnegahttojuvvon nuvtá ovdanbuktit 1 ja 2 momeanttas oaiivilduvvon dárkkisteaddjiide buot dárbblaš konto- ja eará áššegirjjiid, maidda lohkojuvvojit maiddái automáhtalaš diehtogiedahallama dahje seammasullasaš vuogi mielde dahkkojuvvon dahje vurkejuvvon vástideaddji materiála, ja muđuige leat veahkin dárkkisteamis. Dárkkisteamis vuollai sáhttet gullat bearráigeahččanbarggu gáibidan viidodagas doarjjaoažžu ruovttuealliidvistit, šaddadaneatnamat, buvttadan- ja ovddosdikšunlágádušat, vuorkát, vuovdin- ja márkanastinlanjat ja eará dilálašvuodat, mat leat leamaš doarjaga juolludeami ja máksima eaktun. Dárkkisteapmi sáhtta guoskat sihke ieš doarjjaoažžui ja doarjaga ovddosfuolaheaddjái. Dárkkisteamis ii goittot oaččo čadahit lanjain, mat gullet ruovtturáfi vuollai.

Ráđdehusa ášahusain sáhtta dárbbu mielde addit dárkilet njuolggadusaid das, mo 1 ja 2 momeanttas oaiivilduvvon dárkkisteapmi čadahuvvo teknihkalaččat.

Boleseiseválddit galget addit dárbblaš virgeveahki nuvtá 1 momeanttas ja 37-39 §:s oaiivilduvvon bearráigeahččamis.

41 §

Dieđuidoažžun ja čiegusindoallan

Dieđuidoažžumii ja čiegusindoallamii guoskaduvvo, mii eiseválddi doaimma almmolašvuoda birra addojuvvon lágas (621/1999) mearriduvvo.

Das beroškeahtta mii priváhtaolbmo fitnodatdahje ámmátdoibmii, ruhtadollui dahje ekonomalaš sajadahkii guoski dahje vearuhusa várás addojuvvon dieđuid čiegusindoallamis dahje heaggadieđuid suojis muđui mearriduvvo, lea dán lága ollašuttineiseválddiin vuogiatvuoha oažžut eará eiseválddiin dárbblaš dieđuid priváhtaolbmo dahje servosa ekonomalaš sajadagas, gávpe- ja ámmátčiegusvuodas dahje priváhtaolbmo persovnnalaš dilis.

Doarjaga juolludaneiseváldi sáhtta dasa lassin gáibidit ahte doarjaga ohcci dahje oažžu addá dearvasvuodadilistis doaktárduodaštusa dahje eará čilgehusa dakko bokte go das lea mearkašupmi ealáhusain bargama dáfus ja dákkár čilgehusa bivdimii guoskevaš dáhpáhusas muđui orru dárbu.

42 §

Čiegusin doallat oaiivilduvvon dieđuid luohpadeapmi

Čiegusin doallat oaiivilduvvon dieđuid luohpadeapmái guoskaduvvo, mii eiseválddi doaimma almmolašvuoda birra addojuvvon lágas mearriduvvo.

Dasa lassin mii eiseválddi doaimma almmolašvuoda birra addojuvvon lágas mearriduvvo čiegusin doallat oaiivilduvvon dieđuid luohpadeamis, lea dán lága ollašuttineiseválddiin čiegusindoallangeatnegasvuoda hehttekeahtta vuogiatvuoha luohpadit dieđuid priváhtaolbmo dahje servosa ekonomalaš sajadagas, gávpe- ja ámmátčiegusvuodas dahje priváhtaolbmo persovnnalaš dilis:

1) stáhta ja gielda eiseválddiide dán lága mielásaš doaimmaid čadaheami várás; ja

2) alaguoddi-, boles- ja tuolloeiseváldái rihkkoša čilgema várás.

Dán lága ollašuttineiseválddiin lea čiegusindoallangeatnegasvuoda hehttekeahtta vuogiatvuoha luohpadit maiddái Eana- ja meahcedoalloministeriijai ja Eurohpa Ovtastumi áššáigulleaš doaibmaorgánaide luohpadanláhkai dieđu, mii muđui galgá dollojuvvo čiegusin, muhto masa lea dárbu, go bearráigeahččojuvvo ahte Eurohpa Ovtastumi láhkamearrádusat leat čuvvojuvvon doarjaga juolludettin, man ruhtadeamis Ovtastupmi lea leamaš mielde.

8 lohku

Ruovttoluottabearran

43 §

Doarjaga ruovttoluottabearran doarjjaoažžus

Dán lága vuodul juolluduvvon doarjaga máksin loahpahuvo ja doarjja mearriduvvo muhtumassii dahje ollásit ruovttoluotta berrojuvvot, jos doarjja lea geavahuvo eará ulbmili go masa dat lea juolluduvvon dahje doarjjaoažžu lea addán boasto dieđuid, mat leat váikkuhan dovdomassii doarjaga juolludeapmái dahje máksimii, dahje lea muđui meannudan vearálaččat.

44 §

Guorahallanvuoláš ruovttoluottabearran

Doarjaga máksima sáhtta heaitit 43 §:s daddjuvvon ákkaid lassin ja dan sáhtta mearridit muhtumassii dahje ollásit ruovttoluotta máksojuvvot, jos:

1) doarjja dahje loatna lea juolluduvvon dahje máksojuvvon boasto ákkaiguin;

2) doarjjaoažžu lea viđa jagi sisa ruhtadoarjaga mañimuš eari máksimis dahje loana mañimuš eari loktemis almmá bákcolaš siva haga heaitán doarjunvuoláš doaimma dahje dovdomassii gáržžidan dan;

3) doarjjaoažžu lea doarjaga mañimuš eari máksima dahje loana mañimuš eari loktema čuovvovaš viđa jagi áigge almmá bargofápmo- ja ealahusguovddáža dálonguovloossodaga lobi haga luohpadan doarjunvuoláš opmodaga eará go árbevuogiatvuodalaš oažžuma bokte olbmui, gii ii deavdde doarjaga juolludaneavttuid;

4) loanain ruhtaduvvon dálle dahje dan oassi vuvdojuvvo olggosmihtidandoaimmaiguin;

5) rabas fitnodatsearvvi, kommandihtasearvvi, ossodatgotti dahje oasusearvvi, mii bargá boazodoaluin dahje luondduealahusain, oamastangaskavuodat rivdet eará go árbevuogiatvuodalaš oažžuma bokte nu, ahte fitnodaga ii sáhte šat dán lága njuolggadusaid mielde atnit doarjundohkálážžan;

6) oktiisearvan biedgana ovdalgo guhtta jagi leat gollan doarjaga juolludeamis;

7) doarjjamearrádušas dahje doarjaga vuodđun leamaš áššegirjjiis ásahuvvon eavttut eai leat váldjuvvon vuhtii;

8) doarjjaoažžu biehttala addimis dárkkisteaddjiide, geat leat dárkkisteamen dán lága mielde doarjaga oažžumii dahje bearráigeahččamii

guoski dieđuid dahje konto- dahje eará áššegirjjiid, dahje biehttala veahkeheames doarvái bures dárkkistanbarggus;

9) dáhkáduša árvu lea ohccis sorjjasmeahttun sivaide dihte dan mađe ollu njiedjan ahte dan oai-veopmodaga, mii loanas lea vel mávssekeahhtá, bearran šaddá vára vuollai;

10) reanttu dahje oanádusa máksin lea mañjonan guhkit go golbma mánu;

11) jos loatnaoažžu dahje dáhkideaddji lea reastaluvvan dahje jos dáhkideaddji lea jápmán iige loatnaoažžu leat, vaikko lea ávžžuhuvvon, ásahan loatnaaddi dohkkehan doarvái buori dáhkáduša; dahje

12) Eurohpa Ovtastumi njuolggadusain dat gáibiduvvo.

45 §

Ruovttoluottabearrama doaibmaváldi

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida iežas juolludan doarjagiid ruovttoluottabearramis ja daid máksima heaitimis. Muđui doarjaga ruovttoluottabearramis ja máksima heaitimis mearrida bargofápmo- ja ealahusguovddáš. Ráđdehusa ásahusain sáhtta dárbbu mielde mearridit das, man áiggi sisa doarjaga galgá bearrat ruovttoluotta. Doarjaga ii oaččo bearragoahtit ruovttoluotta das mañná, go logi jagi leat gollan doarjaga mañimuš eari máksimis.

Ruhtalágáduš sáhtta eretcealkit reantodoarjjaloana dalánaga ruovttoluotta máksojuvvot, jos reantodoarjja lea 43 §:s máinnašuvvon ákkaiguin mearriduvvon loahpahuvo. Ruhtalágáduš galgá eretcealkit stáhtaloana, go bargofápmo- ja ealahusguovddáža dálonguovloossodat lea lágalaččat mearridan loana eretcelkojuvvot. Ruhtalágáduš sáhtta eretcealkit sihke stáhtaloana ja reantodoarjjaloana, jos gávdnojit 44 §:a 9-11 čuoggas máinnašuvvon eavttut.

46 §

Vástu ruđaid máhcaheamis dihto dáhpáhusain

Jos stáhta lea Eurohpa Ovtastumi oktasaš eana-dallopolitihkkii dahje struktuvrafoanddaide guoski láhkamearrádušain oaiivilduvvon lahttorikka vásttu vuodul geatnegahttojuvvon máksit Eurohpa ovtastumiid kommišuvdnii ruovttoluotta EO-ruđaid, de doarjaga ovddosfuolaheaddji lea geatnegahttojuvvon máksit stáhtii dan meari, man dat lea máksán kommišuvdnii, ollesmearálažžan oktan goluiguin, jos ruđaid ruovttoluottamáksin

lea bohtán ovddosfuolaheaddji boasto meannudeamis dahje jos ovddosfuolaheaddji lea prográmmaáššegirjji vuodul njuolggá vásttolaš kommišuvdnii ruđaid geavaheamis. Ruđaid máhcaheamis mearrida Eana- ja meahccedoalloministeriija.

47 §

Doarjjaoažžu almmuhangeatnegasvuohhta ja ovdadiehtu

Doarjjaoažžu galgá farggamusat almmuhit doarjaga juolludeaddjái, jos dilálašvuodát leat rievdan nu, ahte doarjaga sáhtá šaddat dan geažil bearrat ruovttoluotta dahje loahpahit dahje stáhtaloana eretcealkit.

Doarjjaoažžui sáhtá bivdaga vuodul addit čadni ovdadieđu das, dagahago plánejuvvon doaimbidju 1 momeanttas oaiivilduvvon čuovvumuša. Seammalágan ovdadieđu sáhtá addit maiddái ovdal dán lága fápmuibohtima áigge fámus leamaš láhkamearrádušaid mielásaš stáhtaloanaid, vuovdinhaddeoažžumiid, ruhtadoarjagiid ja eará doarjagiid hárrái. Ohcamis galgá almmuhit spesifiserejuvvon hámis ášši, mas háliiduvvo ovdadiehtu, ja ovdanbuktit ášši čovdima várás dárbbalaš čilgehusa. Ovdadiehtu ii addojuvvo, jos ohcan áššis lea guorahallojuvvomin dahje ášši lea eiseválddi doaimma geažil čovdojuvvon. Ovdadieđu addá doarjaga juolludaneiseváldi.

48 §

Ruovttoluottabearrama ja eretcealkima čuovvumušat

Jos doarjjaoažžu lea meannudan 43 §:s daddjojuvvon vuogi mielde, de sáhtá ruovttoluotta bearrat mearriduvvon meari bajidit eanemustá 20 proseanttain dahje, jos lea meannudan oalle roavvásit, de eanemustá 100 proseanttain.

49 §

Ovttasvástu ruovttoluottamáksingeatnegasvuodas

Jos doarjja lea juolluduvvon oktasaččat eanebuidda, de leat buot doarjjaoažžut ovttas vásttolaččat doarjaga máhcaheamis stáhtii. Doarjjaoažžuid gaskkas vástu juohkása dađe mielde, man viidát iešguhtege lea leamaš mielde doaimmas, mii lea leamaš doarjaga máhcahangeatnegasvuoda vuodđun.

50 §

Ruovttoluotta máksit mearriduvvon meari reantu ja maŋŋonanreantu

Ruovttoluotta bearrat ja máhcahit mearriduvvon ruhtadoarjagii, reantobuhtadussii ja loatnadikšungoluid buhtadussii ja eretcelkojuvvon stáhtalotnii galgá máksit reantolága 3 §:a 2 momeanttas oaiivilduvvon reantodási mielde reantu nu, ahte dat bajiduvvo golmmain proseanttaovttadagain mávssu máksinbeaivvis dan ruovttoluottamáksinbeaivvi rádjai. Jos máhcahit mearriduvvon mearri ii máksjuvvo ášahuvvon earrebeaivve, de dasa galgá máksit jahkásaš maŋŋonanreantu reantolága 4 §:a 3 momeanttas oaiivilduvvon reantodási mielde.

Eana- ja meahccedoalloministeriija sáhtá ere-noamáš siva dihte mearridit ahte 1 momeanttas oaiivilduvvon reantu guđđojuvvo muhtumassii dahje ollásit bearakeahtá, jos doarjjaoažžu meannudeapmi lea dáhpuhuvvan geahppudeaddji dilálašvuodaid siste dahje su eallindilli lea boaresvuoda, buohcuvuoda, bissovaš bargonávccahisvuoda, stuorra ekonomalaš váttisvuodaid dahje eará seammalágan siva dihte dakkár ahte reanttuid ii fidneše ruovttoluotta berrojuvnot.

51 §

Doarjjamearrádušaveavttut

Dán lágas mearriduvvon doarjaga máksin- ja ruovttoluottamáksinákkaid galgá váldit doarjjamearráduša eaktun. Doarjjamearrádušsii sáhtá váldit dasa lassin maiddái eará teknikkalaš-láhkásaš eavttuid doarjaga máksimis ja ruovttoluottamáksimis dađe mielde, go EO-ásahusain dahje kommišuvnna mearrádušain gáibiduvvo dahje ráđdehusa ášahusain mearriduvvo.

52 §

Oažžumiid bearran

Ruovttoluottabearramii guoski mearráduša sáhtá olggosváldindoaimmaiguin ollašuttiit das maŋŋá, go mearráduš lea ožžon lágafámu.

53 §

Vealgegirjeeavttut

Vealgegirjiide galgá váldit 43 ja 44 §:a mielásaš eavttuid doarjaga ruovttoluottabearramis. Vealgegirjiide sáhtá ášahit eretcealkima ja vealgegirjijis máinnašuvvon eretcealkinreantu

máksima áitagiin čuovvunláhkai earáge eavttuid, mat gusket dálu dahje eanaviidodaga geavaheapmái, stáhtaloana bearrama dorvvasteapmái, loana geavaheapmái ja eará dárbbaslažžan gehččojuvvon eavttuide.

9 lohku

Diehtunaddin ja nuppástusohcan

54 §

Mearrádusa diehtunaddin

Mearrádusa, man bargofápmo- ja ealáhusguovddáš lea addán doarjagii dahje máksingeahpádussii guoski ohcama birra, oažžu doaimmahit ohccái diehtun poastta mielde dábalaš reiven. Diehtunaddin gehččojuvvo dalle dáhphuvvan, jos ii nuppeláhkai boade oidnosii, čihččet beaivve das maŋŋá, go mearrádus lea biddjojuvvon postii.

Mearrádusa diehtunaddimis eará dáhphusain čuvvojuvvo, mii diehtunaddima birra hálldahusáššiin addojuvvon lágas (232/1966) mearriduvvo.

55 §

Nuppástusohcanvuoigatvuohta

Áššeoapmahaš oažžu ohcat nuppástusa bargofápmo- ja ealáhusguovddáša mearrádussii, man dat lea dahkan dán lága vuodul, váidimiin dálonguovloaláhusaid váidinváiddegoddaí 30 jándora sisa das, go son lea ožžon dieđu mearrádusas.

Meahcceráđdehusa lohpeamearrádussii ohcojuvvo nuppástus dálonguovloaláhusaid váidinváiddegotti birra addojuvvon lága (1203/1992) 1 §:a mielde.

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrádussii oažžu ohcat nuppástusa nugo nuppástusohcama birra hálldahusláhkeavahanlágas (586/1996) mearriduvvo.

56 §

Nuppástusohcanmeannudeapmi

Váidinváiddegotti sáhtta doaimmahit nuppástusohcaneiseváldái dahje dan bargofápmo- ja ealáhusguovddášii, man mearrádussii nuppástus ohcojuvvo. Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš galgá sáddet váidinváiddegotti ja áššis čoggon áššegirjjiid ja iežas cealkámuša váidagis dálonguovloaláhusaid váidinváiddegoddaí.

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrádussii guoski váidaga sáhtta doaimmahit njuolggá Alimus hálldahusriektái.

57 §

Nuppástusohcan dálonguovloaláhusaid váidinváiddegotti mearrádussii

Dálonguovloaláhusaid váidinváiddegotti mearrádussii áššis, mii guoská doarjaga ruovttoluotta-bearramii dahje loahpaheapmái, loana eretcealkimii, eaktodáhtolaš vealgeordnema máhccamii dahje sierra ovddu eretgeassimii, oažžu ohcat nuppástusa váidimiin Alimus hálldahusriektái nugo hálldahusláhkeavahanlágas mearriduvvo. Muđui dálonguovloaláhusaid váidinváiddegotti mearrádussii oažžu ohcat nuppástusa váidimiin Alimus hálldahusriektái dušše dalle, jos Alimus hálldahusriektái mieđiha váidinváiddegotti.

Váidinváiddegotti sáhtta mieđihuvvot, jos:

1) lága guoskadeami dáfus eará seammalágan dáhphusain dahje riektegeavvama ovttaláganvuođa dihte lea dehálaš fidnet ášši Alimus hálldahusriektái čoavdinláhkai;

2) lea erenoamáš sivva fidnet ášši Alimus hálldahusriektái čoavdinláhkai, go ášši giedahallamis sáhtta dáhphuvvan juoga boasttuvuohta; dahje

3) váidinváiddegotti mieđiheapmái gávdno eará mávsolaš sivva.

10 lohku

Sierra njuolggadusat

58 §

Vuovdinhatti ja loanaid reanttu dárkkisteapmi

Jos ovdal oddajagimánu 1. beaivve 1996 šaddan stáhta vuovdinhaddeoážžuma dahje boazodállolága (590/1969), luondduealáhuslága (610/1984) dahje boazoeconomiijalága (161/1990) vuodul juolluduvvon stáhtaloana reantun berrojuvvo badjel bealgoalmmat proseantta sturrosaš jahkásaš reantu, de reantu lea skábmamánu 1. beaivvis 1996 juovlamánu 31. beaivái 2001 goittotge bealgoalmmat proseantta. Visteloanaid reantun berrojuvvo duon áigodagas eanemustá njealje proseantta sturrosaš jahkásaš reantu. Jagi 2002 álgu rájes reanttu sáhtta almmolaččat dárkkistit eanemustá guvttiin proseantaovttadagain nu, ahte dárkkistuvvon reantu vástida loana juolludeami maŋŋá almmolaš reantodásis dáhphuvvan nuppástusaid. Vuovdinhatti ja loanaid reanttu almmolaš dárkkisteamis mearrida ráđdehus.

59 §

Buhtadusat

Dán lágas oaivvilduvvon doaimmaid dikšumis gildii boahhti goluin ii máksojuvvo stáhta ruđain eará go stáhtaossodatlágas (1147/1996) mearriduvvon buhtadus.

Mávssuid, mat máksojuvvojit bagadallan-organisašuvnnaide, ákkaid birra mearriduvvo dárbbu mielde Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusain. Dalle go jearaldat lea ovttaskas dáhpáhusaide guoski bearráigeahččan- ja ruovttoluotta-bearrandoaimmain, de stáhta eiseválddit leat geatnegahttojuvvon veahkehit Eana- ja meahccedoalloministeriija ja dan vuollásaš eiseválddiid nuvtá.

60 §

Giedahallanmávssu bearran

Dán lága vuodul addojuvvon mearrádusain berrojuvvo máksu nugo mávssuid bearramis sierra mearriduvvo. Mearrádusaid bargofápmo- ja ealáhusguovddáža vealgeordnemis ja loanaide guoski eará máksingeahpádusain ja doarjaga juolludeamis oazžu goittot nuvtá. Mearrádusaid vealgeordnemis ja loanaide guoski eará máksingeahpádusain oazžu nuvtá maiddái dálonguovloaláhusaid váidinlávdegottis.

61 §

Bánten

Dálu gidden ja bánten vealggi máksima dhákádušsán ja olggosmihtideapmi ja bággovuovdin leat lobálaččat.

62 §

Sierra ovddut

Luondduealáhusbargis, gii oamasta dahje muđui hálddaša ja ássá luondduealáhusdálu dahje lasseatnama addima bokte vuodduvuvvon dálu dahje dálu, man háhkan ja huksen lea dorjojuvvon dán lága dahje ovdal dán lága fápmuiboahtima fámus leamaš lága vuodul, lea almmá sierra buhtadusa haga vuoigatvuohta stáhta eana- ja čáhceguovlluin:

1) cegget Meahcceráđdehusa lohpeamearrádusain doarjjabáikki meahcebivddu várás erenomáš mávssolaš sivaid dihte dahje doarjjabáikki guolástusa várás ja dasa lassin guollekealláriid ja

vuorkkáid ealáhusain bargama dáfus vealtameahtun sajiide guolástanealáhusa dáfus mearkašahtti čáziid lahkosiidda; ja

2) guodohit omiid ja čohkket daidda fuođđara, lasttaid, luktiid ja jávrehoaššaid.

Ovdalis 1 §:a 1 momentas mainnašuvvon lobi sáhtá addit dušše dalle, jos áššáigullelaš vistti ceggema sáhtá atnit luondduealáhusain bargama dáfus vealtameahtumin. Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš addá cealkámuša doarjjabáikki dárbbálašvuodas.

Meahcceráđdehus sáhtá, go bargofápmo- ja ealáhusguovddáš lea addán áššis cealkámuša, eretgeassit addojuvvon sierra ovddu, jos ovddu ii sáhte šat atnit luondduealáhusain bargama dáfus dárbbálašžan.

63 §

Čujuhannjuolggadus

Dán lága ollašuttimis čuvvojuvvojit heivvolaš osiin, mii lága (1336/1992) (láhka meannudeamis, mii čuvvojuvvo dálonguovloaláhusaid doarjjadoaimmaid divššodettiin) 4 §:s ja 6 §:a 1 momentas mearriduvvo.

64 §

Dárkilet njuolggadusat

Ráđdehusa ášahusain sáhtá dárbbu mielde addit dán lága dárkilet njuolggadusaid áššiin, mat leat Eurohpa Ovtastumi ášahusain guđdojuvvon lahttoriikkaid mearridanláhkai.

Eana- ja meahccedoalloministeriija addá dán lága ja ráđdehusa ášahusa dárkilet ášahusaid doarjunvuolaš doaimbajuid dohkálaš goluin, doarjunvuolaš ollesinvesteremiid alimusmeriin, fitnu dahje doaimbajuju ollašuttináiggis, doarjaga sirdimis ja dárbbálaš máksinnávccalašvuoda-, gánáhan- ja eará árvvoštallamiid, dálonguovlofitnodagaid ovddidanplánaid ja vealgeordensoahpamušaid dahkanvuogis. Eana- ja meahccedoalloministeriija nanne dasa lassin vealgegirje-, ohcan-, soahpamuš- ja mearrádusminstariid ja mearrida ohcci iešgoasttidanosodaga vealgeordenplánas ja addá dárkilet mearrádusaid, mo goluid buhttemiin meannuduvvo.

Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusain sáhtá addit maiddái dárkilet mearrádusaid doarjaga ohcan- ja juolludanmeannudeamis ja máksimeannudeamis dahje loanaid ja doarjagiid dikšumii guoski vurken-, čuovvun- ja bearráigeahččanvuogadagaid teknihkalaš ovttaskasčuoggáin.

65 §

Eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđaid geavaheapmi

Eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđaid sáhtta dasa lassin, mii daid geavaheamis lea ovdalis mearriduvvon, geavahit:

- 1) eatnama ja eará opmodaga háhkamii;
- 2) háhkkojuvvon opmodaga dikšumii ja ordnemii;
- 3) loatnaaddimis boahhti dikšunmávssuide ja eará goluide;
- 4) dán lága mielđásaš doarjjadoaimbajuide ja stáhtaloanaide;
- 5) boazodoalu ja luondduealáhuseid ovddidan- doibmii guoski dutkamiid ja čilgehusaid dahkamii; ja
- 6) boazodoalu ja luondduealáhuseid ovddidan- fitnuid doarjumii.

Eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđaid sáhtta geavahit maidđái dasa ahte čilgejuvvo, mo boazodoallo- ja luondduealáhuseid fitnodagaid doaimbave- jolašvuodaid sáhtta dahkat mánggabealageabbon ja fitnodatbargiid dahje fitnodatbargin áigu olbmuid skuvlema ordnet. Dán ulbmila várás sáhtta ruđaid lágideid maidđái bargofápmo- ja ealáhuse- guovddáža dálonguovloossodahkii, mii sáhtta juohkit daid ovddosguvlui gielddaid atnui.

Eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđaiguin sáhtta máksit mávssuid ja buhtadusa dain goluin, mat bohtet eaktodáhtolaš vealgeordnenmeannu- deamis.

11 lohku

Mearreáiggi fámus leahkki doarjagat

66 §

Ealáhuseid doaimmas ja visteháhkamis boahhtán stáhtaoažžumiid mearreáigásaš máksinfriddja- vuohhta

Beroškeahhtá das mii eará sajis mearriduvvo, sáhtta erenoamáš ekonomalaš váttisvuodaide gár- tan loatnaoažžu ekonomalaš dili buorideami várás juolludit mearreáigásaš máksinfriddjavuohhta ealá- husain bargamis boahhti stáhtaoažžumiid ja vis- teháhkamis boahhti stáhtaloanaid ordnema várás juovlamánu 31. beaivvi 2000 rádjai boahhtán ohca- ma vuodul nugo ráđđehusa ásaheamis dárkileappot mearriduvvo.

Mearreáigásaš máksinfriddjavuohhta sáhtta ollašuttit nu, ahte mieđihuvvo mávssekeahhtá

báhcán oanáduseid ja mávssekeahhtá báhcán reanttuid máksimis máksinfriddjavuohhta. Loana oaiveopmodaga hárrái máksinfriddjavuohhta mear- ri sáhtta leat goittot eanemustá 40 proseantta mávs- sekeahhtá báhcán oanádusa mearis ja reanttuid hárrái máksinfriddjavuohhta mearri sáhtta leat eanemustá 80 proseantta. Ovdalis máinnašuvvon guoská maidđái daidda oanedan- ja reantoeriide, maidda leat mieđihuvvon máksinmanjideami 1.11.1996-1.5.1999.

Loatnaoažžu sáhtta geahččat gártan erenoamáš ekonomalaš váttisvuodaide, jos son lea šaddan dahje lea várra šaddamin máksinnávccaheapmen iige su máksinnávccaid sáhte máhcahit mieđihemiin reantodoarjjaloanaid ja stáhtalo- anaide oanáduseid mávssuide manjideami dahje stáhta- loanaide reantofriddjavuohhta dahje dakkár ruđaiguin, mat leat fidnemis almmá ahte dat čuo- hcá ohcci fitnodatoaiveopmodagaide.

Eaktun mearreáigásaš máksinfriddjavuohhtii lea ahte dan navdet dovdomassii buoridit loatnaoažžu ekonomalaš dili ja ordnema bokte ealáhuseid doaim- ma fas gánnáhišgoahhtá. Dasa lassin gáibiduvvo ahte mávssekeahhtá báhcán oaiveopmodat- dahje reantomávssut leat šaddan ovdal miessemánu 1. beaivvi 1999. Mávssekeahhtá báhcán mávssuid, mat leat šaddan ovdal čakčamánu 10. beaivvi 1993, ii goittot sáhte ordnet dán paragrafa vuodul.

Fitnodatoaimma heaitán dahje heaitaleadji velggolačča loanaid sáhtta ordnet dušše dalle, jos velggolačča vistti seailuma ii sáhte muđui dorvvas- tit, ja dalle ordnen sáhtta guoskat dušše vistelo- anaide. Dasa lassin loatnaoažžus gáibiduvvo ahte sus leat doarvái ruhtavárit ceavzit visteloana reast- ta máksimis máksinprogámma mielde.

67 §

Mearreáigásaš máksingeahpáduš reantodo- arjjaloatnan ja dáhkádussan

Visteloanaid ja ealáhuseid bargamii guoski lo- anaide, maid ruhtalágádušat leat juolludan márkan- reantoeavttuiguin boazodoalliide ja luondduealá- husbargiide, dagahan erenoamáš ekonomalaš váttisvuodaid stáđasmahttima várás sáhtta juollu- dit stáhta ruđain reantodoarjaga ja stáhtadá- káduseid juovlamánu 31. beaivvi 2000 rádjai bo- ahtán ohcamiid vuodul nugo ráđđehusa ásaheamis dárkileappot mearriduvvo. Dát guoská maidđái ovdalis máinnašuvvon loanaide guoski mávssuide.

Ruhtalágádušat sáhttet juolludit reantodoarjja- loana iežas vistti ja ealáhuseid bargama várás vál- dojuvvon bänkoloanaid, mat leat juolluduvvon dábálaš eavttuiguin, máksimii, ja vearro- ja eará

goluid máksimii dakkár loanaid ja mávssuid hárrái, maid mávssekeahhtá báhcán oaiveopmodat dahje reantomávssut leat šaddan ovdal miessemánu 1. beaivvi 1999.

Eaktun mearreáigásaš máksingeahpádussii lea ahte dan navdet dovdomassii buoridit loatnaoážžu ekonomalaš dili ja ordnema bokte ekonomalaš dilli máhccá dakkárin ahte ealáhusdoaibma fas gánnáhišgoahhtá.

Stáhtadáhkádus sáhtta gokčat eanemustá 80 proseantta loana ollesmearis. Dáhkádussii galgá háhkat normála bänkodoaimmas adnojuvvon dáhkádusa, mii ii dárbbas leat dorvvasteaddji. Stáhta mieđihan dáhkádussii guoskaduvvojit heivvolaš osiin dálonguovloaláhusaid ruhtadanlága (329/1999) 32-34 §.

68 §

Ášši čovdvi eiseváldi

Ohcama stáhtaloanaid ja vuovdinhadde-oažžumiid mearreáigásaš máksinfriddjavuođas galgá doaimmahit áššáigullelaš bargofápmo- ja ealáhusguovddáži manjimustá juovlamánu 31. beaivve 2000. Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš čovdá ohcama.

Mearreáigásaš máksingeahpádusa, mii mieđihuvvo reantodoarjjaloana ja stáhtadáhkádusa hámis, galgá ohcat manjimustá juovlamánu 31. beaivve 2000. Ohcan doaimmahuvvo bargofápmo- ja ealáhusguovddáži. Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš addá loatnaohcamis cealkámuša ja doaimmaha ohcama ruhtalágádussii. Ruhtalágádus doaimmaha ohcama Eana- ja meahcedoalloministerijai, mii čovdá ášši.

Ráđdehusa ášahusain addojuvvojit dárkilet mearrádušat čuvvosiid birra ja dan meannudeami birra, man mielde doarjaga ohcan muđui galgá dáhpáhuvvat.

Dán logu mieldásaš doarjjaohcamiid galgá lágiidit bargofápmo- ja ealáhusguovddáži oktanaga. Ášši galgá gieđahallat hohpolaš áššin.

12 lohku

Fápmuiboahhtin- ja sirdašuvvannjuolggadusat

69 §

Fápmuiboahhtin

Dat goas dát láhka boahhtá fápmui, mearriduvvo dárkileappot ášahusain. Jos Eurohpa Ovtastumi doaibmaorgánaid mearrádušat láhkii gulli doaib-

mabijuid dohkkeheamis addojuvvojit sierra áiggiid, de lága oktan nuppástusaiguin sáhtta vás-tideaddji osiin bidjat fápmui sierra áiggiid.

Dáinna lágain gomihuvvo guovvamánu 9. beaivve 1990 addojuvvon boazoeconomiijaláhka (161/1990) ja borgemánu 24. beaivve 1984 addojuvvon luondduealáhusláhka (610/1984) daidda maŋŋá dahkkojuvvon nuppástusaiguin.

Ovdal dán lága fápmuiboahhtima sáhtta álgit lága ollašuhttima gáibidan doaibmabijuide.

70 §

Ruđaid geavaheapmi

Boazodállolága, boazoeconomiijalága dahje luondduealáhuslága ulbmiliid várás háhkkkojuvvon dahje muđui ožžojuvvon opmodat geavahuvvo, go dát láhka lea boahhtán fápmui, eanadállo-doalu ovddidanfoandda birra addojuvvon lága (657/1966) 3 §:s mearriduvvon ulbmiliidda.

Eanadállo-doalu ovddidanfoandda ruđaid sáhtta dasa lassin geavahit maiddá dakkár fitnuide, mat gergejuvvojit boazodállolága, luondduealáhuslága ja boazoeconomiijalága mielde ja maid várás dáid ruđaid lea sáhttan geavahit daid njuolggadusaid mielde, mat ledje fámus dán lága fápmui boadedettiin.

71 §

Ovddit láhkamearrádušaid guoskadeapmi

Dán lága fápmui boadedettiin áššit, mat leat guorahallojuvvoimin boazodállolága, luondduealáhuslága ja boazoeconomiijalága vuodul, gieđahallojuvvoit lohppii máinnašuvvon lágaid mielde.

Ovdal dán lága fápmuiboahhtima boazodállolága, luondduealáhuslága ja boazoeconomiijalága vuodul guorahallojuvvoimii guđđojuvvon áššiid eaktodáhtolaš vealgeordnemis sáhtta goittot gieđahallat lohppii odđa láhkamearrádušaid mielde.

Boazoeconomiijalága ja luondduealáhuslága ja ovdal dán lága fámus leamaš eará láhkamearrádušaid ollašuhttima hárrái ja máinnašuvvon láhkamearrádušaid vuodul šaddan stáhta-, gieldda- ja ruhtalágádusa oažžuma hárrái čuvvojuvvojit njuolggadusat, mat ledje fámus dán lága fápmui boadedettiin, ja daid mieldásaš soahpamuševttut.

Dálonguovloaláhuslága (1295/1990) njuolggadusat guoskaduvvojit maiddá dán lága fápmui boadedettiin luondduealáhuslága ja boazoeconomiijalága ja daid ovddit láhkamearrádušaid vuodul guorahallojuvvoimii boahhtán áššiide dakko

bokte go máinnašuvvon lágain lea čujuhuvvon dálonguovloealáhusláhkii. Stáhtaloana ovddosmáksima hárrái guoskaduvvo goittot, mii dán lága 25 §:s mearriduvvo stáhtaloana ovddosmáksimis.

Ráđdehusa ásašusain sáhtá addit meannudan-vugiid birra njuolggadusaid, mat spiehkastit 1-4 momeanttas oaivvilduvvovon láhkamearrádusain.

Ovdal dálonguovloealáhusaid ruhtadanlága (329/1999) fápmui boahtima 67 §:a 3 momeantta miel dásaš stáhtadáhkádussii sáhtá goittot guoskadit dálonguovloealáhuslága (1295/1990) 7 logu heivvolaš osiin.

72 §

Ovddit láhkamearrádusaid miel dásaš máksingehpádusat ja vealgeordnemat

Boazodállolága, boazoeconomiijalága ja luondduealáhuslága miel dásaš stáhta vuovdinhaddeoazžumiid ja loanaid máksingehpádusat ja vealgeordnemat mielhuvvojit ja gieđahallojuvojit nugo evttohuvvon lága 5, 6 ja 11 logus daddjojuvvo. Stáhta ruhtadoarjagiid, vuovdinhaddeoazžumiid ja stáhtaloanaid sihke reantodoarjaloanaid eretcealkin ja ruovttoluottabearran dáhpáhuva ovdal dán lága fápmui boahtima fámus leamaš láhkamearrádusaid mielde.

73 §

Ovddit láhkamearrádusaid miel dásaš prográmmavuoláš doarjagat

Ovdal dán lága fápmui boahtima fámus leamaš láhkamearrádusaid miel dásaš EU-oassáruhtadan prográmmavuoláš ruhtadoarjagiid ja eará doarjagiid juolludeamis ja máksimis, bearráigeahččamis ja eará meannudemiin čuvvojuvojit prográmmabaji loahpa rádjai dat njuolggadusat ja mearrádusat, mat ledje fámus dán lága fápmui boadedettiin, jos EO-njuolggadusaid birra ii nuppeláhkai daddjojuvvo.

74 §

Ovddit láhkamearrádusaid miel dásaš loanaid stáhtavástu

Ovdal dán lága fápmui boahtima fámus leamaš láhkamearrádusaid vuodul eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđain juolluduvvovon stáhtaloanaid stáhtavástu hárrái čuvvojuvojit dat njuolggadusat, mat ledje fámus dán lága fápmui boadedettiin.

75 §

Ovdal juolluduvvovon stáhtaloanaid dikšunmávssut

Boazoeconomiijalága ja luondduealáhuslága ja ovdal daid fápmui boahtima fámus leamaš eará láhkamearrádusaid vuodul juolluduvvovon stáhtaloanaid dikšumis máksojuvvo ruhtalágadusaide dikšun- ja eará mávssuin buhtadus nugo ráđdehusa ásašusain mearriduvvo.

76 §

Ovddit láhkamearrádusaid miel dásaš loanaid ja doarjagiid eretcealkin, loahpaheapmi ja ruovttoluottabearran

Ovdal dán lága fápmui boahtima fámus leamaš láhkamearrádusaid miel dásaš doarjagiid ja stáhtaloanaid loahpaheami, eretcealkima ja ruovttoluottabearrama hárrái čuvvojuvojit dat njuolggadusat, mat ledje fámus dán lága fápmui boadedettiin.

77 §

Nuppástusohcan ovddit láhkamearrádusaid vuodul dahkkojuvovon čovdosiin

Go dát láhka boahtá fápmui, de bargofápmo- ja ealáhusguovddáža ja dálonguovloealáhusaid váidilávdegotti addin mearrádusaide boazoeconomii- ja luondduealáhuslága miel dásaš áššiin ohccojuvvo nuppástus nugo dán lága 9 logus seammalágan áššiid hárrái mearriduvvo, beroškeahhtá das mii nuppástusohcama birra lea ovdal mearriduvvovon.

78 §

Čujuhannjuolggadusat

Dalle go eará sajis lágas lea čujuhuvvovon boazoeconomii- dahje luondduealáhusláhkii, de galgá guoskadit dán lága vástideaddji njuolggadusa, jos ovdalis ii leat nuppeláhkai mearriduvvovon.

79 §

Huksensadji

Bálggus, mii boazodállolága miel dásaš hálddašanvuoigatvuodain hálddaša huksensaji, sáhtá bargofápmo- ja ealáhusguovddáža lohpe-mearrádusain molsut huksensaji, mii lea unohas sajis dahje lea šaddan dárbbasmeahhtumin, boazodoalu dáfus vuohkkaset sadjái. Odda huksensaji lágida Meahcceráđdehus. Bálggus galgá sirdit iežas oamastan visttiid guovllus guovtte jagi sisa

das, go lea ožžon bargofápmo- ja ealáhusguovddáža mearrádusa. Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš sáhtta beavttálmahttit mearrádusa áittasáhkkuin dahje barggahanáitagiin nugo daid birra áittasáhkkoálgas (1113/1990) mearriduvvo.

80 §

Ovddit láhkamearrádusaid mielásaš dihto doaimbajut ja vuoigatvuodagaskavuodat

Boazodállolága njuolggadusat čuvvojuvvojit daid áššiid hárrái, mat gullet boazodállolága ollašuttimii ja maid birra ii leat dán lágas nupeláhkai mearriduvvon. Dát guoská maiddái máksingehpádusaide ja dáluid ráddjehusaide. Stáhta oažžumiid sirdin, stáhta oažžumiid ja doarjagiid ruovttoluotta bearran, dálu dahje dan oasi ráddjehusain ja bántavásttus luoitin, luohpadanlobiid miediheapmi ja máksingehpádusaid miediheapmi stáhta oažžumiid hárrái gullá goittot bargoja ealáhusguovddáža doaimbaválldi vuollai, jos dat eai leat dán lágas addojuvvon Eana- ja meahccedoalloministeriija bargun. Boazodálloláha čuvvojuvvo heivvolaš osiin maiddái loanaid hárrái. Máksingehpádusaid ja loanaid sirdimiid čoadvá goittot loana juolludan ruhtalágáduš, mii galgá dalle čuovvut mii ovddit láhkamearrádusain lea mearriduvvon.

Helsegis oddajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARI

Eana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 46

L a g

om ändring av 2 och 3 § lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 december 1966 om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) 2 § och 3 § 3 mom., sådana de lyder i lag 330/1999, som följer:

2 §
Gårdsbrukets utvecklingsfond bildas av de medel som tillhört kolonisationsfonden, de medel som inflyter genom fondens verksamhet eller som donerats, de medel som genom statsbudgeten överförs till fonden samt de medel som med stöd av 8 § 3 mom. lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999) och 8 § 2 mom. lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000) intäktsförs till fonden som en delfinansiering av det stöd som finansieras med fondens medel.

3 §
Medlen i gårdsbrukets utvecklingsfond skall användas så att syftena enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar och lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar främjas.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

RP 104/1999
JsUB 16/1999
RSv 128/1999

7 400301/8

Nr 46

Láhka**eanadállodoalu ovddidanfoandda birra addojuvvon lága 2 ja 3 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis odđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

rievdaduvvoba eanadoalu ovddidanfoandda birra juovlamánu 16. beaivve 1966 addojuvvon lága (657/1966) 2 § ja 3 §:a 3 momeanta, dakkárin go dat leaba lágas 330/1999, čuovvovaččat:

2 §

Eanadállodoalu ovddidanfoandda hábmejit vistefondii gullan ruđat, foandda doaimma geažil čoggojeaddji dahje skenjkemiiguin fidnejuvvon ruđat ja dat ruđat, mat stáhtabušeahas sirdojuvvojit fondii ja dasa lassin dat ruđat, mat dálonguovloaláhusaid ruhtadanlága (329/1999) 8 §:a 3 momeantta ja boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) 8 §:a 2 momeantta vuodul foandda ruđaiquin ruhtaduvvon doarjaga oassáiruhtadeapmin bajásmerkejuvojit fondii.

Helssegis odđajagimánu 21. beaivve 2000

3 §

Eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđaid geavahettiin galgá erenoamážit ovddidit dálonguovloaláhusaid ruhtadanlága (329/1999) ja boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) mielđasaš ulbmiliid.

Dat goas dát láhka boahtá fápmui mearriduvvo ásašusain.

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARIEana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 47

L a g**om ändring av 1 § lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder**

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 januari 1980 om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 334/1999, som följer:

1 §

Om inte något annat följer av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999) eller av lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) tillämpas denna lag också vid beviljande av

sådana understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder för vilkas finansiering stöd erhålls från Europeiska gemenskapens strukturfonder.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President**MARTTI AHTISAARI**Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 47

Láhka**servošiid čáhcefuolahusdoaimbajuid doarjuma birra addojuvvon lága 1 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo servošiid čáhcefuolahusdoaimbajuid doarjuma birra ođđajagimánu 18. beaivve 1980 addojuvvon lága (56/1980) 1 §:a 3 momenta, dakkárin go dat lea lágas 334/1999, čuovvovaččat:

1 §

— — — — —
 Jos dálonguovloaláhusaid ruhtadanlágas (329/1999) dahje boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlágas (45/2000) ii nuppeláhkai daddjojuvvo, de dát láhka guoskaduvvo maiddái juolludettiin servošiid čáhcefuolahusdoaimbajuide dak-

kár ruhtadoarjagiid, maid ruhtadeapmái fidne doarjaga Eurohpa Ovtastumi struktuvrafoandda-

in. _____
 Dat goas dát láhka bohtá fápmui mearriduvvo ásašusain.

Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARIEana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 48

L a g

om ändring av 1 § lagen om förvaltningen av landsbygdsnärings i kommunerna

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 20 december 1991 om förvaltningen av landsbygdsnärings i kommunerna (1558/1991) 1 §, sådan den lyder i lag 336/1999, som följer:

1 §
Varje kommun skall inom sitt område sköta verkställigheten av lagen om finansiering av landsbygdsnärings (329/1999), lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings (45/2000) samt andra lagar, förordningar och beslut som gäller landsbygdsnärings så som bestäms särskilt.

Kommunen skall lämna handräckning och ge utlåtanden och redogörelser till jord- och

skogsbruksministeriet, jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral, arbetskrafts- och näringscentralen och andra statliga myndigheter i ärenden som hör samman med landsbygdsnäringsarna samt renhushållningen och naturnäringsarna.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 48

Láhka**dálonguovloaláhusaid hálddahusa birra gielddain addojuvvon lága 1 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo dálonguovloaláhusaid hálddahusa birra gielddain juovlamánu 20. beaivve 1991 addojuvvon lága (1558/1991) 1 §, dakkárin go dat lea lágas 336/1999, čuovvovaččat:

1 §

Giella galgá fuolahit iežas rájiid siste dálonguovloaláhusaid ruhtadanlága (329/1999), boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) ja dálonguovloaláhusaide guoski eará lágaid, ášahusaid ja mearrádusaid ollašuttimis nugo sierra mearriduvvo.

Giella galgá addit Eana- ja meahccedoalloministerijai, Eana- ja meahccedoalloministeriija

diehtobálvalanguovddáži, bargofápmo- ja ealahusguovddáži ja stáhta eará eiseválddiide virgeveahki, cealkámušaid ja čilgehusaid dálonguovloaláhusaide ja boazodollui ja luondduealáhusaide guoski áššiin.

Dat goas dát láhka bohtá fápmui mearriduvvo ášahusain.

Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARIEana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 49

L a g

om ändring av 2 § lagen om företagsstöd

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 10 december 1993 om företagsstöd (1136/1993) 2 § 3 mom., sådant det
lyder i lag 337/1999, som följer:

<p>2 §</p> <p>_____</p> <p>Ett projekt som beviljats bidrag enligt la- gen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999) eller lagen om finansiering av</p>	<p>renhushållning och naturnäringar (45/2000) kan inte beviljas stöd enligt denna lag.</p> <p>Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.</p>
--	--

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 49

Láhka**fitnodatdoarjaga birra addojuvvon lága 2 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo fitnodatdoarjaga birra juovlamánu 10. beaivve 1993 addojuvvon lága (1136/1993) 2 §:a
 3 momeanta, dakkárin go dat lea lágas 337/1999, čuovvovaččat:

2 §

— — — — —
 Fidnui, masa lea juolluduvvon dálonguovloe-
 aláhusaid ruhtadanlágas (329/1999) dahje boazo-
 doalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlágas (45/

2000) oaivvilduvvon ruhtadoarjja, ii sáhte juollu-
 dit dán lágas oaivvilduvvon doarjaga.

—
 Dat goas dát láhka bohtá fápmui mearriduvvo
 ásašusain.

Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARIEana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 50

L a g

om ändring av 1 § aravalagen

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i aravalagen av den 17 december 1993 (1189/1993) 1 § 2 mom., sådant det lyder
i lag 338/1999, som följer:

1 §
Tillämpningsområde

enligt lagen om finansiering av landsbygds-
näringar (329/1999) eller lagen om finansie-
ring av renhushållning och naturnäringar
(45/2000) eller med stöd av någon annan lag.

Med stöd av denna lag beviljas inte lån för
sådana bostäder för vilka lån eller räntestöd
kan beviljas ur gårdsbrukets utvecklingsfond

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt
som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

RP 104/1999
JsUB 16/1999
RSv 128/1999

8 400301/8

Nr 50

Láhka
aravalága 1 §:a rievdadeamis

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo juovlamánu 17. beaivve 1993 addojuvvon aravalága (1189/1993) 1 §:a 2 momeanta,
 dakkárin go dat lea lágas 338/1999, čuovvovaččat:

1 §

Guoskadansuorgi

lága (329/1999) dahje boazodoalu ja luondduealá-
 husaid ruhtadanlága (45/2000) vuodul dahje juoga
 eará lága vuodul eanadállodoalu ovddidanfoand-
 da ruđain.

 Dán lága vuodul ii juolluduvvo loatna dakkár
 visttiide, maid várás sáhtta juolludit loana dahje
 reantodoarjaga dálanguovloealáhusaid ruhtadan-

 Dat goas dát láhka bohtá fápmui mearriduvvo
 ásašusain.

Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARI

Eana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 51**L a g****om ändring av 1 § lagen om räntestöd för ägarbostadslån**

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 december 1993 om räntestöd för ägarbostadslån (1204/1993) 1 §
2 mom., sådant det lyder i lag 339/1999, som följer:

1 §
Tillämpningsområde

om finansiering av landsbygdsnärings-
(329/1999) eller lagen om finansiering av
renhushållning och naturnärings (45/2000)
eller någon annan lag.

Denna lag gäller inte ägarbostäder för vil-
ka lån eller räntestöd kan beviljas av medel
ur gårdsbrukets utvecklingsfond enligt lagen

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt
som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President**MARTTI AHTISAARI**Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 51

Láhka**oamastanvisteloanaid reantodoarjaga birra addojuvvon lága 1 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo oamastanvisteloanaid reantodoarjaga birra juovlamánu 17. beaivve 1993 addojuvvon lága (1204/1993) 1 §:a 2 momeanta, dakkárin go dat lea lágas 339/1999, čuovvovaččat:

1 §

Guoskadansuorgi

dahje boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) vuodul dahje juoga eará lága vuodul eanadállodoalu ovddidanfoandda ruđain.

Dát láhka ii guoskka oamastanvisttiide, maid várás sáhtta juolludit loana dahje reantodoarjaga dálonguovloaláhusaid ruhtadanlága (329/1999)

Dat goas dát láhka boahtá fápmui mearriduvvo ásašusain.

Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARIEana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 52

L a g**om ändring av 14 § lagen om överlåtelseskatt**

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 29 november 1996 om överlåtelseskatt (931/1996) 14 §, sådan den lyder i lag 343/1999, som följer:

14 §

*Vissa överlåtelser enligt
landsbygdsnäringslagstiftningen*

Skatt betalas inte, om

1) överlåtaren är staten och överlåtelsen sker för ändamål som avses i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsringar (45/2000) eller skoltlagen (253/1995),

2) förvärvaren för förvärv av fastigheten eller en del därav har beviljats lån enligt någon av de lagar som avses i 1 punkten eller enligt lagen om finansiering av landsbygdsnäringsringar (329/1999) eller lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsringar, eller om

3) på förvärvaren har överförts ansvaret för lån som avses i 2 punkten eller lån enligt

den lagstiftning som föregick den lagstiftning som avses i 1 eller 2 punkten och motsvarade den, förutsatt att förvärvaren kunde ha beviljats lån enligt den lagstiftning som avses i 1 eller 2 punkten.

Skattefrihet förutsätter ett intyg av arbetskrafts- och näringscentralen över att överlåtelsen sker för ett ändamål som avses i 1 mom. 1 punkten eller att förvärvaren har beviljats ett lån som avses i 1 mom. 2 punkten eller att på honom har överförts ansvaret för lån som avses i 1 mom. 3 punkten.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Denna lag tillämpas på överlåtelser enligt 14 § 1 mom. 1 punkten som skett efter ikraftträdandet samt på överlåtelser med stöd av vilka lån enligt 2 punkten har beviljats eller lån enligt 3 punkten har överförts efter att denna lag har trätt i kraft.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President**MARTTI AHTISAARI**Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 52

Láhka**ruđaisirdinvearrolága 14 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis oddajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo skábmamánu 29. beaivve 1996 addojuvvon ruđaisirdinvearrolága (931/1996) 14 §, dakkárin go dat lea lágas 343/1999, čuovvovaččat:

14 §

*Eanadoalloealáhusláhkamearrádusaid
 mielđasaš dihto luohpadeamit*

Vearu ii dárbbáš máksit, jos

1) luohpadeaddjin lea stáhta ja luohpadeapmi dáhpáhuvvá eanadállodoalu ovddidanfoandda birra addojuvvon lága (657/1966), boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) dahje nuortalašlága (253/1995) mielđasaš ulbmiliidda;

2) luohpadeamioažžui lea juolluduvvon 1 čuoggás oaivvilduvvon lága dahje dálonguovloaláhusaid ruhtadanlága (329/1999) dahje boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) mielđasaš loatna gittaopmodaga dahje dan oasi háhkama várás; dahje

3) luohpadeamioažžu vástidanláhkai lea sirdojuvvon 2 čuoggás oaivvilduvvon loatna dahje 1 dahje 2 čuoggás oaivvilduvvon láchkamearrádusaid vástideaddji ovddit láchkamearrádusaid mielđasaš loatna, jos sutnje livččii sáhttán juolludit

loana 1 dahje 2 čuoggás oaivvilduvvon láchkamearrádusaid mielde.

Vearrofriddjavuođa eaktun lea bargofápmo- ja ealáhusguovddáža addin duođaštus das, ahte luohpadeapmi dáhpáhuvvá 1 momeantta 1 čuoggás máinnašuvvon ulbmilii dahje ahte luohpadeamioažžui lea juolluduvvon 1 momeantta 2 čuoggás oaivvilduvvon loatna dahje su vástidanláhkai lea sirdojuvvon 1 momeantta 3 čuoggás oaivvilduvvon loatna.

Dat goas dát láchka boahtá fápmui mearriduvvo ášahusain.

Dát láchka guoskaduvvo dan fápmuiboahtima maŋŋá dahkkojuvvon, 14 §:a 1 momeantta 1 čuoggás oaivvilduvvon luohpadeamiide ja luohpadeamiide, maid vuodul 2 čuoggás oaivvilduvvon loatna lea juolluduvvon dahje 3 čuoggás oaivvilduvvon loatna sirdojuvvon dán lága fápmuiboahtima maŋŋá.

Helssegis oddajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARI

Eana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 53

L a g

om ändring av 7 § lagen om inlösen till staten av fastigheter, som skola säljas på exekutiv auktion

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 januari 1938 om inlösen till staten av fastigheter, som skola säljas på exekutiv auktion (23/1938) 7 § 2 mom., sådant det lyder i lag 331/1999, som följer:

7 §

— — — — —
 Används en inlöst fastighet eller del därav för ändamål som nämns i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond, kan den tilldelas fastighetens förre ägare eller dennes make eller makarnas eller endera makens i 2 kap. ärvdabalken (40/1965) avsedda släktingar, adoptivbarn eller fosterbarn eller en sådan persons make, även om förutsättningar enligt 5 § lagen om finansiering av landsbygdsnä-

ringar (329/1999) eller enligt 5 § lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) eller förutsättningar som föreskrivits med stöd av dessa lagar inte föreligger. En inlöst fastighet eller en del därav kan även ges två eller flera personer gemensamt.

— — — — —
 Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 53

Láhka**bággovuovdimiin vuovdit mearriduvvon gittaopmodagaid lotnuma birra stáhtii addojuvvon lága 7 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

rievdaduvvo ođđajagimánu 14. beaivve 1938 addojuvvon lága (23/1938) (láhka bággovuovdimiin vuovdit mearriduvvon gittaopmodagaid lotnumis stáhtii) 7 §:a 2 momeanta, dakkárin go dat lea lágas 331/1999, čuovvovaččat:

7 §

Dalle go lodnojuvvon gittaopmodat dahje dan oassi geavahuvvo eanadállodoalu ovddidanfoanda birra addojuvvon lága ulbmiliidda, de dan sáhtá addit gittaopmodaga ovddeš oamasteaddjái dahje su náittosguoibmái dahje sudno dahje juoppágoappá sudno (nugo árbelága (40/1965) 2 logus lea daddjojuvvon) fuolkái, adopterejuvvon mánnái dahje biebmománnái dahje dákkár olbmo náittosguoibmái, vaikko dálonguovloaláhusaid ruhta-

danlága (329/1999) 5 §:s dahje boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) 5 §:s dahje dáid lágaid vuodul mearriduvvon eavttut eai devdojuvvošege. Lodnojuvvon gittaopmodaga dahje dan oasi sáhtá addit maiddái oktasaččat guoktásii dahje eanebuidda.

Dat goas dát láhka boahtá fápmui mearriduvvo ásašusain.

Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARIEana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 54

L a g

om ändring av 34 § renskötellagen

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i renskötellagen av den 14 september 1990 (848/1990) 34 § 1 mom. som följer:

34 §

Skada som ersätts

Skador som renar har orsakat jord- och skogsbruket eller på områden som avses i 31 § 1 mom. skall ersättas den skadelidande. Skadestånd betalas likväl inte

1) till staten eller en kommun eller församling,

2) för skada som vållats av att lav och gräs på skogsmarker blivit nedtrampade eller uppättna eller då blad och barr på andra buskar eller träd än de som växer på busk- och

trädplantor på skogsföryngringsytor blivit skadade,

3) för skada som uppkommit på mark som har överlåtits eller utarrenderats inom det område som avses i 2 § 2 mom. eller på en renskötellägenhet som avses i lagen om renskötellägenheter (590/1969), eller

4) till lägenhetsägare som avses i 3 § 1 mom. lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000).

—————
Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

RP 104/1999
JsUB 16/1999
RSv 128/1999

9 400301/8

Nr 54

Láhka**boazodoallolága 34 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo čakčamánu 14. beaivve 1990 addojuvvon boazodoallolága (848/1990) 34 §:a 1 momen-
 ta čuovvovaččat:

34 §

Buhttenvuoláš vahát

Bohccuid eana- ja meahccedollui dagahan vahát ja bohccuid 31 §:a 1 momen-
 tta oaiivilduvvon guovllus dagahan vahát galgá buhtejuvvot
 dasa, gii/mii lea gillán vahága. Vahát ii goittot
 buhtejuvvo:

1) stáhtii, gildii dahje searvegoddái šaddan
 vahágis;

2) meahcis šaddi jeahkála ja rási duolbmamis
 dahje borramis ja eará miestagiid ja muoraid go
 vuovdeodasmahttineatnamiin šaddi vesáid,

lasttaid ja goahcciid vahágahttimis šaddan vahá-
 gis;

3) vahágis, mii lea šaddan 2 §:a 2 momen-
 tta oaiivilduvvon eanaviidodagas luohpaduvvon
 dahje láigohuvvon eatnamis dahje boazodállolá-
 gas (590/1969) oaiivilduvvon boazodálus; iige

4) boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadan-
 lága (45/2000) 3 §:a 1 momen-
 tta oaiivilduvvon dálu oamasteaddjái.

Dat goas dát lámka bohtá fápmui mearriduvvo
 ášahusain.

Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Dásseválddi Presideanta

MARTTI AHTISAARIEana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Nr 55

L a g
om ändring av 8 och 13 § skoltlagen

Given i Helsingfors den 21 januari 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skoltlagen av den 24 februari 1995 (253/1995) 8 § 1 mom. och 13 § som följer:

8 §

Vissa stödåtgärder enligt annan lagstiftning

Renbeteslag inom skoltområdet får stöd enligt lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000). I övrigt beviljas skoltar som avses i 4 § förmåner som motsvarar i lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar avsedda förmåner enligt denna lag.

13 §

Servicestöd

Ur gårdsbrukets utvecklingsfonds medel kan bidrag beviljas för projekt genom vilka kultur- och informationsservice och annan service inom skoltområdet utvecklas och upprätthålls.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 21 januari 2000

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

Nr 55

Láhka**nuortalašlága 8 ja 13 §:a rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvoba guovvamánu 24. beaivve 1995 addojuvvon nuortalašlága (253/1995) 8 §:a 1 momenta
 ja 13 § čuovvovaččat:

8 §

*Láhkamearrádusaid mieldásaš dihto eará
 doarjjadoaimbijut*

Nuortalašguovllus doaimbi bálgosat dorjojuvvojit boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) mielde. Muđui 4 §:s oaiuvilduvvon nuortalaččaide mieđihuvvojit boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlágas oaiuvilduvvon ovdduid vástideaddji ovddut dán lága mielde.

Helssegis ođđajagimánu 21. beaivve 2000

13 §

Bálvalandoarjja

Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš sáhtta eana- dálloaloalu ovddidanfoandda ruđain juolludit ruhtadoarjagiid fitnuide, maid ulbmilin lea ovddidit ja bajásdoallat nuortalašguovllu kultur-, diehto- ja eará bálvalusaid.

Dat goas dát láhka bohtá fápmui mearriduvvo ásašusain.

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARIEana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

FÖRFS/ELEKTRONISK VERSION

Nr 44—55, 8 ³/₄ ark

OY EDITA AB, HELSINGFORS 2000

HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 1456-9663